

KURIER WILEŃSKI

SOBOTA
— PONIEDZIAŁEK
8 — 10
MAJA
2004 r.

WYDANIE
MAGAZYNOWE

DZIENNIK POLSKI NA LITWIE. UKAZUJE SIĘ OD 1 LIPCA 1953 ROKU

Nr 88 (14886)

Cena 1,50 Lt (w tym 5% PVM)

Wileńskie Seminarium Duchowne pw. św. Józefa ukończyło 10 lat

„Tyś kapłan na wieki”

Przed 10 laty ówczesny biskup Juozas Audrys Bačkis powtórnie powołał do życia Wileńskie Seminarium Duchowne. W związku z niedawno minioną uroczystością i zakończeniem roku szkolnego w sobotę, 8 maja, kierownictwo seminarium od godz. 9.00 organizuje dzień otwartych drzwi dla wszystkich, którzy myślą o kapłaństwie lub po prostu chcieliby zapoznać się z życiem seminarzystów.

Pomiędzy pięknym parkiem Kalwaryjskim, kapliczkami Dróg Pańskich oraz Centrum Gerontologii z jednej strony, a kościołem pw. Odnalezienia Krzyża św. i centralną szosą wiodącą do Santoryszek — z drugiej, na niewysokim wzgórzu rozlokowane jest Wileńskie Seminarium Duchowne. Gmach swoją okazałością, a zarazem prostotą i jakąś dziwną ciszą przyciąga uwagę każdego, kto tędy przejeżdża bądź przechodzi. Jeszcze przed 20-30 laty miejsce to było porośnięte krzakami, a na samym wzgórzu stało kilkanaście okazałych sosen. Miejscowi mieszkańcy zbierali tu grzyby, przeważnie maślaki.

Seminarium odwiedziliśmy w godzinach popołudniowych, gdy klerycy właśnie mieli czas wolny. Jedni dokształcali się i „odrabiali zadane lekcje” w czytelniku, gdzie niezastąpiona pani Irena Aleksandravičienė zawsze coś doradzi, pomoże znaleźć odpowiednią książkę, inni spacerowali po świeżym powietrzu, jeszcze inni „szperali” w internecie, ktoś miał jeszcze wykłady. Wszak koniec roku z pewnością zmusza do większego „wkuwania”.

Gdy zaczęliśmy się rozglądać

Umieszczona w holu rzeźba zmusza do refleksji nad obraną drogą

Fot. Marian Paluszkiwicz

po terenie, uwagę naszą przykuła pięknie ulokowana na krużganku figura św. Józefa, patrona seminarium.

Dlaczego św. Józef

Dlaczego seminarium za swego patrona wybrało akurat św. Józefa? — pytamy rektora ks. Roberta Sałaševičusa.

— Przed dziesięć laty, 58 lat po zamknięciu założonego przed wojną Wileńskiego Seminarium Duchownego, po długich staraniach ówczesnemu biskupowi Juozasowi Bačkisowi udało się odbu-

dować tę placówkę. Intuicyjnie zaufał św. Józefowi, opiekunowi św. Rodziny, dużo się do niego modlił, bo wszak seminarium to też rodzina. I jak widać, udało się. Właśnie dlatego na krużganku stoi duża figura św. Józefa, którego obraliśmy za naszego patrona i do którego codziennie nadal się modlimy — mówi rektor.

Początkowo seminarium mieściło się na Antokolu. Po kilku latach przeniosło się do nowo zbudowanego gmachu w Jerozolimce, na miejsce, które wydaje się być wprost wymarzone dla kleryków: obok kościoła, las, a jednocześnie

bardzo dobre połączenie z centrum miasta.

Modlą się i piłkę ganiają

Wizytę w seminarium rozpoczęliśmy od zwiedzania. Najpierw — kaplicy, w której codziennie modlą się nie tylko klerycy, ale również wykładowcy i rektor. Uwagę naszą przykuła, może nieco dziwna, bo nietradycyjna Droga Krzyżowa zaprojektowana i utkana przez znaną tkaczkę, laureatkę premii liturgicznej na Litwie Salvinię Giedrimienė.

(Dokończenie na str. 9)

Finał konkursu „Kuriera Wileńskiego” i Forum „Integra” Laureaci nagrodzeni

Organizatorzy konkursu dla szkół rejonu wileńskiego „Na progu Unii” za najlepszą pracę zbiorową uznali referat uczniów klasy VII Szkoły Średniej w Bujwidzach, a najbardziej aktywnymi uczestnikami konkursu były dzieciaki ze Szkoły Średniej nr 2 w Rudominie.

Tymczasem organizatorzy z przykrością konstatują, że główna nagroda dla pracy indywidualnej nie znalazła swego odbiorcy, bowiem postanowiono jej nie przyznawać. Znaczna część prac indywidualnych była bowiem zwyczajną kalką informacji z Internetu. Niemniej indywidualne prace

uczennic klasy 6c Rudomińskiej Szkoły Średniej — Giedrė Rakštelytė oraz Lauryny Komkaitė wyróżniła właśnie indywidualność, czasami naiwne, ale własne spojrzenie na Unię Europejską oraz swoją wizja Litwy w Unii. Obydwie laureatki otrzymały nagrody pocieszenia — pakiet telefoniczny „Pildyk” z płytą idola nastolatków „Amberlife”.

Nagrodami pocieszenia również wyróżniono pracę zbiorową Janiny Gołubowskiej, Ilony Viliūnaitė, Kariny Beławencewej i Diany Delnickaitė z klasy 6a rudomińskiej szkoły.

(Dokończenie na str. 2)

Zginął dziennikarz TVP w Iraku Nasilenie terroru

Na mniej niż 60 dni przed zapowiedzianym przekazaniem władzy w ręce Irakijczyków w Iraku doszło w ciągu ostatnich 24 godzin do wyraźnego nasilenia aktów przemocy.

Co najmniej 50 osób, w tym 2 dziennikarzy, poniosło śmierć. W piątek przed południem zginął znany polski reporter TVP Waldemar Milewicz i towarzyszący mu algierski współpracownik Mounir Bouamrane. Polski kamerzysta Jerzy Ernst został ranny. Do ataku doszło w pobliżu miejscowości Latifija, 30 km na południe od Bagdadu. Samochód ekipy telewizyjnej, którym jechali w piątek rano niedaleko Bag-

dadu dwaj dziennikarze, wjechał na minę. Informację taką przekazało dowódca wielonarodowej dywizji gen. Mieczysławowi Bieńkowi amerykańskie dowództwo w Iraku — powiedział polski charge d'affaires w Bagdadzie Tomasz Giełżecki. Według towarzyszącego polskiej ekipie irackiego przewodnika Assira Kamela al-Kazzaza i według rannego kamerzysty, samochód został ostrzelany przez nieznaną napastników. Ranny operator leży w amerykańskim szpitalu wojskowym nr 31 na terenie Bagdadu. Ciała zabitych znajdują się w szpitalu w Mahmudii i wkrótce zostaną przewiezione do Bagdadu. PAP

W NUMERZE

Kraj ————— 3

Radość
z rowerowych rajdów

Dzisiaj, w uroczystość św. Stanisława ze Szczepanowa, my, liczni drużynowi i harcerze Wileńskiego Hufca Maryi im. Pani Ostrobramskiej wraz z ks. Dariuszem Stańczykiem jesteśmy już w Krakowie — razem z młodzieżą ze szkół rejonu wileńskiego weźmiemy udział w dorocznej procesji z Wawelu na Skalkę.

Wywiad ————— 5

„Jestem
rewolucjonistą”

Ekskluzywny wywiad z pierwszym prezydentem III Rzeczypospolitej, pierwszym prezesem NSZZ „Solidarność”, laureatem pokojowej nagrody Nobla — Lechem Wałęsą, tuż po przylocie do Wilna.

Opinie ————— 7

Temat alkoholowy

Młodzież się spija. Mocnym piwem przede wszystkim, co ma być litewskim produktem narodowym.

Reportaż ————— 8

Soleczniki na pozycjach
LEADER'a

Podborze jest osiedlem, w którym marnuje się dziś w stanie bezżennym aż z górą 30 kawalerów, w wieku przed i tuż po trzydziestce. Panny, miejcie to na uwadze, jedźcie do Podborza!

Sentencja

Wzrusza pusty kapeluszek żebraka, irytuje pełny. Dlatego tolerujemy żebraków w kapeluszkach na głowie.

GRZEGORZ STAŃCZYK

Minął tydzień...

Wiosna nam panuje niepodzielnie, bierze swoje, ludzie wychodzą w pola, sadzą kartofle, robią w ogrodach grządy, bo już czas. I chyba mało kto, wywołując obornik i rzucając kartofle do bruzdy, jest w pełni świadom ogromnej różnicy między wiosną tegoroczną a wszystkimi wcześniejszymi. Od maja do wszystkiego trzeba dodawać nowy człon: eurokonik ciągnie europlug, w jesieni będzie europolon. Tylko pensje i emerytury do Europy jakoś jeszcze nie pasują, ale nie wszystko od razu.

Z tematyki euro warte odnotowania jest, że dziesięć masztów, na które wciągano w Brukseli flagi nowo przyjętych do Unii Europejskiej państw, wykonanych zostało nie gdzie indziej, tylko w Polsce, w Stoczni Gdańskiej, w której rozpoczęto demontaż ustroju komunistycznego. Bruksela uhonorowała nie tylko kolebkę antysocjalistycznej kontrrewolucji, ale i samego jej przywódcę, ówczesnego elektryka, późniejszego prezydenta i noblistę, Lecha Wałęsę, zapraszając go do wygłoszenia przemówienia w imieniu całej dziesiątki przyjętych.

Mieliśmy Wałęsę również w Wilnie, ale tu wyrazów szacunku było jakoś mniej. Najwyższy szczebel, na jakim odbył Wałęsa oficjalne spotkanie, było ministerstwo spraw zagranicznych. Z innymi oficjalnymi spotykał się przy różnych innych okazjach. Prezent, jaki Valionis Wałęsie wręczył, litewski rower, był z pewnością wyrazem wyrafinowanego poczucia humoru ministra, nie dla każdego zrozumiałego. Zresztą, również samego Wałęsę nie zawsze można zrozumieć: tutejsi rodacy do dziś się głowią, co chciał powiedzieć w Wilnie dziesięć lat temu, kiedy oświadczył, że Polakom na Litwie zupełnie wystarczy, że mogą swobodnie po polsku mówić ze sobą w domu i modlić się w kościele. Kiedy go o wyjaśnienie teraz zapytano, wykręcił się, że nie pamięta...

Premiera Brazauskasa nikt nie spytał, czy nadal pozostaje, jak dziesięć lat temu, przy stanowisku, że okres międzywojenny na Wileńszczyźnie to była jednoznacznie okupacja polska.

Ma zresztą Brazauskas sporo innych kłopotów, a wiele wskazuje, że w miarę zbliżania się wyborów będzie ich miał jeszcze więcej. Bo oto odkryto wypadki korupcji w Ministerstwie Zdrowia. Dalej — minister finansów, świeżo mianowany, wyskakuje z rewelacją: urzędnicy zwlekają ze składaniem w Brukseli wniosków o należące się Litwie pieniądze i może się stać, że dostaniemy zaledwie dziesiątą część obiecanych nam funduszy!

Przestrzegają przed tym samym wysocy urzędnicy brukselscy, ale premier uspokaja, że wszystko będzie w porządku. Urzędników można zrozumieć: jeśli nie będzie można samym tych pieniędzy dzielić i spodziewać się z tego jakichś dla siebie procentów czy komisyjnych, to po co mają się starać?

Kolejny problem podzucili Amerykanie, którzy w Los Angeles aresztowali poszukiwanego od siedmiu lat byłego szefa koncernu EBSW Gintarasa Petrikasa. Pan ten ukradł w swoim czasie ni mniej, ni więcej, tylko ponad 80 milionów litów. Żaden to byłby dla władz kłopot, bo pieniądze ludzkie, nie rządowe, ale, jak na złość, był w tamtych latach w bardzo dobrych stosunkach z DPPL i cieszył się tej partii serdecznym poparciem. W Sejmie już się mówi o potrzebie powołania kolejnej „speckomisji”, żeby sprawę dogłębnie zbadała. Więc przed wyborami na pewno nudno nie będzie.

Prasa całego świata donosi o nowym rekordzie: obraz Pabla Picasa został sprzedany na aukcji za ponad 104 mln dolarów. Jak nasi urzędnicy zmalują, choćby z tymi wnioskami, może nas kosztować o wiele więcej, a emocji nikt w państwie nie okazuje żadnych. Gdzie tu sprawiedliwość?

O emocjach mówią, warto słowem wspomnieć o jednej z naszych stołecznych szkół, w której sięgają one zenitu, potwierdzając starą, acz smutną prawdę: nikt tak nam nie potrafi zaszkodzić, jak sami sobie. Wydarzenie z dziedziny oświaty inne: podczas euroświętowania minister oświaty został uderzony butelką w głowę. Czy nie zmienia to aby kierunku reform w szkolnictwie? Nie musiałoby: w Szawlach dostał po głowie już piąty nasz natowski sojusznik, obrońca litewskich podniebnych przestworzy, ale sojuszem to dotychczas nie zachwiało.

Obserwator

Finał konkursu „Kuriera Wileńskiego” i Forum „Integra” Laureaci nagrodzeni

(Dokończenie ze str. 1)

Ich praca, obok podstawowych informacji o Unii Europejskiej, jej krajach członkowskich i instytucjach, zawiera też własne spostrzeżenia oraz opinie mieszkańców Rudomina na temat przyszłości w Unii.

Natomiast uczniowie klasy 6b z tej samej szkoły co do jednego wzięli udział w konkursie i przystali kilka prac. Zostali oni wyróżnieni dyplomami uznania konkursu. Dyplomy uznania przyznano też uczennicom 11 klasy szkoły w Rudominie — Marii Jegorowej i Mildzie Delnickaitė. Gros wyróżnień i nagród dla dzieci z Rudomina nie może dziwić, uwzględniając to, że uczniowie tej szkoły byli najaktywniejszymi uczestnikami konkursu, do którego zgłosili aż kilkanaście prac. Arvydas Norkūnas, nauczyciel historii w rudomińskiej szkole, dosłownie w ostatnim terminie dowoził do redakcji dziennika spóźnione prace swoich uczniów.

— Dzieciaki są bardzo aktywne i żywo zainteresowały się konkursem — opowiadał nauczyciel. — Nawet specjalnie nie trzeba było zachęcać — skromnie dodawał.

Dzieci są chętni wiedzy

Tymczasem dyrektor szkoły Aleksandras Žekonis nie krył zadowolenia wobec zaangażowania nauczyciela historii, który, zdaniem dyrektora, potrafi zapalić iskrę w dzieciakach, dlatego są chętni wiedzy i aktywnie angażują się w proces nauczania oraz różne projekty.

Starania nauczyciela Norkūnasa nie zostały pominięte również przez organizatorów konkursu „Na progu Unii”, którzy wręczyli mu też upominki — książkę o Unii Europejskiej oraz bilety do kina.

Bilety do kina „Lietuva” na dowolny wybrany film otrzymali również zwycięzcy w kategorii prac zbiorowych — uczniowie 7 klasy szkoły w Bujwidzach. Spośród nadesłanych referatów praca czternastu młodych „euroentuzjastów” odzwierciedlała największe zaangażowanie jej autorów. Dzieciaki bowiem przeprowadziły ankietowanie mieszkańców Bujwidz, a następnie opracowały otrzymane dane. Badania opinii publicznej zawarte w referacie dzieci z Bujwidz mogą nawet służyć jako informacja

dla poważnych studiów socjologicznych. Dyrektor szkoły Halina Rawdo wyraźnie była zadowolona ze swoich wychowanków.

— Jest to bardzo zdolna oraz aktywna klasa — chwaliła dzieciaków z „siódmej”.

Trwają kolejne konkursy

W nagrodę za swoją aktywność dzieciaki otrzymały dyplom, książki oraz 15 biletów do kina, więc niewątpliwie zaproszą na film również dyrektorke. Konkurs „Kuriera Wileńskiego” i Forum „Integra” dobiegł finału. Nagrody zostały rozdane. Ale trwają kolejne konkursy. Za przykładem organizatorów konkursu „Na progu Unii”, wydział oświaty Samorządu Rejonu Wileńskiego organizuje następny konkurs, również dla szkół rejonu oraz również na tematy unijne. Miejmy nadzieję, że uczniowie szkół samodzielnie oraz jeszcze bardziej aktywnie zaangażują się również do tego konkursu.

Natomiast najlepsze prace konkursu „Na progu Unii” można będzie odnaleźć na stronie internetowej Forum „Integra” pod adresem www.integra.ten.lt.

Organizatorzy

Co roku Dobroczynne Stowarzyszenie Polskich Kombatantów na Litwie obchodzi tradycyjne święta. I tym razem było spotkanie przy świętym jajku. Zebrało się nas ponad 50 osób. Z żalem skonstatowaliśmy, że z każdym rokiem jest nas coraz mniej — wielu członków Stowarzyszenia odchodzi na wieczną wartę. Nasze zebranie zaszczylił swą obecnością konsul generalny RP w Wilnie Stanisław Cygnarowski, attache wojskowy RP komandor Czesław Tarczewski oraz podpułkownik Wojska Polskiego Krzysztof Gieźma. Dziękujemy im za przybycie do nas i za wsparcie finansowe naszego spotkania. W tym dniu mieliśmy też okazję porozmawiać o sprawach naszego Stowarzyszenia. Dokonaliśmy też wyboru władz Stowarzyszenia. Na prezesa został ponownie wybrany Stefan Matuszewicz, wiceprezami zostali Paweł Jacuński oraz Edward Klonowski. Zarząd DSPKL
Fot. archiwum

Pierwszy bankomat wydający euro

Nowość „Hansabankasu”

W pobliżu przejścia granicznego w Kalwarii umieszczono pierwszy bankomat „Hansabankasu”, wydający euro. Nowy bankomat zainstalowany został na stacji paliwowej „Lukoil”, obok której przejeżdżają kierowcy w drodze z Litwy do innych krajów Unii Europejskiej.

Przypuszczalnie z eurobankomatu najczęściej korzystać będą litewscy przewoźnicy. Według danych „Lukoil”, stację paliw, w której zainstalowano wydający euro bankomat „Hansabankasu”, miesięcznie odwiedza około 5 tys. klientów. Jak głosi komunikat prasowy, eurobankomat wydaje banknoty o nominale 10 i 50 euro oraz stosuje takie same ta-

ryfy, jak i „litewskie” bankomaty „Hansabankasu” (tj. dla klientów banku wymiana sumy do 5 tys. Lt nic nie kosztuje. Jak twierdzi bank, dla osób udających się do innych krajów Europy bardziej się opłaca wymieniać pieniądze na euro na Litwie niż w kraju, do którego się podróżuje.

„Prawdopodobnie Litwa będzie jednym z pierwszych państw, przyjętych w maju br. do Unii Europejskiej, w którym już w 2007 r. znajdzie się w obiegu euro. Inne kraje (z wyjątkiem Estonii) tak szybko nie będą jeszcze gotowe do wprowadzenia waluty europejskiej. Naturalne jest więc, że musimy przystąpić do przygotowania sieci swych banko-

matów do tych zmian” — stwierdziła wiceprzewodnicząca zarządu „Hansabankasu” Eglutė Klevickienė.

Powiedziała ona, że bank mógłby zrekonstruować sieć bankomatów w krótszym terminie przed wprowadzeniem euro, ale uznano, by lepiej zrobić ten nowatorski krok w czasie, gdy Litwa przeżywa pozytywne emocje w związku z przystąpieniem do Unii Europejskiej.

„Hansabankasu” posiada największą sieć bankomatów na Litwie — ogółem jest ich w całej Litwie około 300. „Hansabankasu” jest również liderem kart płatniczych na Litwie — 1 kwietnia br. bank wydał około 84 tys. aktywnych kart płatniczych.

BNS

KURIER
WILEŃSKI

Adres redakcji
Birbinių g. 4a, 02121 Vilnius-30, ISSN 1392-0405
Lietuvos Respublika, tel./fax 260 84 44

Redaktor naczelny — Aleksander Borowik (tel. 260 84 44, e-mail: redaktor@kurierwilenski.lt).
Dziennikarze: Krystyna Adamowicz — zast. red. nac. (tel. 260 84 46, e-mail: news@kurierwilenski.lt), Waleria Dunowska (sport@kurierwilenski.lt), Helena Gładkowska, Robert Mickiewicz (prawo@kurierwilenski.lt), Irena Mikulewicz (biznes@kurierwilenski.lt), Jan Sienkiewicz, Marian Paluszkiwicz — fotoreporter
Współpracownicy: Danuta Kamilewicz, Małgorzata Kozicz, Jadwiga Podmostko — korespondent na rej. wileński, Andrzej Pukszo, Piotr Ryngiewicz — korespondent na rej. sołecznicki, Alina Sobolewska — korespondent na rej. trocki, Stanisław Tarasiewicz, Juliita Tryk
Sekretariat: Wanda Zajączkowska, Zygmunt Zdanowicz — sekretarze odpowiedzialni (tel. 260 84 47, e-mail: sekret@kurierwilenski.lt), Marian Sipowicz — zastępca sekretarzy odpowiedzialnych, Walerian Butkiewicz, Roman Ostroch, Lucja Stankevičiūtė — łamanie komputerowe, Walentyna Mażul, Halina Taukin — skład komputerowy, Barbara Mintautienė — tłumacz, Bronisława Michajłowska, Edyta Szałkowska — korekta
Zbigniew Markowicz — promocja (tel. 260 84 44), Dariusz Guszczka — reklama (tel. 260 84 44, e-mail: reklama@kurierwilenski.lt), Weronika Wojsznis — kolportaż-prenumerata (tel. 260 84 44, e-mail: kolport@kurierwilenski.lt).
Materiałów niezamówionych redakcja nie zwraca. Zastrzega sobie prawo do skracania i adiacji tekstów.
Za treści ogłoszeń redakcja nie odpowiada. Opinie Czytelników zawarte w ich listach nie zawsze są zbiteżne z opinią redakcji.
Sekretarz odpowiedzialny wydania Zygmunt Zdanowicz

Wydawca VŠ „Vilnius žodis”. Dyrektor spółki Roman Baranowski (tel. 260 84 44). Druk UAB „KLION”
Wsparcie finansowe — Senat RP i Fundacja „Pomoc Polakom na Wschodzie”

• **Poznanie historii własnego kraju nie wymaga dużego wysiłku**

Radość z rowerowych rajdów

Dzisiaj, w uroczystość św. Stanisława ze Szczepanowa, my, liczni druzynowi i harcerze Wileńskiego Hufca Maryi im. Pani Ostrobramskiej wraz z ks. Dariuszem Stańczykiem jesteśmy już w Krakowie — razem z młodzieżą ze szkół rejonu wileńskiego weźmiemy udział w dorocznej procesji z Wawelu na Skałkę. Tymczasem pragnę podzielić się z czytelnikami „Kuriera Wileńskiego” wrażeniami z naszego rajdu rowerowego sprzed kilku dni.

W dniach 30 kwietnia-3 maja odbył się IV rajd rowerowy Wileńskiego Hufca Maryi, zorganizowany przez naszego kapelana ks. hm Dariusza Stańczyka. Wzięło w nim udział 37 osób (harcerze i nieharcerze) ze szkół wileńskich i rejonu wileńskiego. Pokonaliśmy dystans 240 km po Wileńszczyźnie. Słoneczna pogoda towarzyszyła nam podczas pielgrzymki przez cudowne krajobrazy Czarnego Boru, Wojdat, Sorok Tatarów, Białej Waki, Pirčiupiai, Trok, Kiernowa, Dukszt, Suderwy oraz ulicami stolicy Litwy.

Śladami walk akowców

Szlak wyprawy został na-

Oni, którym dzisiaj stawiamy pomniki, oddali swe życie za wolność Ojczyzny
Fot. archiwum

szkicowany z myślą o poległych żołnierzach Armii Krajowej w akcji „Burza — Ostra Brama” w 60. rocznicę ich śmierci. Naprawdę wzbudza to nastrój patriotyczny, nigdy przedtem nie zastanawiałam się, że tak blisko mego domu mogą znajdować się miejsca tak ważne w dziejach historii. Przecież to Oni, którym dzisiaj stawiamy pomniki, oddali swe życie za wolność Ojczyzny, prawdopodobnie nie myśląc

o żadnej sławie. Czyż nie musimy być im wdzięczni za to, że to dzięki ich poświęceniu się żyjemy w niepodległym państwie? Przy ich grobach w Kolonii Wileńskiej, Skorbucianach, Duksztach, Krwaczunach, Kalwarii Wileńskiej wciąż nasuwa się wiele tematów do rozważań.

Czy dużo potrzeba, aby wybrać się na taką wyprawę? Nie, naprawdę niewiele, wystarczy zabrać

ze sobą tylko siły duchowe i chęć pielgrzymowania. Te pierwsze dodają nam sił fizycznych, których potrzebujemy w pokonywaniu trudności podróżując na siodelku.

Ostrożnie z... „komórkami”!

Będąc już na kolejnej pielgrzymce rowerowej mogłam się wiele nauczyć, lepiej poznać swe możliwości i zauważyć swoje niedociągnięcia, zaprzyjaźnić się bliżej z wieloma osobami. Więź między uczestnikami i obcowanie wzajemne w podróży uczy przecież tak wielu rzeczy, bez których nie można ruszyć w „przyszłość”. Teraz przyznaję, że zbyt częste używanie telefonu komórkowego może bardzo przeszkadzać w imprezie albo skończyć się upadkiem z roweru, jak stało się z naszym kolegą, kiedy w czasie jazdy zadzwoniła ukochana mama.

Czy naprawdę pedałowanie zabiera dużo sił? Chyba nie, gdyż po dniu, w którym musieliśmy pokonać nawet do 100 km, wszyscy chętnie wyruszyli na spacer do zamku trockiego, a po powrocie kibicowali podczas gry w koszykówkę, nie wykazując przy tym

ani śladu zmęczenia. Oczywiście, że zawsze mamy ogniska lub kominki z piosenką. Na jednym z nich gościliśmy zespół „Promyczki” z Chełma.

W szkole uczymy się, ale...

Po dotarciu do ostatniego celu, na cmentarz Rossa, czułam się szczęśliwa. Spośród innych wyróżniały nas czerwono-białe podkoszulki. W szkole uczymy się wielkich rzeczy, a przecież nie znamy tych podstawowych, tego, co nas otacza dookoła. Zachęcam wszystkich do poznawania historii naszego miasta Wilna, Litwy i Europy. Nie wymaga to dużego wysiłku, tylko trochę chęci i radośnej współpracy z ks. Darkiem.

W swych modlitwach dziękuję Panu Bogu, że ukierunkował mnie na tę drogę i mogę brać udział w wyprawach rowerowych. Czuję się szczęśliwa, że mogę spędzać czas wśród przyjaciół, gdzie jest tyle miłości i przyjaźni, a przy tym rozwijam się intelektualnie.

Czuwaj!

Drużynowa
Justyna Czakilowa
węd. na pr. WDH
„Szafirowa Piątka”

Sejm nie aprobuje propozycji handlowców i grozi im restrykcjami

Supermarkety poddają się

Mimo wcześniejszych doniesień prasowych w czwartek nie doszło jednak do zaakceptowania przez Sejm wcześniejszych ustaleń niektórych polityków z sieciami supermarketów o zmianie Ustawy o kontroli alkoholu i tytoniu w myśl właścicieli centrów handlowych. Supermarkety zapowiedziały odwołanie akcji wymuszania na klientach dowodów osobistych przy zakupie napojów alkoholowych lub tytoniu.

Wniezione pod obrady Sejmu, a wcześniej ustalone z właścicielami supermarketów, poprawki do ustawy alkoholowo-tytoniowej wywołały w parlamencie sprzeciw wielu posłów. Inicjatorzy nowelizacji ustawy — posłowie z ramienia socjalliberałów i liberalnych centrystów w obawie, że Sejm odrzuci poprawki, poprosili o przełożenie terminu wniesienia nowelizacji do następnego posiedzenia plenarnego.

Akcja wymuszania dowodów zbulwersowała społeczność, bowiem każdy, kto kupował w tym tygodniu napoje alkoholowe lub papierosy w supermarketach albo w kawiarniach i restauracjach znajdujących się w centrach handlowych, musiał wylegitymować się dowodem osobistym. Podczas zakupów dochodziło do starć między ekspedientkami a klientami. Wielu klientów, na prośbę o okazanie dowodu, zostawiało wszystkie zakupy przy kasie i odchodziło. Zaopatrywali się w innych, mniejszych sklepach, które nie dołączyły do akcji supermarketów. W wyniku obrotu tych ostatnich drastycznie się zmniejszyły, a właściciele

mniejszych placówek handlowych przypomnieli, co prawda, na chwile, lata swojej prosperity, kiedy nie było jeszcze supermarketów.

Posel na Sejm Petras Gražulis, na inicjatywę nowelizacji ustawy pod presją supermarketów, zaapelował do Sejmu, by zamiast poprawek przyjąć rezolucję, którą Sejm miałby zachęcić supermarkety do kontynuowania akcji, tym samym sprzyjając wzrostowi obrotów mniejszych sklepów.

Natomiast poseł Vytautas Einoris był mniej skłonny do żartów i apelował o kategoryczne stanowisko Sejmu i odrzucenie presji handlowców.

— Zamiast poddawania się naciskom instytucje rządowe muszą wyegzekwować od supermarketów poszanowanie prawa i ukaranie winnych, bowiem dochodzi do przypadków poniżania godności ludzkiej. Na własne oczy widziałem, jak ekspedientka od szacownego seniora żądała dowodu, by sprawdzić, czy jest pełnoletnim. Nie miał paszportu, w zamian natomiast okazał ekspedientce protezę szczęki — opowiadał poseł Einoris. Szefowa sejmowego klubu socjaldemokratów Irena Šiaulienė natomiast pochwałała akcję supermarketów.

— Wiele kobiet schowało od swoich mężów ich dowody osobiste, wobec czego teraz częściej mają trzeźwych mężów w domu, bo nie mogą oni nabyć alkoholu — posłanka z ironią tłumaczyła pożytek społeczny z akcji protestu supermarketów.

Powodem protestu posłużyło przyjęcie z dniem 1 maja nowelizacji Ustawy alkoholowo-tytoniowej, która w sposób rygorystyczny karała sprze-

daż alkoholu lub tytoniu osobom nieletnim. Według ustawy, już przy drugim przyłapaniu na sprzedawaniu alkoholu lub papierosów nieletniej osobie handlowiec byłby pozbawiony licencji na sprzedaż alkoholu lub tytoniu. Właściciele sklepów uznali, że taka kara jest zbyt rygorystyczna, bowiem utrata licencji dla supermarketu jest równoznaczna bankructwu.

— Centra handlowe nie zarabiają na sprzedawaniu nieletnim alkoholu i papierosów. To jest domeną drobnych sklepów i kiosków — tłumaczył podczas konferencji Ignas Staškevičius, szef „VP Market”, operatora największej sieci marketów „Minima”, „Media”, „Maxima” i „Saulutė”. Domagał się on od Sejmu w imieniu kolegów — właścicieli sieci „Iki”, „Rimi” i „Aibe” — złagodzenia kary za sprzedawanie alkoholu niepełnoletnim poprzez zwiększenie grzywny. Tymczasem posłowie uznali te argumenty za wątpliwe, a telewizja LNK nadała sfilmowany ukrytą kamerą reportaż o tym, jak nieletnia dziewczyna bez przeszkód kupiła w supermarkecie butelkę alkoholu. Supermarkety, w celu wywarcia presji na parlamentarzystach, posłużyły się zapisem w tejże ustawie, że sprzedawca „ma prawo” potrzebować od klienta dowodu osobistego przy zakupie alkoholu albo papierosów i zaczęły bezwarunkowo stosować ten zapis. Wywołało to nie tylko społeczne napięcie, ale też pewną utratę aury na arenie międzynarodowej. Zagraniczni turyści, którzy odwiedzili nasz kraj w ubiegłym tygodniu, byli zszokowani, kiedy ekspedientki łamaną angielszczyzną lub rosyj-

skim domagały się od nich okazania paszportu przy zakupie „Trejos devynerios” lub „Suktinis”. Niektórzy odchodzili od kas, traktując to jako nieporozumienie, natomiast inni traktowali to czasami jako dodatkową atrakcję turystyczną — przypomnienie niedawnej przeszłości na miarę pomników w Grūtai. Tymczasem w świetle prawa akcja supermarketów wygląda na bezprawną.

— Według Ustawy o ochronie prawnej danych osobistych, zarządzanie danymi może w odbywać się wyłącznie za zgodą właściciela, z wyjątkiem przypadków

określonych w Ustawie (zarządzanie danymi osobistymi przez państwowe systemy rejestracyjne i informacyjne, a także przez placówki oświatowe, zdrowotne, prowadzące działalność ubezpieczeniową lub związaną z udzielaniem pożyczek). Natomiast zarządzanie danymi bez pozwolenia, szczególnie w celach marketingowych, grozi karą grzywny od 500 do 1000 litów — wyjaśnił „Kurierowi” Aleksander Radczenko, główny specjalista Departamentu Prawodawstwa i Prawa Publicznego Ministerstwa Sprawiedliwości.

Stanisław Tarasiewicz

Białoruś: Protest po zatrzymaniu attache „Interwencja ujawniła”

Ambasador Polski na Białorusi złożył władzom w Mińsku protest w sprawie zatrzymania attache wojskowego polskiej ambasady płka Kazimierza Witaszczyka — poinformowało w czwartkowym komunikacie MSZ.

„Zatrzymanie dyplomaty odbyło się z naruszeniem norm wynikających z traktatów międzynarodowych, których stroną jest Białoruś” — oświadczyło polskie MSZ. Białoruskie KGB podało, że 27 kwietnia zatrzymano attache wojskowego polskiej ambasady Kazimierza Witaszczyka. „Dyplomata zatrzymano, gdy otrzymywał materiały zawierające białoruskie tajemnice państwowe” — napisano w oświadczeniu KGB. Zdaniem

KGB, interwencja „ujawniła plany zagranicznej służby wywiadowczej i pozwoliła zapobiec poważnym zagrożeniom dla bezpieczeństwa Białorusi”.

Polskie MSZ poinformowało, że attache wojskowy został wezwany do Polski dla wyjaśnienia wszystkich okoliczności tego zdarzenia. „Nie odnosząc się do komentarzy formułowanych w mediach białoruskich, można wyrazić ubolewanie, że zdarzenie takie miało miejsce w sytuacji, gdy Polska i Białoruś aktywnie poszukują rozwiązań pozwalających na poprawę stosunków dwustronnych i bliższą współpracę, zgodną z demokratycznymi normami i standardami europejskimi” — głosi komunikat MSZ.

Szczecin: Obradował sekretariat EUWP

Z uwzględnieniem Łotwy

Członkowie sekretariatu EUWP w Szczecinie wraz z rektorem Uniwersytetu Szczecińskiego prof. dr. Z. Chmielewskim oraz prof. dr. J. Leońskim

Fot. autor

Sekretariat Europejskiej Unii Wspólnot Polonijnych (EUWP), który obradował w Szczecinie, dokonał podziału obowiązków wśród swoich członków, ratyfikował powstanie Organizacji Rady Młodzieży w Europie, analizował organizację najbliższych spotkań regionalnych — ze szczególnym uwzględnieniem przyszłorocznego na Łotwie, które odbędzie się w 50. rocznicę urodzin, tragicznie zmarłej, Ity Kozakiewicz — pierwszego prezesa ZPnŁ.

Sekretariat EUWP obradował w pełnym składzie z udziałem swego prezydenta Heleny Miziniak z Wielkiej Brytanii, wiceprezydenta Tadeusza Pilata ze Szwecji, sekretarza generalnego Romana Śmigieńskiego z Danii oraz sekretarzy regionalnych: Urszuli Milczewskiej z Bułgarii, Czesława Błasika z Federacji Rosyjskiej i Aleksandra Zajęca z Niemiec w Szczecinie. Było to pierwsze spotkanie sekretariatu po ubiegłorocznym zjeździe.

Leszek Wątróbski

Mongolia

Wystawa plakatów

Pierwszą w Mongolii wystawę plakatów polskich artystów zorganizowała ambasada polska w Mongolii.

Ekspozycję można oglądać od środy w sali wystawowej Komitetu Artystów Mongolskich w Ułan Bator.

Ekspozycja prezentuje 50 prac autorstwa 20 artystów z Polski,

m. in. Mieczysława Górowskiego, Piotra Kunce, Wiesława Wałkuskiego. Duże zainteresowanie zwiedzających budzą prace „Obraz Krakowa”, „Trzej muszkieterowie” i „Witamy w Polsce”.

Wystawa plakatów polskich w Mongolii została zorganizowana we współpracy z polską firmą „Bracia Urbanek”.

Polonia świętuje rozszerzenie UE

Litwini — w Kilkenny

Początek maja — tradycyjnie już bogaty w imprezy polonijne — w tym roku stał się w nie jeszcze bogatszy. Dzień Polonii i Polaków za Granicą obchodzony 2 maja oraz świętowanie Konstytucji 3 maja poprzedziło nadzwyczaj aktywnie i hucznie przez Polonię świętowane rozszerzenie UE.

Kilka tysięcy osób odwiedziło w sobotę polski „Europejski piknik” w Letterkenny na północy Irlandii, które powitało Polskę w Unii Europejskiej. „Udało nam się doskonale. To prawdziwy sukces” — powiedziała jedna z organizatorek polskich dni w Letterkenny, Angela McLaughlin. Dodała, że sporą frekwencję miały też inne polskie imprezy, które odbyły się w piątek i sobotę.

Irlandia „piknikuje”

Z okazji rozszerzenia UE każde z 10 przystępujących do Unii państw powitało inne irlandzkie miasto: Czesi opanowali Killarney, Słowacy — Cork, a Litwini — Kilkenny. Słowenię powitało Limerick, Łotwę — Drogheda, Cypr — Bray, Malte — Waterford, Estonię — Galway, a Węgry — Sligo.

Polska ambasada przygotowała bogaty program na obchody rozszerzenia UE w Letterkenny: pokazy polskich filmów, spotkania ze współczesnymi poetami, pisarzami, wystawy czy koncerty polskich muzyków.

W sobotę od południa do wieczora odbywał się piknik, gdzie można było spróbować polskich potraw — kiełbas, serów, pierogów, słodczy oraz alkoholu. Informacje o walorach turystycznych Polski przygotowała Polska Organizacja Turystyczna. W pubach podawano polskie piwo.

W sobotę wieczorem odbyło się widowisko przygotowane przez teatr KTO z Krakowa oraz miejscową grupę teatralną, zatytułowane „Wodna parada”. Artyści KTO wystąpili też w niedzielę wieczorem w spektaklu „Wieża Babel”.

Na niedzielne przedpołudnie zaplanowany został m. in. polsko-irlandzki mecz piłki nożnej. Według Angeli McLaughlin, w przygotowanie imprez zaangażowała się też, licząca około 100 osób, polska społeczność w hrabstwie Donegal, gdzie leży Letterkenny.

Bruksela: cykl imprez

Koncert z udziałem polskich artystów na Grand Place, prestiżowym miejscu Brukseli, zainauguował cykl imprez mających przybliżyć mieszkańcom belgijskiej stolicy Polskę i polską kulturę. Między 30 kwietnia i 3 maja w Brukseli wystąpiły m. in. Filharmonia Opolska pod batutą Krzesimira Dębskiego, piosenkarka Natalia Kukulska, śpiewaczka operowa Małgorzata Walewska, zespoły Teatru Rampa i Blue Cafe.

1 maja, w ramach wielkiego festynu, organizowanego przez Parlament Europejski i Region Brukselski, w okolicach Placu Schumana swoje

namioty rozbiło siedem polskich województw: pomorskie, wielkopolskie, łódzkie, świętokrzyskie, małopolskie, śląskie i opolskie. Tam się odbywała promocja polskich atrakcji turystycznych i produktów kuchni polskiej. Organizatorem imprez była Polska Organizacja Turystyczna.

3 maja w sali Cirque Royal odbyła się Gala Polska z udziałem Małgorzaty Walewskiej, Michała Bajora i Orkiestry Filharmonii Opolskiej pod batutą Bogusława Dawidowa.

1 maja w brukselskim parku Cinquantenaire Związek Młodzieży Wiejskiej oraz Związek Zawodowy „Centrum Narodowe Młodych Rolników” przedstawili widowisko „Wspólna Europa — wspólne wartości”. Młodzi ludzie zaprezentowali polską kulturę ludową: regionalne tańce, produkty, tradycyjne obrzędy świąteczne.

Młodzież rolnicza z Polski w czasie pobytu w Brukseli wzięła udział w warsztatach poświęconych najważniejszym instytucjom UE oraz zagadnieniom związanym ze Wspólną Polityką Rolną.

Czeski posiew na grunt

Marszałek Senatu Longin Pastusiak podczas oficjalnej wizyty składanej w środę w Pradze powiedział, że Polska i Czechy nie mogą w Unii Europejskiej przerwać łączących ich od wieków więzów historycznych i kulturowych, we własnym interesie oba kraje powinny je wzmacniać.

Pastusiak odwiedził szkołę podstawową i gimnazjum im. Jirzega Gutha Jarkovskiego. Szkołę tę, zniszczoną w czasie powodzi w lecie 2002 roku, odbudowano i wyposażono dzięki pomocy finansowej Polaków w akcji zorganizowanej przez radio Zet. W ciągu dwóch tygodni bezpośrednio powodzi udało się zebrać i bardzo szybko przekazać do Czech około 1 miliona złotych. Polską pomoc upamiętnia odsłonięta na budynku szkoły tablica umieszczona tak, by pokazywała również poziom wód Wełtawy w chwili powodzi. Oprócz „polskiej” tablicy w szkole, obok czeskiego godła, wisi także godło polskie, a program nauczania, np. historii, geografii i wychowania muzycznego, opracowano tak, aby w zwiększonym wymiarze przekazać młodzieży wiedzę o Polsce.

„Nie chcemy, aby o pomocy naszych nie tylko sąsiadów, ale przede wszystkim przyjaciół, przypominała jedynie tablica pamiątkowa. Chcemy, aby polskie serce okazane nam w czasie powodzi zostało w sercach naszych uczniów” — powiedział dyrektor szkoły Petr Linhart. Dodał, że w ramach programu współpracy szkół praskie gimnazjum nawiązało już bardzo owocne kontakty z krakowskim X gimnazjum.

Marszałek Senatu, który przekazał praskiej szkole różne pomoce naukowe (m. in. mapy do nauki geografii i historii Polski, nagrania polskiej muzyki ludowej i klasycznej) powiedział, że „posiew polskiego serca z czasów powodzi w Pradze

padł na urodzajny grunt”.

„Tych więzów ludzkiej solidarności, przyjaźni, zrozumienia, więzów wypływających z wielowiekowych kontaktów, wspólnoty historycznej i kulturowej nie możemy stracić. W interesie obu naszych narodów i państw trzeba je wzmacniać i nie wolno pozwolić na to, aby uległy rozwodnieniu we wspólnym obszarze unijnym” — powiedział Pastusiak.

W szwedzkim Malmö

1 maja Konsul Generalny w Malmö powitał zebranych Polaków i Szwedów na koktajlu z okazji wejścia Polski do Unii Europejskiej, rocznicy uchwalenia Konstytucji 3 Maja oraz Dnia Polonii. Pogoda sprzyjała, więc po części oficjalnej goście mogli też konwersować w pięknym ogrodzie Konsulatu Generalnego RP. Można było też odwiedzić Folkets Park (Park Ludowy z wesołym miasteczkiem) i podziwiać występy „Kwiatów Polskich”, „Piaśców”, parę mistrzowską w boogi-woogi, Karolinę i Macieja, grupę Nebeski (jazz), czy też posłuchać polskiego popu grupy Janusza Wigstranda. Był bigos, kiełbaski z grilla, piwo Okocim i Żywiec i polskie delikatesy. Rozrywki sportowe zorganizowane były przez POCOS (polski klub olimpijczyków).

Austria: śpiewem i tańcem

Rozśpiewana polska młodzież z Towarzystwa Śpiewaczego im. Karola Szymanowskiego (istnieje 95 lat) i Chóru Akademickiego w Łodzi pod dyrekcją Jana Przybylskiego wystąpiła w Kościele Polskim św. Krzyża przy Rennwegu w czasie Mszy św. oraz dała koncert dla Polonii.

Następnego dnia występ powtórzono w Kościele Polskim św. Józefa na Kahlenbergu w czasie uroczystej Mszy św. z okazji 55-lecia święceń kapłańskich Rektora ks. Jerzego Smolińskiego. Rektor od 1986 r. przebywa na Kahlenbergu głosząc kazania dla licznych pielgrzymek polskich udających się do Rzymu przez Wiedeń. Jubileusz 55-lecia kapłaństwa z udziałem kilkunastu polskich księży, przedstawicieli Ambasady Polskiej, Forum Polonii — Wspólnoty Organizacji Polonijnych przybyłych z gratulacjami i kwiatami uświetnił także występ polskiej młodzieży. Oba te występy polskiej uzdolnionej muzycznie młodzieży z Łodzi wiedeńska Polonia przyjęła entuzjastycznie. Do akcji propagowania polskiej kultury włączyło się aktywnie Towarzystwo Austriacko-Polskie z prezesem prof. dr. Theodorem Kanitzerem na czele, które zaprosiło do Austrii na występy Akademicki Zespół Ludowy „Masovia” z Łowicza do Wiedeńskiej Stacji Naukowej PAN-Dom Polski. Zespół ludowy „Masovia” pod kierunkiem Stanisława Wielca wystąpił w Innsbrucku na Festiwalu Zespołów Folklorystycznych krajów wchodzących do Unii Europejskiej.

• Ekskluzywny wywiad z pierwszym prezydentem III Rzeczypospolitej Polskiej, pierwszym prezesem NSZZ „Solidarność”, laureatem pokojowej nagrody Nobla – Lechem Wałęsą, tuż po przylocie do Wilna

„Jestem rewolucjonistą”

Przed dziesięcioma laty Pan jako prezydent Polski podpisał, razem z ówczesnym prezydentem Litwy Algirdasem Brazauskasem polsko-litewski Traktat o Przyjaźni i Dobrosąsiedztwie. Jak Pan obecnie z perspektywy tych minionych dziesięciu lat ocenia jego skuteczność?

Jestem rewolucjonistą i politykiem. Właściwie to tylko rewolucjoniści i politycy otwierają nowe drogi, zrzucają przeszkody i ja to robiłem. Jedną z takich nowych dróg było otwarcie nowych możliwości dla Litwy. Tym traktatem otwieraliśmy je. Ale trzeba wiedzieć, że w te nowo otwarte przez nas drogi wchodzi również zawodowcy z różnych dziedzin, ludzie wykształceni i wypełniają je treścią.

Więc jako polityk mogę powiedzieć, że jestem dumny i szczęśliwy, że los dał mi możliwość otworzyć te nowe drogi i możliwości. Natomiast, jak patrzę na to, jak to wszystko wypełniono treścią, to muszę przyznać, że nie jestem za bardzo zadowolony. Chcę tylko powiedzieć, że wówczas nie mogłem zrobić więcej niż zrobiłem. Trzeba przyznać, że później nie nadążyli za nami różni fachowcy. No i mamy to, co mamy. Ale generalnie sprawy zmierzają w dobrym kierunku, oczywiście, wiele rzeczy można było zrobić szybciej i lepiej.

Co by Pan dzisiaj dodał lub ujął z traktatu?

Jako polityk nawet nie biorę się za robienie takich ocen. Bo to nie jest moja rola. Ja wyznaczyłem sobie w całej tej rewolucji rolę szczególną — usuwanie barier i przeszkód, otwieranie nowych możliwości. Myślałem o tym, jak zerwać kajdanki, nie porywałem się natomiast na rzeczy programowe. Nie czułem się po prostu w tym kompetentnym.

No bo nie da się robić wszystkiego. Jest źle, kiedy politycy bardzo często biorą się za sprawy administracyjne, realizacyjne. Mamy z tego powodu sporo nierozwiązanych spraw.

Wracając do historii chciałbym zaznaczyć, że do końca XX wieku mieliśmy — jak ja to nazywam — „epokę ziemi”. Epoka niskich potrzeb miała swoje prawa. Lepsze kąski, lepsze miejsca — wszystko to wrywaliśmy sobie nawzajem. To samo robili Niemcy, Rosjanie... Ziemia była bogactwem. To wszystko powodowało konflikty do końca XX wieku.

Natomiast XXI wiek przeniósł nas do nowej epoki, epoki globalizacji, nowych technologii. Ta epoka inaczej lokalizuje potrzeby. Stopniowo przeistoczyliśmy się ze zwykłych zjadaczy chleba w kupców. O ile tamtych zwykłych zjadaczy chleba można było zabijać, bić, wypędzać, to z kupcami nie wolno już tego robić.

Wchodzimy w epokę, w której stosunki pomiędzy państwami będą oparte na interesach. Jeśli

„Myślałem o tym, jak zerwać kajdanki, nie porywałem się natomiast na rzeczy programowe”
Fot. Marian Paluszkiwicz

na przykład Litwa nie będzie teraz dobrze pracować, będzie miała duże bezrobocie, to Niemcy, Francuzi, Polacy będą musieli za nią płacić podatki. Jeżeli ludzie nie będą pracować, nie będą mieli pieniędzy, to, jak wiadomo, nie kupią więcej towarów. W tej nowej epoce otwierają się więc nowe możliwości na pokój, spokój, dobrobyt. To nasza generacja otworzyła te nowe możliwości kończąc z komunizmem.

Czym dla Pana jest Litwa? O ile wiemy, nie ma Pan tu powiązań rodzinnych...

Rzeczywiście nie mam tu korzeni rodzinnych, ale jednak — tak jak wszyscy Polacy — wychowałem się na tych słowach: „Litwo, Ojczyzno moja...”

No, a teraz... do słów Wieszcza mogę dodać to, co wówczas nie przewidział — „...razem z Polską w Europie”!

Od Unii Lubelskiej do Unii Europejskiej...

Może to się podobać czy nie podobać, ale jesteśmy w jednym szeregu, jednym systemie. Jesteśmy razem, znów razem! Od wielu lat marzyliśmy o tym, by być wolnymi i równymi w Europie. Wreszcie

doczekałem, że mogę zrealizować swoje marzenie: na rowerze — bez świateł i szlabanów — przyjechać na ryby na Litwę! (W kilka godzin po wywiadzie, podczas otwarcia wystawy fotograficznej pt. „Fotodialog” Antanas Valionis, minister spraw zagranicznych Litwy, Lechowi Wałęsie podarował... rower — red.)

W polsko-litewskich stosunkach pozostają jeszcze pewne przeszkody, które utrudniają te stosunki. Chodzi tu również o problemy Polaków mieszkających na Litwie — zwrot ziemi, oświata, pisownia nazwisk.

Jak już mówiłem, w tamtej epoce ziemię, lepsze jej kąski zabierali silniejsi, mądrzejsi. Tamta epoka miała kiepskie prawa. Dzisiejsza epoka natomiast mówi, że za intelekt, za technikę wszystko można kupić. Więc teraz walka o ziemię nie będzie miała takiego sensu. My dopiero się wyrwywamy z tamtej epoki, to są tylko początki.

Wierzy Pan, że wejście do Unii pomoże wreszcie w uporządkowaniu własnego podwórka?

Tak. Na pewno tak! Myślę, że

w zjednoczonej Europie wszystko ułoży się lepiej, sprawiedliwiej. Mamy przeszłość, mamy krzywdy i musimy je naprawiać.

Musi być sprawiedliwość dziejowa. Nie można nikomu zabierać, kraść. Trzeba zrobić tak, żeby już w przyszłych pokoleniach nikt nie ważył się na własność prywatną. Trzeba to, co zabrane, sprawiedliwie pozwracać. Pozwracać, ale tak, żeby znowu kogoś nie skrzywdzić, żeby nie powodować następnych krzywd. Myślmy teraz jak Europejczycy.

Na poniedziałkowej uroczystości w Parlamencie Europejskim, gdzie Pan przebywał jako gość honorowy, mówił Pan, że Europa powinna oddychać dwoma płucami — duchowo-boskim i materialno-ziemskim. Zdaniem Pana, to te nowo przyjęte państwa mają szansę wnieść więcej owej duchowości do „zmaterializowanej” Europy?

U schyłku minionej epoki Zachód nie dawał nam najmniejszych szans. Rozmawiałem ze wszystkimi wielkimi tego świata: prezydentami, królami, premierami. Mówiłem im, że Polska pokona komunizm i cały ten sowiecki system. I nikt, powtarzam nikt z tych wielkich ludzi nie widział końca komunizmu, a my jednak poradziliśmy sobie z tym! Poradziliśmy z tym walcząc i prosząc Pana Boga na kolanach o pomoc. Więc i teraz te nowe trudności wezwania nie rozwiążemy bez ponownego upadnięcia na kolana, bez odwrócenia się do rzeczy Boskich.

Teraz konstytuuje się system globalizacji. Europa zachłystuje się wolnościami. Wolność jednostki ludzkiej, wolność zorganizowań, wolność ekonomiczna — to ład-

nie brzmi, ale to było dobre i skuteczne, gdy były granice bloków, systemów, państw. Uważam, że w obecnym okresie jednak musimy pozostawić dla samych siebie jakieś moralne zabezpieczenia. W konstytucji europejskiej powinno się znaleźć odwołanie do Boga.

Gdy się załamię ten obecny system zachłystywania się wolnościami (a to stanie się za 20 za 30 lat), będą powstawały oligarchie, jakieś złodziejskie partie, jakieś układy nieformalne. Gdy będziemy mieli wpisane wartości odwołania do Boga, to wówczas na to się powołamy i utrzymamy jedność Europy! Żeby mieć światło w tunelu, żeby mieć nadzieję, musimy stale pamiętać o tym drugim, duchowo-boskim płucu.

Pan ostatnio bardzo mało uczestniczy w życiu politycznym Polski. Dlaczego tak się stało?

Ja swoje życie polityczne rozłożyłem na trzy etapy. Pierwszy to zwalczanie monopolu komunistycznego. Drugi — zniszczenie monopolu na demokrację. Trzeci — by nastąpiło mądre jednoczenie: prawica do prawicy, związki zawodowe do związków zawodowych, partie polityczne do partii. Myślałem, że wygrałem te dwa etapy, więc wygram i trzeci. Okazuje się, że nie... Albo za późno się uruchomiłem, albo za wcześnie, albo właściwie nie miałem po prostu żadnych szans.

Powiedział Pan, że po utworzeniu instytucji prezydenta Unii Europejskiej weźmie Pan udział w wyborach na ten urząd.

Nie, to był tylko mój żart...

Rozmawiali
Aleksander Borowik
Robert Mickiewicz

PRENUMERATA
na czerwiec trwa tylko
do 20 maja!

Wydanie codzienne indeks 0044
20 Lt (1 mies.); 120 Lt (6 mies.)

Dla inwalidów I i II grupy, emerytów indeks 0227
17 Lt (1 mies.); 102 Lt (6 mies.)

Wydanie magazynowe indeks 0172
5 Lt (1 mies.); 30 Lt (6 mies.)

„KURIER WILEŃSKI” można zaprenumerować w każdym urzędzie pocztowym.
Przelew można dokonać na konto: VŠJ „Vilnijos žodis”,
bankas „NORD/LB Lietuva”, b.k. 40100, a.s. 44100060879

Wydanie codzienne w księgarniach
„Księgarnia na Rudnickiej” (Rūdinkų 20), „Elephas” (Olandų 11)
W Domu Kultury Polskiej (Naugarduko 76)
W szkołach - 14 Lt (1 mies.)
Wydanie codzienne w redakcji -
13 Lt (1 mies.)

„Ciebie, Boże, wystawiamy”

Już po raz XIV w drugą niedzielę maja odbędzie się Festiwal Pieśni i Poezji Religijnej „Ciebie, Boże, wystawiamy”. Ta odbywająca się co roku impreza gromadzi kilkadziesiąt zespołów i wykonawców z Wilna, jak też z odległych nieraz miejscowości. Gromadzą się dzieci i dorośli z chórów kościelnych i scholi parafialnych, ze szkół i domów kultury, jak też poszczególni niezrzeszeni wykonawcy. Pieśnią i poezją sławią Boga i Maryję, dając świadectwo swojej wiary i realizacji jej zasad w swoim codziennym życiu.

Zapraszamy więc wszystkich chętnych do przybycia na XIV Festiwal „Ciebie, Boże, wystawiamy”, który się odbędzie w niedzielę, 9 maja, o godz. 15 w auli szkoły muzycznej obok kościoła św. św. Piotra i Pawła (ul. Kościuszki 36). Wstęp wolny.

Komitet organizacyjny

W rejonie trockim

Sposób na zdrowie

Na sportowo uczcili tenisiści ze Starych Trok Światowy Dzień Polonii. Zorganizowali 2 maja I Turniej Tenisa Stołowego Starych Trok.

Udział w turnieju wzięło 14 uczestników. Kilkugodzinne rozgrywki z pewnością były dobrym sposobem na zdrowie oraz troską o własną sprawność fizyczną. Najlepiej wśród mężczyzn wypadli Romuald Grzybowski, Eryk Kaczan oraz uczeń 9 klasy Rajmond Szpakowski. Kobiety, choć niezbyt licznie przybyłe na święto, godnie reprezentowały własny styl.

Najlepszą tenisistką Starych Trok została Halina Gryniec. Na drugim miejscu znalazła się Teresa Charukiewicz, na trzecim — Lucja Baranowska.

Konkurs recytatorski wierszy Barbary Sidorowicz

30 kwietnia w Szkole Średniej w Trokach odbył się konkurs recytatorski wierszy znanej poetki ziemi trockiej Barbary Sidorowicz. Polonistki szkoły do udziału w konkursie zaprosiły wszystkie polskie szkoły rejonu trockiego.

Konkurs odbywał się w dwóch kategoriach wiekowych — do lat 12 i od 12 do 16 lat. O miano najlepszego recytatora poezji swej rodaczki ubiegało się 24 uczestników. Konkurs swą obecnością zaszczyliła również pani Barbara Sidorowicz, która szczerze była wzruszona recytacją jej wierszy przez uczniów polskich szkół rejonu trockiego.

Alina Sobolewska

W rejonie wileńskim

Nadal chcą gospodarzyć

Starostwo bezdańskie nie pozostawiło bez opieki ludzi w starszym wieku. W gorącej porze sadzenia ogrodów, starostwo — na prośbę mieszkańców — deleguje do pomocy osobom starszym i samotnym pracowników z Giełdy Pracy. Pomagają oni starszym ludziom w przekopaniu i przygotowaniu do sadzenia lub siewu grządek na niewielkich przyzgodowych ogródkach, porąbaniu drwa na opał itd.

— Ludzie starszej daty są przyzwyczajeni do pracy i mimo solidnego bagażu lat, a czasami i niemocy, nie chcą się poddawać i pragną coś robić, sadzić, hodować, czyli nadal gospodarzyć — tłumaczyła „Kurierowi” Halina Vinčiunaite, sekretarka kancelarii starostwa bezdańskiego. — Rozumiemy ich i w miarę możliwości staramy się im dopomóc.

Według pani Haliny, pracownicy z giełdy nie tylko pomagają w przekopaniu ogródka, czy rąbaniu drzew, ale też naniósł wody, a czasami nawet obiorą ziemniaki. Na przykład pani Alina Podjelec ma słaby wzrok, a jej krewni mieszkają w mieście i nie zawsze mają możliwość przyjazdu do Bezdán. Dwa razy w tygodniu starostwo wysyła więc człowieka z giełdy, aby pomóc pani Alinie w przygotowaniu posiłków, posprzątaniu obejścia.

Przyspieszyć proces deklarowania zasiewów

— Od przyszłego poniedziałku nasilimy agitację wśród mieszkańców starostwa na rzecz deklarowania zasiewów w celu otrzymania bezpośrednich kompensat ze środków unijnych — powiedział „Kurierowi” Jan Krasowski, starosta gminy w Ławaryszkach. Przyznał, że z 640 zarejestrowanych w gminie gospodarstw rolnych na razie deklaracje z zaznaczonymi na planach arealami zasiewów zbóż, płodów rolnych czy łąk złożyło tylko kilkudziesięciu rolników.

Jak poinformował Krasowski, od początku przyszłego tygodnia jedna osoba z Giełdy Pracy będzie namawiała mieszkańców starostwa ławaryskiego, aby deklarowali zasiewy, za które są przewidziane niemałe kompensaty pieniężne. Według starosty, szkoda by było, gdyby nie wykorzystali oni okazji, aby, na przykład, za pieniądze otrzymane jako kompensaty nabyć lepsze gatunkowo nasiona, dokupić sprzęt rolniczy, zwiększyć pogłowie bydła itd.

Ulice i drogi — plaga Kowalczuk

Plagą Kowalczuk i w ogóle starostwa kowalczuckiego są porozbijane, wręcz nieprzejezdne, ulice osiedla i okoliczne drogi. Starostwo pochłonięte jest „dochodzeniem swych praw” i walczy o to, by „winowajcy” — budowlane organizacje pracujące w Kowalczukach — ulice i drogi odremontowały.

Jak tłumaczyła Krystyna Gierasimowicz, starosta gminy kowalczuckiej, na terenie starostwa w ostatnich latach prowadzono kilka większych budów, na które sprowadzono potężną technikę, a ciężkie kilkunastotonowe ciężarówki doszczętnie niszczyły nawierzchnię ulic Sodų i Żaliašilių, jak też dróg podjazdowych. Obecnie również trwają prace przy budowie torów kolejowych. Wydawałoby się, że intensywnie prowadzone budowy w tej przygranicznej miejscowości powinny budzić zadowolenie miejscowych. Tak jednak nie jest.

— Zatrudnienie w celni czy na budowach znalazło tylko kilku „naszych”. Robotnicy byli autobusami dowożeni z Janowa, Poniewieża, Kowna, Kiejdan, ale nie z Kowalczuk — z goryczą stwierdziła pani Gierasimowicz. Według niej, tor kolejowy, który jest budowany obecnie, również spowodował niewygody dla mieszkańców. Chodzi o to, że jest on ogrodzony siatką i ponad 300 osób — po drugiej stronie torów — ma dodatkowy kłopot z dotarciem do Kowalczuk.

Zygmunt Żdanowicz

W Niemenczynie otwarto Centrum Dniennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych —

Gentleman na parkiecie

Sabina Morkunaitė (w środku) podczas ceremonii otwarcia recytowała wiersz. Obok niej stoją — Stefania Stankiewicz, kierowniczka działu opieki społecznej rejonu wileńskiego (od lewej) oraz Jarosław Gasiancew, dyrektorka Centrum

— Zauważyłam radość na twarzach młodych osób, które od kilku miesięcy są gospodarzami pięknie odremontowanego budynku przy ul. Świeciańskiej w Niemenczynie i utwierdziłam się w przekonaniu, że starania i niemała kwota pieniędzy wyłożona na uruchomienie tej placówki nie poszły na marne — z przekonaniem i nieukrywaniem zadowolaniem stwierdziła Stefania Stankiewicz, kierowniczka działu opieki społecznej rejonu wileńskiego, tuż po otwarciu Centrum Dniennego Pobytu dla Osób Niepełnosprawnych w Niemenczynie.

Mimo że Centrum działa już od kilku miesięcy, jego oficjalne otwarcie odbyło się w miniony czwartek, 7 maja tego roku. Jak poinformowała pani Stefania, placówka rozliczona jest na 15-20 młodych niepełnosprawnych osób z przeważnie ciężkimi schorzeniami, zarówno fizycznymi jak i psychicznymi.

Do trzech razy sztuka

W Centrum zatrudnionych jest pięciu pracowników, a założycielem

Jarosław Gasiancew nie potrafi się wystawić, ale na parkiecie czuje się jak prawdziwy lew salonowy

placówki jest Rada Samorządu Rejonu Wileńskiego, która zobowiązała się do jej utrzymania w przyszłości. Część środków na uruchomienie Centrum została uzyskana po wygraniu projektu w ramach programu rozszerzania infrastruktury świadczeń usług socjalnych. Projekt, który przygotowała kierowniczka działu opieki społecznej wraz ze swymi pracownikami został zaaprobowany za trzecim podejściem.

— Do trzech razy sztuka — głosi przysłowie i w naszym przypadku sprawdziło się ono w stu procentach — zażartowała pani Stankiewicz.

Wszystkie meble w Centrum, które rozmieściło się w jednym z budynków szpitala niemenczyńskiego, są dostosowane do potrzeb osób niepełnosprawnych. Do ich dyspozycji są dwa komputery, dwa telewizory, lodówki, pralka, maszyna do szycia. Wielką pomoc w zaprojektowaniu, produkcji i umeblowaniu pomieszczeń Centrum okazała miejscowa spółka „Vokė-III” — znany producent mebli kuchennych.

Nauczyć samodzielności

Obecnie do Centrum uczęszcza siedem osób i nie tylko z Niemenczyna. Dowożeni są też „pacjenci” z Wesołówek, Czarnego Boru, Niemieża, Bujwidz. — Najważniejsze, że ci ludzie mogą tu ze sobą obcować, wzajemnie się wspierać, dodawać otuchy, zajmować się tym, co się im najbardziej podoba, a jednocześnie uczyć się samodzielności — powiedziała pani Stefania. — Rodzice dzieci niepełnosprawnych zazwyczaj otaczają szczególną troską, gotowi im nieba uchylić i wszystko zrobić za nich. Celem pracowników Centrum jest nauczenie ich większej samodzielności — zadbania o siebie, przygotowania posiłków i to już przynosi efekty — z satysfakcją skonstatowała kierowniczka działu opieki. Jej zdaniem, ci ludzie są niezwykle życzliwi, uczynni, serdeczni, pracowici i... godni po-

dziwu. Mimo złego potraktowania ich przez ślepy los potrafią walczyć ze swoją niemocą.

Życiorys nogą pisany

Jeden z nich nie włada rękoma, ale nogą potrafi malować, grać w warcaby i nawet nabierać teksty na komputerze. Właśnie dla pani Stefania sprezentował swój życiorys, w którym zwierza się, że interesuje się sportem, lubi oglądać filmy kryminalne, a szczególnie przypadł mu do gustu serial „Bandycki Petersburg”. 18-letnia Sabina Morkunaitė rozmawia i pisze poprawnie zarówno po polsku jak i litewsku. To ona podczas otwarcia recytowała wiersz i bardzo przeżywała, czy jej się udało...

Zdaniem uczestników ceremonii otwarcia, a było ich około 50, recytatorka wypadła naprawdę dobrze. Rolę cicerona pełnił Jarosław Gasiancew. To on oprowadzał gości po „swoim domu”, pokazywał własnoręcznie wykarczowane krzewy. Nie potrafi mówić, ale gestykował tak emocjonalnie, że wszyscy rozumieli, co chciał przekazać.

Tańce na zakończenie

Po wyświęceniu Centrum Dniennego Pobytu przez Witolda Zuzo, proboszcza miejscowej parafii, ceremonię otwarcia zakończyły... tańce. I tu prym wiódł Jarosław. Najpierw porwał na parkiet mamę, zachowując się przy tym jak prawdziwy gentleman, zapraszając do tańca ucałował ją w policzek, a po odtąnczeniu wszystkich pas — w rękę. Następnie wraz ze swą partnerką i koleżanką z Centrum Marią Taukin z Bujwidz wywołał prawdziwą furorę wśród zebranych i ci nie szczędzili brylującej po parkiecie parze okłasków.

Wszystkim uczestnikom otwarcia Centrum jego gospodarze wręczyli własnoręcznie wykonane kwiaty z serduszkami i prosili pamiętać o nich nie tylko przy okazji świąt.

Zygmunt Żdanowicz
Fot. Walerian Butkiewicz

Temat tygodnia

Jesteśmy w Europie

Zostało sformalizowane podstawowe dążenie Litwy: litewska flaga narodowa została obok innych dziewięciu wciągnięta na maszt przy siedzibie Parlamentu Europejskiego w Strasburgu, zaś litewscy obserwatorzy przy parlamencie, w tym i niżej podpisany, stali się pełnoprawnymi członkami tegoż parlamentu. Misja obserwatorów trwała rok i można stwierdzić, że czas ten nie został zmarnowany.

We wtorek odbył się powitalno-pożegnalny wieczorek socjalistów europejskich. Powitalny — ponieważ poświęcony był przyjęciu nowych członków.

Pożegnalny — ponieważ jest to ostatnia sesja przed wyborami i ostatnie dni posiedzeń Europarlamentu w tym składzie. Wielu obecnych MEP-ów (tak nazywani są w skrócie członkowie Parlamentu Europejskiego) nie będzie startować w przyszłych wyborach, wielu nie zostanie wybranych, co jest naturalną kolejną rzeczą. Stąd atmosfera była również pożegnalna.

Podczas tego wieczorku okazało się, że nasza litewska grupa obserwatorów zupełnie nieźle zapoznała się z Europarlamentem, bowiem obcych dla nas twarzy na wieczorku było właściwie niewiele. Właśnie to było podstawowym celem naszej misji — zapoznanie się nie tylko z funkcjonowaniem parlamentu, ale także i ludźmi.

Praktyka mianowania obserwatorów przed przyjęciem nowych krajów jest stosowana od dawna, tak postępowano przy wszystkich czterech poprzednich rozszerzeniach. Mechanizm działania Parlamentu Europejskiego jest dość skomplikowany, poznanie jego tajników nie jest proste, tym bardziej, że dodatkowo wpłynęły różne tradycje, nie zawsze racjonalne.

Jako przykład można podać sposób formowania budżetu Unii Europejskiej. Stosowany jest bowiem system francuski, skomplikowany i mało przejrzysty. Ale tak już się historycznie złożyło. Gdy pojawiłem się po raz pierwszy w Komitecie budżetu Europarlamentu, Goran Farm, parlamentarzysta ze Szwecji, który był moim nieformalnym nauczycielem przez ten okres, powiedział wręcz, że system jest głupi.

Podobno nasza pani komisarz Grybauskaitė nie została komisarzem od finansów dlatego, że publicznie się wypowiedziała o potrzebie zmiany tego systemu, co, jak widać, nie spodobało się tradycjonalistom unijnym. Skierowano ją do oświaty, co, szczerze mówiąc, nie jest zadaniem na miarę pani Grybauskaitė.

W każdej innej dziedzinie są podobne niuanse, poznanie których nie jest proste. Dlatego też misja obserwatorów ma sens, jest tylko w tym jeden problem. W wyborach do Parlamentu Europejskiego skład litewskiej reprezentacji będzie ustalany przez wyborców, co jest naturalne. Wcale niekoniecznie dotychczasowi obserwatorzy zostaną wybrani jako członkowie Parlamentu Europejskiego na następną kadencję, pojawią się w dodatku przedstawiciele nowych partii, które dotychczas nie były reprezentowane w Sejmie Republiki Litewskiej. Oznacza to, że nowi reprezentanci będą musieli przejść drogę obserwatorów od nowa, a nie jest to krótkotrwały sprint.

Innej drogi jednak nie ma.

Artur Płószto
Strasburg

Jakże to państwo o młodzież się troszczy

Temat alkoholowy

Parlament stanął do walki. Zdecydowanej i bezkompromisowej. Bezlitosnej i do skutku. Gorzej, że nie bardzo wiadomo, o co i przeciwko czemu. Z alkoholizmem czy nadużywaniem trunków? Przeciwko rozpicianiu nieletnich czy niezdiscyplinowaniu handlowców? Wydany został ustawowy nakaz sprawdzania wieku klientów nabywających napoje alkoholowe i wyroby tytoniowe.

W domyśle nakaz dotyczyć miał tylko przypadków, kiedy mogą powstać wątpliwości co do niepełnoletności klienta. W domyśle jeszcze dalszym ustawodawcy wykazali głębokie zatroskanie, że coraz więcej nastolatków sięga po alkohol, papierosy i narkotyki i sytuację postanowili stanowczo naprawić. Grożąc odebraniem licencji na handel artykułami monopolowymi i tytoniowymi właścicielom zarówno drobnych punktów sprzedaży, jak i potężnych supermarketów, jeśli naruszenie zostanie stwierdzone dwukrotnie.

Dalej następują rzeczy ciekawe i pouczające. Pierwsza to ta, że nawet przystąpienie do Unii Europejskiej nie stanowi zabezpieczenia przed bardzo specyficzną kompetencją ustawodawców, którzy tak czasem potrafią sformułować jakieś prawo, że je można interpretować na różne sposoby. Przeważnie się okazuje, że są to sposoby korzystne dla pewnych grup biznesu z władzą powiązanych. Druga zaś to potwierdzenie, że jeśli interpretacja nie jest dla biznesu wygodna, ustawodawców można wystawić na kompletnych durniów i kpić z nich w żywe oczy.

Co też właściciele supermarketów uczynili, doprowadzając wykonanie sejmowej ustawy do absurdu: zaczęli legitymować każdego, kto tylko kupował paczkę papierosów czy butelkę piwa. Choćby to był osiwiały starzec. Irytowało to wielu. Powodowało kąśliwe komentarze na temat zdolności umysłowych szefów w

supermarketach, na co kasjerki odpowiadały, że to w Sejmie są idioci, nie w handlu. Nie biorę się mierzyć, na ile podniosła ta cała akcja autorytet naszego parlamentu. Do sklepu chodzi się jednak częściej niż do Sejmu. Choć byli i tacy — trzeba to gwoli sprawiedliwości zauważyć — którym nowy porządek wydał się całkiem do rzeczy: żony stałych klientów działów monopolowych pochowały swoim małżonkom dokumenty i mocno się cieszyły, że kilka dni mężowie wracali do domu źli i milczący, ale trzeźwi.

Kpiny z Sejmu nie trwały długo. Właściciele sieci największych centrów handlowych spotkali się z kierownictwem Sejmu i dogadali się, że nie będą więcej żądali dokumentów od każdego. Politycy obiecali, że ustawę przepiszą. Niby wszystko się skończyło ku satysfakcji obu stron. Tylko jak z tą stroną trzecią, z klientami?

Młodzież się spija. Mocnym piwem przede wszystkim, co ma być litewskim produktem narodowym. Wieś pije na umór, nie przebierając, co się da — pozbawiona perspektyw, zbędna, niepotrzebna. Piją bezrobotni, bezdomni. Piją wyrzuceni na bruk robotnicy byłych przodujących zakładów. Z beznadziei, z braku pracy, nie widząc przed sobą przyszłości. Pije uparty i pracowity Żmudzin, chłpa do upadłego rodak, chłop podwileński. Ławeczki i parasole pod wioskowymi sklepami zwane są powszechnie „birzami”, czyli giełdami pracy. Można tu wynająć parobka na dniówkę. Płatną wódką.

Sejm zajął się umoralnieniem młodzieży. Godne to byłoby wszelkiej pochwały — gdyby zaszedł od właściwej strony. Gdyby wziął na siebie swoją część odpowiedzialności za to, co się w państwie dzieje. Przemiany ustrojowe wszędzie się odbywają

boleśnie. To prawda. Jednak są kraje w tej części Europy, gdzie sobie poradzono z nimi jakoś sprawniej, bez większych strat. Nawet wyklinany przez wszystkich świeżo nawróconych demokratów Łukaszenka nie pozwolił na rozgrabienie przemysłu i wszystkie wielkie białoruskie zakłady nadal funkcjonują. O Czechach już nie mówiąc. Tamci potrafili zachować się rozsądnie nie tylko na pokaz.

Opuściła w ostatnich latach państwo litewskie dziesiąta część obywateli. Przeważnie do roboty na czarno. Młodzi, zdolni do pracy, na Litwie wykształceni. Dziś nasze władze trąbią na wszystkie strony, że już nie trzeba będzie pracować za granicą nielegalnie. Poszli won w świat, synowie i córki Litwy! Szukajcie szczęścia gdzie indziej, my wam w tym pomożemy! Szczęśliwej drogi! Państwo się szczyli, że ma dokąd wygonić swoich obywateli. Kiedy więc rzekomo okazuje troskę o to, by młodzież była trzeźwa, to dba faktycznie o zagranicznych pracodawców.

Tym nieudałotom, którzy na wyjazd zdobyć się nie potrafią, państwo ma do zaoferowania na pocieszenie piwo i wódkę. Masz 18 lat — chłaj w świetle prawa. W końcu budżet trzeba z czegoś układać. A my czekamy na gasterbeiterów z innych krajów. Przyjadą, czarną robotę zrobią, przynajmniej na początku. A my będziemy dalej pić. Na zdrowie!

Jan Sienkiewicz

„Kocham Wasze wielkie serca,
beźmiarem miłości otwarte...”

Szkoła Podstawowa im. A. Wiwulskiego przy ul. Minties 3 serdecznie zaprasza na uroczysty koncert poświęcony Dniu Rodziny, który odbędzie się 18 maja o godz. 17.

Wstęp wolny

(Zam. 216)

W dniach 13-16 maja 2004 r.

Szkoła Średnia nr19 im. W. Syrokomli w Wilnie
zaprasza na Jubileusz 50-lecia

13 maja – Dzień Otwartych Drzwi:

12.00 – uroczyste odsłonięcie tablicy pamiątkowej Wł. Syrokomli

od 10.00 do 14.00 co godzinę zwiedzanie (Sentymentalny Spacer po Szkole...)

14 maja – 18.00 – Gala Jubileuszowa w Domu Kultury Polskiej

multimedialna prezentacja szkoły
koncert absolwentów i obecnych uczniów
pokaz filmu dokumentalnego pod tytułem „Jest taka Szkoła...”

aukcja prac plastycznych i „pamiątek”

16 maja – 9.00 – Kościół św. Rafała Archanioła

Msza święta w intencji Szkoły

Ilość miejsc ograniczona! Wejściówki do odebrania: w szkole, w recepcji Domu Kultury Polskiej oraz w księgarni „Elephas”

Zapraszamy wszystkich absolwentów, nauczycieli, rodziców i sympatyków Szkoły!

Ubezpieczenie

to Wasz wybór bezpieczniejszego i spokojniejszego życia unikając burz i codziennie ciesząc się słonecznym dniem.

Oddani Wam już 11 lat.

Na każdego ubezpieczonego czekają wspaniałe prezenty!*

DRAUDIMO
KOMPANIJA
LINDRA

Joint Stock Insurance Company

Przed wszystkim – Wasz spokój

AKCJA
obowiązkowego ubezpieczenia kierowców

Zwracacie się za pośrednictwem nieodpłatnej linii w całej Litwie

8 800 23023

i nasz przedstawiciel przybędzie w dogodnym dla Was czasie!

www.lindra.lt

U nas już możecie się ubezpieczyć na sumę 600 000 euro

* są dodatkowe warunki

WILNO, J. Jasinskio 16
Tel./faks. (8 5) 2498888, faks. (8 5) 2497937
WILNO, Kalvanijų 140
Tel./faks. (8 5) 2477440, faks. (8 5) 2477444
ELEKTRENY, Rungos 2
Tel./faks. (8 528) 34069

LANDWARŌW, Sodų 3
Tel./faks. (8 528) 21074
SOLECZNIKI, Vilniaus 63
Tel./faks. (8 380) 34056
SZYRWINTY, Plienio 60
Tel./faks. (8 382) 51195

NOWE ŚWIECIANY, Švendionų 2
Tel./faks. (8 387) 31653
ŚWIECIANY, Vilniaus 18
Tel./faks. (8 387) 51915
TROKI, Vytauto 19
Tel./faks. (8 528) 55705

Podnieść wieś do poziomu europejskiego

Soleczniki na pozycjach LEADER'a

Spodziewamy się od Unii Europejskiej pieniędzy. Pieniądze były głównym tematem w okresie przygotowań do wstąpienia i referendum, podczas negocjacji z unijnymi władzami i w przekonywaniu obywateli do Unii. Owszem, pieniądze będą, szkopał tylko w tym, że trzeba będzie potrafić do nich dojść, osiąść umiejętność przekonania urzędników, że na ten czy inny cel są rzeczywiście potrzebne i że zostaną wykorzystane z maksymalną korzyścią oraz zgodnie z przepisami.

W rejonie sołecznickim nauka docierania do europejskich funduszy i korzystania z nich trwa już kilka lat. Ważna to nauka i potrzebna. Jednocześnie jednak cały proces wspierania rozwoju wsi funduszami europejskimi jest tak pomyślany, że muszą powstawać, budzić się bądź uaktywniać wspólnoty wiejskie, czyli bezpośrednio sami zainteresowani.

Decydować o sobie

Za czasów kolchozowych wieś w swoich sprawach do gadania miała niewiele. Co i kiedy robić — decydowała nawet nie kolchozowa władza, tylko rejon, ten z kolei dostawał wytyczne z Wilna, a Wilno z Moskwy. O zdanie chłopca nikt nie pytał. Góra wiedziała lepiej, co mu jest do szczęścia potrzebne. Pół wieku ubezwłasnowolnienia wieśniaka zrobiło swoje. Oduczenie od samodzielnego myślenia i decydowania o sobie — własnej pracy, zagospodarowaniu wsi, sprawach ważnych dla całej okolicy — z dotkliwej wady przekształcało się stopniowo w błogi komfort: za nic nie jestem odpowiedzialny, nie moja rzecz. Względny dobrobyt miał być za brak samodzielności rekompensatą.

Paradoksalnie, ale podobna sytuacja na wsi zachowała się również w niepodległym

Jan Rożanowski planuje urządzenie zagrody turystyki wiejskiej

państwie. Samorządność do dnia dzisiejszego pozostaje nią tylko raczej na papierze. Co więcej, upartyjnienie wyborów samorządowych w większym stopniu uwzględnia interesy sprawujących władzę niż rządzących, którym władze mają w założeniu służyć. Skasowanie obieralnych rad gminnych (apilinkowych) było aktem centralizacji władzy, nie jej przybliżania do ludzi. Tak samo z powiatami, nie-

obieralnymi merami, starostami z nominacji. Nikt nie pytał byłych kolchoźników, jak oni sami widzą przyszłość wsi, jakie formy gospodarowania wydają się im lepsze, nikt się nie zastanawiał, co będzie na wsi dalej. Spółki rolne okazały się już tylko mechanizmem podziału nędznych resztek, jakie po rozwalonych kolchozach zostały.

Również nasze organizacje społeczne i polityczne, jeżeli ludzi zespalały, to raczej tylko tam, gdzie chodziło o sprawy kultury, o szkołę, a zwłaszcza o wybory. Ważne to jest, ale z samych tylko imprez kulturalnych żyć się nie da. Na głodny żołądek cienkie śpiewanie, choćby było najbardziej patriotyczne.

Tym, co nie zostało zrobione przez państwo i organizacje pozarządowe i polityczne, zajęły się teraz organizacje zagraniczne, europejskie.

Pod okiem Brytyjczyków

W roli nauczyciela wystąpiła w 2000 roku Wielka Brytania, dokładniej — Departament Rozwoju Międzynarodowego Rządu Jej Królewskiej Mości. Dla krajów bałtyckich opracowany został trzyletni Program Partnerstwa Wspólnot Wiejskich. Na Litwie za poligon doświadczalny wybrano rejon sołecznicki, święciański i wilkomierski.

Powstała w rejonie 24-osobowa Grupa Partnerska, składająca się w równych częściach z przedstawicieli władz lokalnych (samorząd), centralnych, sektora prywatnego i organizacji pozarządowych. W starostwach zaczęto powoływać grupy lokalne, wiejskie. Nie szło to na początku zbyt łatwo, ale Brytyjczycy, świadomi trudności, przewidzieli w programie i taki punkt, jak wyłanianie lokalnych liderów, szkolenie inicjatorów, doradztwo w zakresie kryteriów określania priorytetów, sporządzania formalnych wniosków o fundusze na drobne projekty. Nie mogły to z konieczności być projekty kapitałochłonne, bowiem na wszystko otrzymała rejonowa Grupa Partnerska 160 000 litów.

Korzyści namacalne

Po tym, jak powstały w terenie struktury oddolne, zabrano się do typowania prac najpilniejszych. Urządzono bądź wyposażono cztery siedziby wspólnot lokalnych. Uporządkowano w dwóch wsiach teren. Przeprowadzono kilka imprez młodzieżowych, sportowych i kulturalnych. W Ejszyskach wydawano gazetkę „Obserwator Ejszyski”. Powstał cygański zespół artystyczny, który już zyskał popularność nie tylko w rejonie. Do celów promocyjnych nakręcono 40-minutowy film „Ziemia Sołecznicka”. Przeprowadzono szereg szkoleń — zarówno dla liderów wspólnot lokalnych, jak i dla bezrobotnych z odległych wsi.

Rzeczą jednak najważniejszą było, że na wsi w ogóle zaczął

W Podborzu, choć tyłu tu kawalerów, w grupie inicjatywnej rejonową kierują kobiety: Helena Burakiewicz — nauczycielka, Teresa Tiewiel — specjalistka służby regulacji rolnych, Halina Molis — dyrektor szkoły, Teresa Wojsiat — kierowniczka przedszkola

się jakiś ruch, oddolny, że dał się zauważyć pewien przełom w sposobie myślenia, że zaczęło się pokonywanie apatii, rezygnacji, niewiary i niechęci do działania.

Dziewczęta, do Podborza!

W Podborzu inicjatorów zebrali się dziewięćdziesięciu, osiem kobiet i jeden mężczyzna. Ze szkoły, przedszkola, starostwa, ze wsi. Szkoła z setką uczniów nie miała własnej auli, postanowiono więc, że na początek powstanie siedziba wspólnoty, która będzie jednocześnie służyła jako szkolna aula i wiejska świetlica. Z garażu w gmachu starostwa w krótkim czasie wycackano przytulną salę. Już odbywały się tu różne imprezy — szkolne, wiejskie, w skali całego starostwa. Planowane są dalsze. Nie ma na razie wspólnoty pieniędzy na etatowego pracownika, więc i organizowanie imprez, i wystrój sali, i jej sprzątanie odbywa się na zasadach społecznych, rękami kobiet z grupy inicjatywnej. Trzeba mieć nadzieję, że to się jednak w przyszłości znacznie powoli zmieniać, jest bowiem Podborze osiedlem, w którym maruje się dziś w stanie bezżennym aż z górą 30 kawalerów, w wieku przed i tuż po trzydziestkę. Panny, miejcie to na uwadze, jedźcie do Podborza! Inaczej może się zdarzyć, że chłopcy wybiorą stan duchowny: z tutejszej szkoły wyszło już aż czterech księży.

„Do wzięcia” jest też Jan Rożanowski, z wykształcenia i do niedawna z zawodu elektronik, z zamiłowania i konieczności wiejski gospodarz. Nosi się z planami urządzenia u siebie zagrody turystyki wiejskiej i już pierwsze kroki w tym kierunku czyni. Wyremontował przedwojenny świryn, w którym gromadzi stare wioskowe narzędzia, obejście opasał rzadko już dziś spotykanym płotem plecionym z drewnianych prętów, w podwórku stoi wóz na żelaznych kołach (to też może być dla miastowych rozrywka). Bez końca wyliczać może atrakcje turystyczno-historyczne w okolicy: Kurhan Napoleona, Francuski Gościniec, Kamień Piłsudskiego... Ręce ma do roboty zdolne, teraz tylko trze-

ba samemu tę robotę dla siebie obmyślić.

W Małych Sołecznikach na sportowo

Prezesa Klubu Sportowego „Wisnińca” w Małych Sołecznikach Jana Wilkańca nie zastałem: sport to ciężki trud, który czasem boleśnie odbija się na zdrowiu. Oby się operacja powiodła i wrócił pan Jan do aktywnego życia dla sportu i miejscowych ludzi. To, co tu zrobiono w ramach programu partnerskiego, pokazuje miejscowy starosta, Antoni Bandalewicz. W temacie rozeznany jak najlepiej, pełnił bowiem w swoim czasie obowiązki prezesa rejonowej Grupy Partnerskiej. W Małych Sołecznikach potrafił z puli środków na rejon zdobyć pieniądze aż na dwa projekty. W ramach pierwszego uporządkowano miejscowy stadion, na którym trenują nie tylko piłkarze „Wisnińczy”, ale też zaglądają dość często nawet zawodnicy stołecznego „Żalgirisu”. Na odnowionym i ogrodzonym stadionie odbyły się również międzynarodowe igrzyska letnie, dofinansowane z brytyjskich pieniędzy. Przy okazji oczyszczono brzegi pobliskiego stawu. Starosta planuje przekształcenie kawałka porośniętego trawą brzegu w piaszczystą plażę. Nawiezenie piasku nie powinno kosztować zbyt drogo, a korzyść i przyjemność dla miejscowych i gości będzie wielka. Choć i teraz nie tylko sportowcy, ale i myśliwi, wędkarze Małych Sołecznik nie omijają i tu urządzają swoje święta i zawody.

Etap następny

Po zakończeniu realizacji Programu Partnerskiego (Brytyjczycy wystawili Sołecznikom wysoką ocenę) istniejące już struktury rejonowe — górne i dolne — zostały przemianowane odpowiednio w rejonową Grupę Inicjatyw Lokalnych (GIL) i wspólnoty inicjatyw lokalnych, każda o nazwie, jaką sobie wybrała. Wyłonieni liderzy, grupy inicjatywne w terenie, zdobyte umiejętności i doświadczenie, poznanie sposobów praktycznego zdobywania funduszy i rozliczania się z ich wydatkowania okazały się już

wkrótce przydatne na skalę o wiele większą. Od 1 lipca tego roku uruchomiony zostaje program unijny LEADER+, dysponujący funduszami znacznie poważniejszymi.

Dlatego trwają obecnie badania i konsultacje, jaką strategię z oferowanych czterech priorytetów wybierze dla siebie rejon. Te priorytety to: nowe technologie dla wsi; zachowanie wartości dodanej wytworzonego u siebie produktu; jakość życia; spuścizna kulturalna i zasoby naturalne. Decyzja jest odpowiedzialna, bowiem obraną strategię trzeba będzie tak opracować, by mogły się w niej mieścić różne kierunki działalności, a jednocześnie nie może ona być zbyt ogólnikowa, bo takiej nie da się obronić w konkursie. A konkurs będzie ostry, niezależnie bowiem, ilu kandydatów stanie w szranki, wybranych zostanie z całego państwa tylko siedem strategii. Do podziału tym razem jest 2 mln 100 tys. euro, czyli z grubsza po 300 tys. euro na jedną Grupę Inicjatyw Lokalnych.

W zawiłościach funkcjonowania programu LEADER+ pomagają zorientować była i obecny prezes rejonowej Grupy Inicjatyw Lokalnych Krystyna Kolendo i Józef Rybak. Jest więc GIL organizacją społeczną, posiadającą osobowość prawną, koordynującą działalność grup lokalnych, wytyczającą strategię ogólną i pomagającą strukturalnym oddolnym w układaniu projektów. Pieniądze w ramach programu LEADER+, w odróżnieniu od innych funduszy europejskich, są przydzielane bezzwrotnie, nie na zasadzie kompensaty poniesionych wydatków, lecz pełnego finansowania. Mogą się o nie ubiegać zarówno wspólnoty, jak i osoby fizyczne, jeśli ich projekty wpisują się do założeń ogólnej strategii.

W latach poprzednich Hiszpania i Irlandia, które z wielkim dla siebie pożytkiem wykorzystwały ogromne fundusze europejskie, na rozwój terenów wiejskich znaczną część pieniędzy otrzymały właśnie z programu LEADER+.

Jaką strategię wybierze dla swoich wsi rejon sołecznicki, będzie wiadomo jeszcze przed końcem roku. Że jednak już teraz ludzie potrafią tu walczyć o pieniądze i je zdobywać — nie ulega wątpliwości. Inne rejonu zwracają się do Sołecznik o pomoc i poradę.

Jan Sienkiewicz
Fot. autor

Antoni Bandalewicz, starosta w Małych Sołecznikach, jest dumny z uporządkowanego stadionu

TELE ANONSE TELE ANONSE TELE ANONSE

SOBOTA 8. V

TV3 12.00

Mężczyzna w domu

reż. James Foley, wyk. Mark Wahlberg, Reese Witherspoon

16-letnia Nicole myśli o chłopcu swych marzeń. David natychmiast zauroczył jej macochę i małego bratiszka. Tymczasem ojciec Nicole nie ufa chłopcu. Wkrótce się okazuje, że David jest maniakiem. Gdy Nicole chce z nim zerwać, ten wraz z kumplami wdzieta się do domu jej rodziców. Rodzina zostaje skazana na pastwę losu i bez żadnej pomocy samotnie walczy z intruzami.

Tango TV 22.00

Uciezka przed śmiercią

Dramat, USA, 1999, reż. Martin Scorsese, wyk. Nicolas Cage, Patricia Arquette
Film opowiada o zapracowanym lekarzu pogotowia. Współpracownicy nazywają go ojcem Frankiem, ponieważ stara się każdego uratować. Nie zawsze mu się to jednak udaje. Zmęczony lekarz miewa wizje, zaczynają go odwieść dusze zmarłych, neutralowanych ludzi.

TV3 20.15

Uciekający cel

Film krym., USA, 1993, reż. John Woo, wyk. Jean Claude Van Damme, Lance Henriksen

Mistrz Europy w karate, który studiował sztukę walk wschodnich od wieku 11 lat i w Ameryce otrzymał pseudonim „Mieśnię z Bruckself”, Jean Claude Van Damme występuje w roli byłego żołnierza, wciągniętego do krwawej gry bogaczy – polowania na ludzi.

TV3 23.05

Sirach

Thriller, USA, 1996, reż. Robert Maletant, wyk. Robert Maletant, Jeremey Lelliott, Alexandra Paul

Podążając śladem tatusa policjanta, 11-letni chłopiec zamierza samodzielnie przeszkodzić przestępcom w dokonaniu kradzieży roku...

LNK 20.40

Niebezpieczna rasa

Thriller, USA, 2002, reż. Kevin Tenney, wyk. Eric Roberts, John Rhys-Davies
W tym filmie obok gwiazd Hollywood wystąpili też aktorzy litewscy. Pracownik wydziału zabójstw policji znalazł się w miejscu zbrodni. Machinę do zabijania, której nie może powstrzymać żadna ziemska broń, stworzył aktor litewski Saulius Siparis. W filmie występuje też Džiugas Stausaitis oraz „robintonka” Monika Verbutaitė.

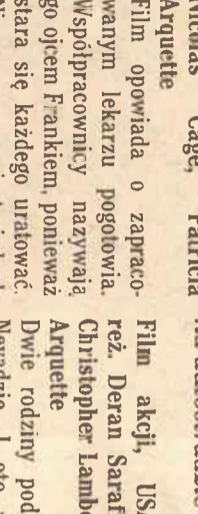
LNK 22.30

Mordercy na autostradzie

Film akcji, USA, 1994, reż. Deran Sarafian, wyk. Christopher Lambert, David Arquette
Dwie rodziny podróżują, po Nevada. I oto z szalona predkością mknący samochód o mały włos nie potrafił chłopca. Jego rozgniewany ojciec spotkał obok kawiarni kierowcę i chlusał mu w twarz kupionym napojem. Rodzi się konflikt, a jego skutkiem są nieszczęśliwe wypadki na autostradzie.

LNK 11.30

Młodociany policjant

Komedial, USA, 1996, reż. Robert Maletant, wyk. Jeremey Lelliott, Alexandra Paul

Podążając śladem tatusa policjanta, 11-letni chłopiec zamierza samodzielnie przeszkodzić przestępcom w dokonaniu kradzieży roku...

LNK 20.40

Niebezpieczna rasa

Thriller, USA, 2002, reż. Kevin Tenney, wyk. Eric Roberts, John Rhys-Davies
W tym filmie obok gwiazd Hollywood wystąpili też aktorzy litewscy. Pracownik wydziału zabójstw policji znalazł się w miejscu zbrodni. Machinę do zabijania, której nie może powstrzymać żadna ziemska broń, stworzył aktor litewski Saulius Siparis. W filmie występuje też Džiugas Stausaitis oraz „robintonka” Monika Verbutaitė.

LNK 22.30

Mordercy na autostradzie

Film akcji, USA, 1994, reż. Deran Sarafian, wyk. Christopher Lambert, David Arquette
Dwie rodziny podróżują, po Nevada. I oto z szalona predkością mknący samochód o mały włos nie potrafił chłopca. Jego rozgniewany ojciec spotkał obok kawiarni kierowcę i chlusał mu w twarz kupionym napojem. Rodzi się konflikt, a jego skutkiem są nieszczęśliwe wypadki na autostradzie.

LNK 0.10

Roznowy o seksie

Komedial erot., USA, 1999, reż. Paul Tordisco, wyk. Steve Zahn, Josh Hamilton
Dwaj szkolni przyjaciele, mający po przeszło 20 lat, powracają do rodzinnego miastka i pograżają się w pracy. A kiedy się spotykają, rozmawiają o dziewczętach i wesolych przygodach.

TV4 12.50

Sztylet

Dramat, USA, 1989, reż. David Hugh Jones, wyk. Robert Maletant, Jeremey Lelliott, Alexandra Paul

AKTORKA Z PRZYPADKU

(Dokończenie ze str. 1)

Dopiero wtedy propozycja zagrania w filmie stała się dla mnie wiarygodna. Często zdarza ci się, że ktoś wypatrzy cię w tłumie i proponuje rolę albo udział w pokazie mody?

Czasami. Ostatnio ktoś z agencji modelek proponował mi pracę. Wyróżniasz się urodą i nienaganną figurą. Powszecchnie jesteś uważana za piękną kobietę. A ty sama jak się oceniasz i co w sobie lubisz?

O Boże, to takie trudne pytanie. Chciałabym czasałami stać się kims innym i zobaczyć siebie oczyma innego człowieka. Bo w lustrze nie można zobaczyć wszystkiego. Jakoś nie narzekam na siebie, ale też nie uważam się za osobę superwyjątkową.

Ale nie jesteś szalenie zdziwiona, że ktoś proponuje ci udział w pokazie mody?

No nie. Być może wywnika to z tego, że modelki wcale nie muszą być piękne. Ważne, aby miały ciekawą twarz. Ładnie dziewczyny muszą być w konkursie miss, a po wyjściu chodzą mające w sobie to „coś”. Co tu dużo mówić, nie które są wręcz brzydkie. Albo niezgrabne, jak na przykład

Kate Moss, chuda z krzywymi nogami. Modelki muszą się podobać ludziom w świecie mody, ale wcale nie muszą mieć jakiegoś szalonego powodzenia u facetów.

Reklamny, filmowy, modeling. Czy jesteś już rozpoznawalna na ulicy?

Rozpoznawalna, ale nie do końca. Ludzie widząc moją twarz wiedzą, że mnie skądś znają, ale nie potrafią do końca sprecyzować skąd. Mamo jest osób, które mówią: „O, Marysia Góralczyk!”. Zazwyczaj kojarzą się z telewizją, aby kojarzono twarz z nazwiskiem.

Na pewno pomoże ci w tym serial „Camera case”, w którym występujesz. Znieś taką popularność?

Mam nadzieję, że tak, chociaż wiem, że ma ona co najmniej dwa oblicza — jest miła i zarazem nieczarna. Nie lubię na siebie zwracać uwagi, nie lubię gdy ktoś upozorczywie mi się przygląda, co zdarzało się często, gdy jeździłam metrem. Krepuje mnie to, chociaż zdaje sobie sprawę, że jest to zwykły ludzki odruch. Ja sama, jak widzę osobę sławną, to patrzę na nią. Wiem, że przez udział w serialu będę bardziej rozpoznawalna, to oczywiście. Zdaję sobie też sprawę, że popularność może

być nieczarna z powodu plotek w gazetach. Dużo usłyszałaś o sobie albo rozłośności?

Na razie jeszcze nikt mnie ani specjalnie nie obraził, ani nie rozśmieszył. Oczywiście, zdarzył się wywiad w gazecie, którego nie udzieliłam, albo zupełnie zmienione moje wypowiedzi. Wiem jedno — to media robią z aktorów gwiazdy.

Studiujesz dziennikarstwo, jesteś aktorką i modelką. Na co w życiu postawisz?

Jeszcze nie wiem dokładnie. Fajnie, że mogę traktować aktorstwo jako dodatkową zajęcie, jako przyjemność i źródło dochodu. Studiuję dziennikarstwo telewizyjne, a w przyszłości chciałabym zajmować się reklamą. Już teraz pracuję w firmie produkcyjnej. Nie widzę się w roli prezenterki, bo kosztowałoby mnie to za dużo stresu. Do tego trzeba być inną osobą.

A ty jaka jesteś?

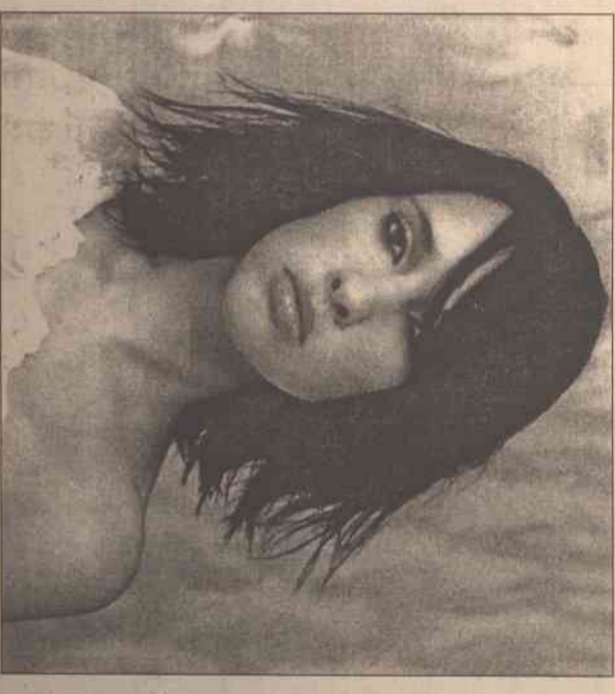
Przede wszystkim jestem potwornie roztrzepana. Przez to każdego dnia coś mi się przydarza, zawsze coś

psuję. Wszystko robie szybko, jestem totalnie narwana. Nawet mówię za szybko. Jestem pełna energii.

Jesteś odważna? Podejmujesz nowe wyzwania, nie chowasz głowy w pleksy?

Jasne, lubię wyzwania i osiaganie kolejnych celów. Jak radzisz sobie z nagością czy scenami erotycznymi w filmie? Pomaga ci odważa?

Nie radzę sobie w ogóle. Naprawdę. Nigdy nie będę rozbięrała się czy całowała na ekranie jeśli to nie będzie uzasadnione. Wolalabym zrezygnować z roli. W „Bellissime” pewne fragmenty scenariusza zostały zmienione, bo nie zgodziłam się zagrać niektórych scen. Po prostu po przeczytaniu scenariusza powiedziałam, że pewne rzeczy w ogóle nie wchodzi w grę. Zawodowy aktor potrafi oddzielić swoje życie prywatne od pracy, uczonej jest tego w szkole i ma to też w charakterze, skoro wybiera aktorstwo. Ja tego nie potrafię. (Intermetia)

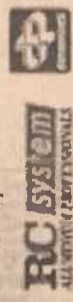
LIWESKIE RADIO
zapraszają codziennie o godz. 17 rln. 30 do słuchania na falach FM-105,1 Mhz audycji w języku polskim Życzymy dobrego odbioru!

KONKURSY LOSOWE
tagatis
Eliškų pl. 127, Vilnius
Tel. 232 93 50 (Zam. 119)

W salonie „Prte boksto” wypożyczanie sukien ślubnych i wizytowych. Pracujemy: I-V w godz. 11-19, VI — w godz. 11-14.
Vilnius, ul. Saussio 13, nr 31, tel. 240 30 02 (Zam. 195)

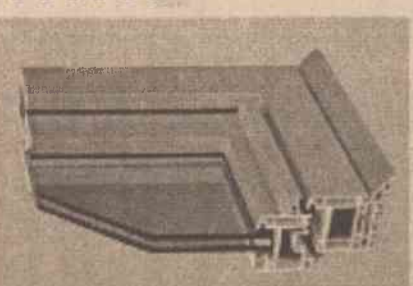
PRODUKCJA I MONTAŻ

- Maksymalna izolacja ciepła i dźwiękowa
- Optymalna izolacja wody i powietrza
- Długowieczność
- Wyjątkowa śnieżna biel
- Łatwy doгляд
- Gwarancja

Okna, drzwi plastikowe i aluminiowe, ogrody zimowe

UAB „Velansta”, Pylines 17a 2016 Vilnius, tel./faks (8-5)246 22 46, kom. 8 685 93800

KSIĘGARNIA NA RUDNICKIEJ

zaprasza i proponuje

- słowniki
- lekturę szkolną
- podręczniki
- ściągi
- zeszyty
- opracowania tematyczne
- literaturę piękną
- książki historyczne
- literaturę dla dzieci
- towary kancelaryjne

Jż w sprzedaży piąte (najnowsze) wydanie książki "Harry Potter"!

Dostarczamy każde wydanie książkowe ukazujące się w Polsce

Można tu nabyć oraz zaprenumerować "Kurier Wileński". Cena prenumeraty 14 Lt miesięcznie

Księgarnia przyjmuje ogłoszenia drobne do "Kuriera Wileńskiego" Czekamy na Was: Poniedziałek - Piątek 10 - 19; Sobota 10 - 17; Niedziela 10-15 Rūdnickų 20, Vilnius, tel. 261 02 66, p. el. lenbor@one.lt

2 34 33 44

OMNITEL: 8 688 59629
BITE: 8 681 57864
TELE2: 8 684 34148

Uwaga, weterani „Willii”

W związku ze zbliżającym się 50-leciem Polskiego Zespołu Pieśni i Tańca „Willia” na spotkanie są zapraszani wszyscy weterani tego pierwszego polskiego zespołu, który powstał w 1955 roku. Spotkanie odbędzie się 12 maja br. o godz. 18.30 w auli Domu Kultury Polskiej (ul. Naugarduko 76).

Celem spotkania będzie omówienie obchodów jubileuszu zespołu.

Kierownictwo zespołu

Gwiazdy mówią, że ...

BARAN. Dzisiaj możesz liczyć na bardziej przyjazną aurę. Także relacje z rodziną i domownikami ulegną znacznej poprawie. Musisz tylko panować nad emocjami i unikać wszelkich konfliktowych sytuacji.

BYK. Dzień pomyślny i pozwalający na realizację zaplanowanych działań. Czas sprzyja też nawiązywaniu nowych, ciekawych znajomości. Możesz liczyć na większe zrozumienie, a w razie potrzeby na pomoc ze strony bliskich i przyjaciół.

BLIŹNIĘTA. Dzień w miarę korzystny i pozwalający na dłuższy wypoczynek. Wszelkie sprawy zawodowe odłóż na przyszły tydzień. Teraz zajmij się wyłącznie sobą i swoim zdrowiem.

RAK. Dzień sprzyjający rozmowom z bliskimi. Możesz więc spokojnie poświęcić go na rozwiązywanie problemów rodzimych lub rozwiązywanie osobistych zainteresowań. Sprawy zawodowe odsuń na dalszy plan.

LEW. Dzień podobny do wczorajszego. Na każdym kroku i w każdym działaniu ważny jest spokój i umiar. Osoby bliskie staną się bardziej wyrozumiałe i skłonne do ugody.

PANNA. W pracy, większość spraw ułoży się po Twojej myśli. Nie rozpoczynaj jednak żadnych nowych przedsięwzięć. Zajmij się raczej tymi, które udało Ci się zainicjować w ostatnim czasie.

WAGA. To jeden z miłszych dni w tym tygodniu, jednak kosmiczna aura nie sprzyja trudnym i odpowiedzialnym wyzwaniom. Zapomnij więc o obowiązkach i zajmij się samymi przyjemnymi sprawami.

SKORPION. Nie przeczeczaj się dziś i w miarę możliwości ogranicz kontakty towarzyskie. Zajmij się raczej domem oraz sprawami z nim związanymi. Kontroluj wypowiedzane słowa.

STRZELEC. Gwiazdy sprzyjają dziś nie tylko wypoczynkowi. Korzystnie wpłyną też na działania, które mogą poprawić Twoją sytuację ekonomiczną. Sprawy, na których Ci zależy, ulegną znacznej poprawie.

KOZIO RÓŻEC. Ktokolwiek spotka Cię dzisiaj, nie uwierz, że masz jeszcze siły do pracy. Tymczasem bardzo dobrze robisz, że odpuścisz aktywnie.

WODNIK. Dzisiaj możesz już liczyć na bardziej korzystną aurę. Nawet najbardziej skomplikowane zadania nie sprawiają Ci większych kłopotów. W wielu trudnych przedsięwzięciach możesz liczyć na wyrozumiałość a także pomoc rodziny.

RYBY. Pierwszy dzień tygodnia powimaś mieć zaplanowany już wczoraj. Jeśli jest inaczej, to śpiesz się. Staraj się aktywnie spędzić te dwa dni. Nie jest złym pomysłem wyjechać za miasto.

NIEDZIELA 9. V

TV3 10.00

Pierwotna ziemia VIII

Film anim., USA, 2000, reż. Charles Grosvenor
W wielkiej dolinie zdarzył się cud – spadł śnieg. Małe dinozaury wesoło się bawią w śnieżnym puchu. Wkrótce jednak zrozumiały, co je czeka. Nadejdą mrozy, zamiecie i znikną zielone soczyste liście. Trzeba się ratować, aby nie umrzeć z głodu.

TV3 19.05

Dom wariatów

Dramat, Rosja, 2002, reż. Andriej Konczalowski, wyk. Bryan Adams, Julija Wysotskaja

Film opowiada o wojnie w Czechenii. Co prawda, nieco niezwykle i z pewnym literackim akcentem grają w tym filmie Jonas Baublis oraz Vladas Bogdonas. Gdzieś w Czechenii, w domu za wysokim potłem mieszka dziwna kompania ludzi chorych umysłowo, którzy spokojnie i w nudach spędzają swe dni.

I oto pewnego dnia wszystko się zmienia – do domu wdzierają się czeczeńscy żołnierze. Lekarze uciekli, a pacjenci wreszcie zrozumieli, czym jest wolność.

LNK 20.15

Przeklepty czas

Thriller, USA, 2002, reż. Ron Shelton, wyk. Kurt Russell, Scott Speedman
Makabryczne morderstwo i sąd stały się katalizatorem kilkunastu wydarzeń, które zmieniły Los Angeles. Akcja się toczy na posterunku policji w Los Angeles w czerwcu 1992 r.

TVPI 15.45

Pan Wotodyjowski

Film hist., Polska, 1968, reż. Jerzy Hoffman, wyk. Tadeusz Łomnicki, Magdalena Zawadzka
Po śmierci narzeczonej pułkownik Wotodyjowski z rozpaczą wstępuje do zakonu. Tymczasem kraj znów szkuje się do wojny z tureckim najazdem. Zagroba znajduje sposób, by mały żołnierz znów wrócił do służby. Przypadkowo na leśnej drodze ryccerze spotykają siostrę pana Michała i jej dwie podopieczne, Krzysię i Basię. Wotodyjowski zabiera panie do domu, który Ketling przed wyjazdem powierzył jego opiece. Powrót gospodarza burzy nadzieję Michała na szczęście u boku Krzysię.

TVPI 23.10

Młodzi gniewni

Dramat, USA, 1995, reż.

ANONSE

John N. Smith, wyk. Michelle Pfeiffer, George Dzundza
Absolwentka szkoły oficerskiej korpusu marines, Lou-Anne Johnson, wystąpiła z armii, by za namową przyjaciela rozpocząć pracę nauczycielki w szkole średniej w dzielnicy murzyńskiej, w Belmont w Kalifornii. Tym samym poświęciła się drugiej wielkiej pasji swojego życia – pracy z trudną młodzieżą. Pierwszy dzień w szkole nie był co prawda zachęcający, ale Lou-Anne nie zrażała się jednak. Jej nieszablone metody postępowania z uczniami i uczestniczenie w ich życiu prywatnym nie podobają się dyrekcji szkoły.

TVN7 11.45

Cztowiek preiri

Western, USA, 1971, reż. Richard C. Sarafian, wyk. Richard Harris, John Huston

Grupa traperów pod dowództwem kapitana Filmora'a Henry'ego wędruje przez terytorium Indian w poszukiwaniu cennych skór zwierzęcych. Doświadczony przewodnik wyprawy, Zachary Bass, zostaje poważnie ranny podczas polowania. Jamie Lowrie i Fogarty na polecenie kapitana zostają, aby czuwać przy Bassie. Jednak gdy do miejsca postępu zbliżają się Indianie, towarzysze uciekają, zostawiając rannego. Bass, walcząc zaciekle o utrzymanie się przy życiu, poprzysięga zemstę.

TVN7 21.00

Pieniądże

to nie wszystko

Komedial, Polska, 2000, reż. Juliusz Machulski, wyk.

Marek Kondrat, Stanisława Celińska
Tomasz Adamczyk, 50-letni biznesmen, zblił fortunę na produkcji taniego wina. Zmęczony prowadzeniem interesów, postanowił rzucić firmę i poświęcić się żywiowej pasji, filozofii. Pomysł nie przypadł do gustu jego żonie i szwagrowi. Na leśnej drodze Tomasz ulega wypadkowi. Nieprzewidywanego znajduje trojka wiejskich bezrobotnych (byłych pracowników upadłego pegeeru). Postanawiają porwać Adamczyka dla okupu. Jednak ani żona biznesmena, ani wspólnik nie mają zamiaru płacić. Tomasz postanawia więc sam zarobić żądaną sumę.

TV4 12.20

Skradzione lato

Dramat, USA, 2002, reż. Pete Jones, wyk. Aidan Quinn
Pyter, 9-letni syn bogobojnej rodziny irlandzkiej, wychowującej ośmiorgo dzieci, pragnie jak najlepiej wykonać zadanie wakacyjne, które zlecił mu nauczycielka zakonnica – zostać dobrym katolikiem. Chłopak po swoim rozumie swoją misję – postanawia nawrócić na wiarę katolicką Żydów z miasteczka. Chłopiec odwiedza synagogę i zapoznaje się z rabinem. Między duchownym a małym Pyterem rodzi się przyjaźń. Rabin jest zachwycony gotowością dziecka do zmiany panującego na świecie porządku.

TV4 19.50

Letni sen

Melodramat, Niemcy, 2004, reż. Dieter Kehler, wyk. Antje Schmidt
Wykładowczyni historii sztuki Samantha i jej mąż przeżywają kryzys małżeński. Profesor w średnim wieku zakochuje się w swej młodej studentce. Samantha boleśnie przeżywa zdradę małżonka. Postanawia wyruszyć na kolonie letnie i chociaż na krótko zapomnieć o zdradzie.

PONIEDZIAŁEK 10. V

TV P1 21.20

Tajna broń Izraela

Film dok.

Kiedy pochodzący z Maroka Mordechaj Vanunu ujawnił, że Izrael posiada broń jądrowa, w świecie zaszalało. Pracował na pustyni Negew w Dimonie, izraelskim ośrodku badawczym, który oficjalnie uchodził za fabrykę tekstyliów, a naprawdę zajmował się produkcją plutonu do bomb. W podziemnych laboratoriach do dziś prowadzi się tam badania nad bronią nuklearną. Na kilka miesięcy przed odejściem z pracy Vanunu zrobił fotografie instalacji atomowych. Za powiedzenie prawdy zapłacił wysoką cenę, spędzając wiele lat za kratkami, w odizolowanej celi.

TV N7 21.10

Boże, czuwyj nad moim dzieckiem

Dramat, USA, 1988, reż. Larry Elkann, wyk. Mare Winningham, Grace Johnston

Porzucona przez bezrobotnego męża i wyrzucona z mieszkania Theresa trafiła wraz z 7-letnią córką Hilary na ulicę, zasilając szeregi bezdomnych. Mimo iż Theresa nie poddaje się i wciąż walczy o lepsze życie, nie udaje jej się wyrwać z zakłętą kręgu nędzy. Wciąż bezwrotnie poszukuje pracy, błagając się od przytulku do przytulku. Pewnej nocy Hilary trafia do szpitala, ciężko zatruta ołowiem. Dziewczynka zdrowieje, jednak Theresa zdaje sobie sprawę, że musi zapewnić jej prawdziwy dom.

Podjeżdżając najbliższą dechyję w swoim życiu...

TV 4 21.45

Włara

Thriller, W. Brytania, 1999, reż. David Drury, wyk. Caroline Goodall, Nat Parker

Młoda ambitna adwokat Anna jest żoną prawnika Michaela. W oczach otoczenia stanowią idealną parę. Tymczasem Anna ma potajemny romans z najbliższym przyjacielem męża. Nagłe wydarzenia jeszcze bardziej komplikują życie rodzinne. Otóż znaleziono zwłoki młodej kobiety, a obok nich kluczyki od samochodu Michaela. Mąż Anny z mełsca staje się podejrzany o morderstwo. Wychodzą na jaw jego stosunki z zamordowaną dziewczyną. Anna, wierząc w niewinność matzonka, decyduje się na obronę Michaela w sądzie.

WTOREK 11. V

TV 3 23.05

To, co najważniejsze

Dramat, USA, 1998, reż. Carl Franklin, wyk. Meryll Streep, Renee Zellweger

Helena bardzo kochała ojca. Był profesorem, doskonale znającym literaturę, wszyscy szanowali go i kochali. A mama... była zwykłą gospodynią domową - szara, prosta, pełna dziecięcych pomysłów, popieraną przez podobne do niej nie mające nic do roboty kobiecinę. Wkrótce

jednak zmieniło się życie Heleny i jej stosunek do matki.

TV P1 11.15

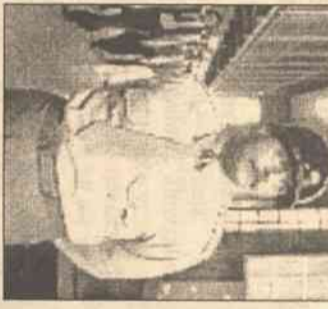
Bogate biedactwo

Film biograficzny, W. Brytania, USA, 1987, reż. Charles Jarrott, wyk. Farrah Fawcett, Burl Ives

Nowojorskie gazety spekulują, czy małżeństwo Barbary Hutton z gruzińskim księciem Mdivanem rozpadnie się. Ojciec ostrzega ją przed kontynuowaniem znajomości z dąskim hrabią. Coriem Reventlowem, widząc w nim kolejnego łowcę posagów. Barbara pozostaje jednak głucha na jego argumenty i po kolejnym kryzysie małżeńskim wyjeżdża na zaproszenie Corta do Danii. W kilka miesięcy po rozwodzie z księciem dostaje wiadomość, że Alexis zginął w wypadku samochodowym. Barbara posłucha Corta i wkrótce wyda się na świat syna Lance'a.

TV P1 21.20

Norymberga

Dramat, USA, 1999, reż. Yves Simoneau, wyk. Alec Baldwin, Jill Hennessy

W 1945 roku przed sądem w Norymberdze stanęło 21 nazistów zajmujących w III Rzeszy wysokie stanowiska. Sala Pałacu Sprawiedliwości, w której odbywał się proces, stała się areną walki pomiędzy marszałkiem Hermannem Goethinem, a głównym oskarżycielem, sędzią Sądu Najwyższego USA, Robertem Houghwoutem Jacksonem.

TV P1 11.15

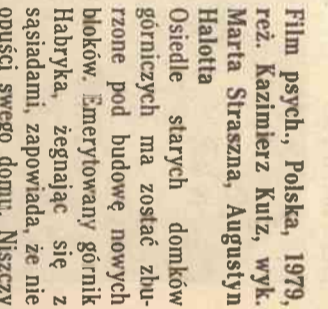
Bogate biedactwo

Film biograficzny, W. Brytania, USA, 1987, reż. Charles Jarrott, wyk. Farrah Fawcett, Burl Ives

Nowojorskie gazety spekulują, czy małżeństwo Barbary Hutton z gruzińskim księciem Mdivanem rozpadnie się. Ojciec ostrzega ją przed kontynuowaniem znajomości z dąskim hrabią. Coriem Reventlowem, widząc w nim kolejnego łowcę posagów. Barbara pozostaje jednak głucha na jego argumenty i po kolejnym kryzysie małżeńskim wyjeżdża na zaproszenie Corta do Danii. W kilka miesięcy po rozwodzie z księciem dostaje wiadomość, że Alexis zginął w wypadku samochodowym. Barbara posłucha Corta i wkrótce wyda się na świat syna Lance'a.

TV P1 21.20

Norymberga

Dramat, USA, 1999, reż. Yves Simoneau, wyk. Alec Baldwin, Jill Hennessy

W 1945 roku przed sądem w Norymberdze stanęło 21 nazistów zajmujących w III Rzeszy wysokie stanowiska. Sala Pałacu Sprawiedliwości, w której odbywał się proces, stała się areną walki pomiędzy marszałkiem Hermannem Goethinem, a głównym oskarżycielem, sędzią Sądu Najwyższego USA, Robertem Houghwoutem Jacksonem.

TV P1 11.15

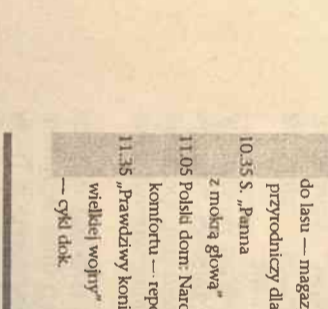
Bogate biedactwo

Film biograficzny, W. Brytania, USA, 1987, reż. Charles Jarrott, wyk. Farrah Fawcett, Burl Ives

Nowojorskie gazety spekulują, czy małżeństwo Barbary Hutton z gruzińskim księciem Mdivanem rozpadnie się. Ojciec ostrzega ją przed kontynuowaniem znajomości z dąskim hrabią. Coriem Reventlowem, widząc w nim kolejnego łowcę posagów. Barbara pozostaje jednak głucha na jego argumenty i po kolejnym kryzysie małżeńskim wyjeżdża na zaproszenie Corta do Danii. W kilka miesięcy po rozwodzie z księciem dostaje wiadomość, że Alexis zginął w wypadku samochodowym. Barbara posłucha Corta i wkrótce wyda się na świat syna Lance'a.

TV P1 21.20

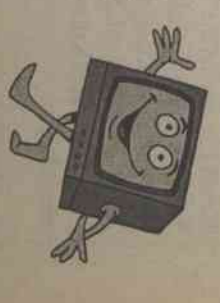
Norymberga

Dramat, USA, 1999, reż. Yves Simoneau, wyk. Alec Baldwin, Jill Hennessy

W 1945 roku przed sądem w Norymberdze stanęło 21 nazistów zajmujących w III Rzeszy wysokie stanowiska. Sala Pałacu Sprawiedliwości, w której odbywał się proces, stała się areną walki pomiędzy marszałkiem Hermannem Goethinem, a głównym oskarżycielem, sędzią Sądu Najwyższego USA, Robertem Houghwoutem Jacksonem.

Table with TV program listings for TANGO, TV POLONIA, and TV P1. Columns include time slots and program titles.

6.00 Dzień dobry
8.00 S. „Kornisarz Rex”
9.40 Filmy anim.
11.05 Godzina
12.00 Pokolenie
pieniądza
13.00 Frusze o głos
13.55 „Levos piewos” — magazyn nie tylko dla kobiet
14.20 Pytanko
14.35 Znajdź kąt
15.30 Koncert
17.20 Wiadomości (ros.)
17.30 Znamiona czasu
18.30 Wiadomości
18.45 Filmy anim.
19.25 Honor kraju
20.25, 21.59 Loteria „Perlas”
20.30 Panorama
21.00 S. „Kornisarz Rex”
22.40 Komedja „A-Pollux”
23.00 Wiadomości

2

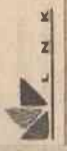
15.25 Kobiety i mężczyźni
16.00 Filmy anim.
17.25 36,6
17.55 Spotkanie z prof. Kazłuskasem
18.10 Nowości i prognozy naukowe
18.35 Klub prasowy

6.00, 8.00 Dzień w Ameryce
6.30 Telesklep 7.00 Film anim. 7.30 Vis a vis z Baratą 9.00, 16.00 S. „Brzydka Betty” 10.00 Film dok. 10.30 Podwójny portret 11.00 W Nowym Jorku z Topalermem 12.00 Z Nowego Jorku 13.00 Film fab. „Blondynka za rogiem” 15.00 Dzień w Rosji 15.30, 17.00 Ukryta kamera 18.00 S. „Tajemnice miłości”

PIATEK 14. V

19.00 Wiadomości
20.00 Melomania
20.30 Niesch żyje klawiska
21.00 Dokumentalistyka światowa
22.00 Panorama
22.30 Proszę o głos
23.25 Wieczorny autograf

6.25 Rowerowy show
6.50 Filmy anim.
8.15 S. „Żona Judasza”
9.10, 15.45 S. „Brzydka Betty”
10.00 Sąd
11.00 Westem „Wyatt Earp”
14.20 Filmy anim.
17.40 S. „Ziemia nadziei”
18.45 Wiadomości
19.10 Telegra „Szesć zer — milion”
20.00 Wiadomości rowerowe
20.30 Telegra „Szesć zer — milion” (c. d.)
20.50 Włóczur autorski Edmundasa Kučinskasa
22.20 Komedja „Francuski pieróg”
0.10 Horror „Strefa zmierzchu”

3

7.05 Telesklep
7.20 Film anim.
7.45 Pomoc TV
8.15 Komedja
9.15 S. „Dzikuska”
10.15 S. „Wigina”
11.15 Projekt „Honor Litwy”
12.15 Komedja „Mężczyzna w domu”
14.00 Dla dzieci
15.40 S. „Camilla”
16.40 S. „Dzikuska”
17.40 Komedja
18.45 Wiadomości

19.10 Labirynty
20.00 Pomoc TV
20.30 Komedja
21.00 Meliny Beverly Hills
22.20 Komedja
0.30 S. „Żonaty i dzieciaki”

8.00 Z Wilna
8.20 Puls
9.15 S. „Złobielja”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.50 S. „Młota”
11.45 Wiadomości
11.55 „Anschlag”
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.25 Hazard SMS
14.05 Nisza orkiestrowa
14.45 Dom aktora
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Wiadomości
16.10 Film fab.
17.40 S. „Zwyczajne prawdy”
18.10 Ciepły dom
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.30 Telefon „Niedzieli”
20.20 S. „Złobielja”
21.20 Dla wędkarzy
22.00 Koncert
23.30 S. „Idiota”

8.30 Świat kobiety
9.00 Nie tylko dla wędkarzy
9.30 Chodź — zobacz
17.05 Film fab. „Czeczara”
18.55, 20.00 Propozujemy!
19.00 Rozmowy w aptece
19.30 Od kultury do...
20.05 Film fab. „Bez wyjścia”
21.45 Bez pracy nie ma kołaczy
22.15 Dla wędkarzy

9.00, 17.00 Komedja „Zandam i przybysze”
10.30 Dramat „Powrót błękitnego ptaka”
12.05 Komedja „Limuzyna w kolorze świętojańskiej nocy”
13.35 Film fab. „Oszustwo”
15.15 Thriller psych. „Miości i prochy”
18.30 Kanał XXI i Hallmark
18.40 Kalejdoskop żniwek
18.45 Dramat „Mama Roma”
20.35 Komedja „Kevin i Perry wszystkich oszukują”
22.05 Film przyg. „Wysłannik królów”
23.35 Komedja „Becka sprawa”

Bernsen, Amanda Pays
Mark i Katherine wiodą szczęśliwe i dostatnie życie. On jest powszechnie szanowanym i cenionym lekarzem. Ona zajmuje się domem, jest w zaawansowanej ciąży, z niecierpliwością oczekuje pierwszego dziecka. Gdy przychodzi na świat syn, w małżeństwie nagle następuje kryzys. Zrównowazona i spokojna kobieta zaczyna się zachowywać irracjonalnie, staje się roztrzęsioną i nierozważną. Zaniedbuje podstawowe obowiązki, co może doprowadzić do tragedii.

TVN7 21.10

Tom Horn

Western, USA, 1979, reż. William Wlard, wyk. Steve McQueen, Richard Farnsworth
Wyoming, 1901 r. Tom Horn, żywa legenda Zachodu, łowca nagród, zwiadowca kawalerii, który wslawił się pojmaniem wodza Apaczów, Geronimo, został wynajęty przez farmerów, by rozprawił się z nękającymi ich złodziejami bydła. Za każdego przestępcę ma otrzymać 200 dolarów. Nie wszystkim szeryf Belle widzi w Tomie rywala, który może zachwiać jego pozycją. Doprowadza więc do fałszywego procesu, w którym Horn zostaje skazany na śmierć za morderstwo, którego nie popełnił. W roli tytułowej wystąpił Steve McQueen.

TVN7 0.10

Gniew

Film sensac., Polska, 1998, reż. Marcin Zieliński, wyk. Artur Żmijewski, Rafal

Tango TV 22.00

Odrącony kowboj

Komedja, USA, 1974, reż. Vincent McEveety, wyk. James Garner, Vera Miles
Są to przygody rodowitego

Mackowiak
Paweł i Piotr są braćmi. Po wieloletnim rozstaniu spotykają się w starej willi, którą odziedziczyli po zmarłym stryju. Paweł razem z narzeczoną, Magdą, szuka tu spokoju. Piotr, uciekinier z poprawczaka — kryjówki. Piotr podejmuje próbę odbudowania zerwanej braterskiej więzi, lecz ta zmienia się w brutalny pojedynek, również za sprawą Magdy. Sytuacja staje się dramatyczna, gdy w domu pojawiają się koleźcy Piotra, przestępcy poszukiwani przez policję.

TV4 21.20

24 godziny

Thriller, Rosja, 2000, reż. Aleksander Ałanestian, wyk. Maksim Suchanow, Andriej Panin
Jest to jeden z najlepszych ostatnich filmów z życia moskiewskiej mafii. Najemny morderca Feliks jest uważany za najlepszego specjalistę w swojej dziedzinie, oddarzonego niezwykłym talentem zabijania. Krażą o nim legendy. Zleceniodawca, który da zadanie Feliksowi, może być spokojny — niepożądana osoba zostanie zlikwidowana szybko i „czysto”. I oto pewnego razu na miejscu swych ofiar znalazł się sam Feliks. Po wykonaniu kolejnego zadania wraz z kochanką Anitą wybiera się na Wyspy Kanaryjskie, aby spokojnie wydać zarobione pieniądze. Tymczasem mafia ma inne plany...

CZWARTEK 13. V

LNK 22.35

Bardzo długa noc miłosna

Dramat, Włochy, 2001, reż. Luciano Emmer, wyk. Marie Trintignant, Giancarlo Giannini
W tym filmie główną rolę gra francuska aktorka Marie Trintignant. Zarówno jak i w innych filmach Marie przypadała rola wrażliwej kobiety. „Podobała mi się takie role. W ten sposób mogę przemawiać w imieniu tych, które być może nie zasłużyły na rozmowę” — powiedziała aktorka. W życiu prywatnym 41-letnia Marie Trintignant bardzo przypominała postacie, które odtwarzała.

PIATEK 14. V

TV3 20.30

Komedja, USA, 1998, reż. Tamara Jenkins, wyk. Natasha Lyonne, Alan Arkin
Rodzina Vivien mieszka w mełinach Beverly Hills. Jej

ANONSE

Kumpel
Komedja, USA, 1996, reż. Donald Petrie, wyk. Whoopi Goldberg, Dianne Wiest
Młoda, uroczą i energiczną Lorel uważa, że stale jest wykorzystywana i dyskryminowana przez mężczyzn. Do klubu chłopców przyjmowane są tylko takie kobiety, które mają pojęcia o cenach akcji, noszą mini spódnicy, a brak intelektu z powodzeniem kompensują rozmiarem biustu. Lorel postanawia zmienić te poglądy i początkowo święcie wierzy, że taka mądra, energiczna i odważna kobieta jak ona może śmiało zainicjować własny interes bez szefa i partnera.

TV3 22.20

Kumpel

LNK 22.20
Francuski pieróg
Komedja, Francja, 2001, reż. Stephane Kazandjian, wyk. Julien Baumgartner
Młody Seb przeżywa głęboki wewnętrzny konflikt. Nie wie, co przystoi prawdziwemu mężczyźnie: subtelna miłość czy żywiołowy seks. Jego przyjaciele również nie mają doświadczenia. I oto Seb znajduje się z Luce. Dziewczyna jest na tyle seksualna i kobieca, na ile on jest skromny i zakompleksiony.

mieszkańca Teksasu... na Hawajach. Kowboj Lincoln ma dopomóc uroczej pani Mills, której ziemniaczane plantacje chce zagarnąć zły i nieuczciwy człowiek.

TV4 21.20

24 godziny

Thriller, Rosja, 2000, reż. Aleksander Ałanestian, wyk. Maksim Suchanow, Andriej Panin
Jest to jeden z najlepszych ostatnich filmów z życia moskiewskiej mafii. Najemny morderca Feliks jest uważany za najlepszego specjalistę w swojej dziedzinie, oddarzonego niezwykłym talentem zabijania. Krażą o nim legendy. Zleceniodawca, który da zadanie Feliksowi, może być spokojny — niepożądana osoba zostanie zlikwidowana szybko i „czysto”. I oto pewnego razu na miejscu swych ofiar znalazł się sam Feliks. Po wykonaniu kolejnego zadania wraz z kochanką Anitą wybiera się na Wyspy Kanaryjskie, aby spokojnie wydać zarobione pieniądze. Tymczasem mafia ma inne plany...

CZWARTEK 13. V

LNK 22.35

Bardzo długa noc miłosna

Dramat, Włochy, 2001, reż. Luciano Emmer, wyk. Marie Trintignant, Giancarlo Giannini
W tym filmie główną rolę gra francuska aktorka Marie Trintignant. Zarówno jak i w innych filmach Marie przypadała rola wrażliwej kobiety. „Podobała mi się takie role. W ten sposób mogę przemawiać w imieniu tych, które być może nie zasłużyły na rozmowę” — powiedziała aktorka. W życiu prywatnym 41-letnia Marie Trintignant bardzo przypominała postacie, które odtwarzała.

PIATEK 14. V

TV3 20.30

Komedja, USA, 1998, reż. Tamara Jenkins, wyk. Natasha Lyonne, Alan Arkin
Rodzina Vivien mieszka w mełinach Beverly Hills. Jej

WROZENIE

Znajdz odpowiedz... Czy Artur miał kochankę? Dlaczego tak mi się nie powodzi? Zadać swe pytania!

Wysłasz ze doskonałe pasujące do siebie. Przekonaj się sam...

Cyfra losu. Znajdujemy twój kosmiczną cyfrę i zgadujemy twój charakter... Poznaj szybko!

Smieszne głosowe audioinformacje

- Przez wszystkie telefony komórkowe i stacjonarne! 2042 - propozycja wizji udziału w reklamie 2000 - telefon z kancelarii prezjenta 2029 - telefon z organizacji "Tęcza republika" 2015 - pikała ma woda 2048 - telefon ze służby ochrony 2045 - ceny prezent urodzinowy (kubki) 2021 - telefon z firmy zamkowe! 2048 - zakochanie o wygranej 2007 - telefon do przepisywania ankiety 2008 - zaproszenie na randkę (telefon od dziewczyny) 2006 - przepis (serek) 2019 - filmie ope "Kryka kama" (męski głos) 2046 - ceny prezent urodzinowy (męski głos) 2022 - telefon z wywiadu filmowej 2050 - wiersz "Kochana ciele..." 2043 - szturwidy w wojnie (męski głos)

Abv otrzymać audioinformacje

1. Aby uzyskać... 2. Wysłać na numer 1352

OSOBIŚCIE LOGO

Wymyśl Sami! Symbologie. 1. Napisz informacje... 2. Wysłać na numer 1352

KOMÓRKOWE ROZRYWKI

OBRAZKI

Jest czym zadziwić przyjaciela! 1. Aby uzyskać... 2. Wysłać na numer 1352

KOLOROWE ZASTAWKI

Nowość? 1. Aby uzyskać... 2. Wysłać na numer 1352

MELODIE I SUPERDZWONKI

1. Aby uzyskać... 2. Wysłać na numer 1352

Abv otrzymać superdzwonek

TANGO

- 10.15 Telesklep 10.30, 18.00 S., Garfield i przyjaciół 10.55 Tangorama 12.20 Film dok. 13.10 S., "Drużyna kornych ryserzy" 13.55 Tangorama 15.20 Ekstranaturalny humor 15.30 Film anim. 16.00 S., "24 godziny" 17.00 Interaktywny show 18.30 S., "Drużyna ryserzy na kolbach" 19.30 Tangorama 21.00 Ekstranaturalny humor 21.10 S., "Xena" 22.00 Komedia "Odraczony kowboj" 23.40 Znajomość SMS

TVPOLNIA

- 7.00 10 minut tylko dla siebie 7.15 Kawa czy herbata 9.00 Wiadomości 9.12 Pogoda 9.15 Wronicza 17 9.25 "Złotopolscy" 9.50 Eurotel - magazyn 10.00 S. anim. "Kaszaniaki" 10.10 Bajeczki jedynaczki - program dla dzieci 10.20 Spacer z dziadkiem - program dla dzieci 10.35 S., "Niebezpieczna Zateka" 11.05 Sekretne zdrowia 11.25 Kwadrans na kawę - magazyn 11.40 Brzech - magazyn 11.55 Galeria malarska polskiego 12.05 Lina specjalna - program publ. 12.30 Krokulwitek witali, krolulwitek - program publ. 13.00 Wiadomości 13.10 Repertaz 13.40 Polskie potrze wiany - program 14.10 Trakt TV - Komedia w czerni i bieli "Oswiadczy", "Jubileusz" 15.15 Polskie święto w Kłew - reportaz 15.45 Przeboje na orkiestrę - Triplanisty kapelus 16.00 Wiadomości 16.10 Rai - magazyn 16.35 Podróże kulinarne Roberta Makłowicza Smak Szambahu 17.00 "Złotopolscy" - telonowela 17.30 Serokle tory - reportaz 18.00 Telexpress 18.15 Sportowy Express 18.20 Gość Jedynki 18.35 Bajeczki jedynaczki - program dla dzieci 18.45 Spacer z dziadkiem - program dla dzieci 19.00 S., "Niebezpieczna Zateka" 19.25 Lasy i Łunule - magazyn 19.45 Polakow portret wiany - program 20.15 Dobranocna 20.30 Wiadomości 20.59 Sport 21.05 "Mifkości" - telonowela 21.30 "Mision Impossible" - program publ. 21.55 Galeria malarswa polskiego 22.20 "Oswiadczy", "Jubileusz" w Kłew - reportaz 24.00 Panorama 0.24 Prognoza pogody 0.30 Tygodnik polityczny Jedynki - program publ. 0.55 Galeria malarswa polskiego 1.15 Galeria malarswa polskiego 1.25 Mornitor Wiadomości 1.40 Biznes - perspektywy 1.45 Polaków portret wiany - program 7.00 Teleszkapy 7.15 Kawa czy herbata 9.00 Wiadomości 9.12 Pogoda 9.15 Wronicza 17 9.25 S., "Mocna na sukces" 9.50 S. anim. "Kark" - Cyrkowy gwiazdor" 10.15 Budzik - program dla dzieci 10.40 Ra i As - program dla dzieci 10.50 Lipy & Maszy - peyk angielski dla dzieci 11.05 S., "Noc i dzień" 12.00 Włecz się - rodzice, odc. 3: Przemek fizyczna i psychiczna - magazyn 12.25 Na haczyku - magazyn wędzarski 12.40 Puchat - Rodziny - magazyn 13.00 Wiadomości 13.10 Agrobiznes - rolnicy program infirma. 13.20 W zgodzie z Naturą 13.45 "Klan" - telonowela 14.35 S., "Szkolstwo Malki Skowron" 15.10 Krosk przy Wywiałej 15.20 Program edukacyjny 15.25 S. dok. "Leonardo Da Vinci" 15.50 Poradnik europejski 16.00 Wiadomości 16.10 Lekarz Jedynki - magazyn 16.30 My, Wy, Oni - cyklony program, poświęcony problemom etycznym we współczesnej rodzinie 17.00 Cooltura: Rowert Blazja - magazyn 17.25 S., "Mocna na sukces" 17.50 Sportowy Express 18.00 Telexpress 18.20 Gość Jedynki 18.30 Poradnik europejski 18.35 "Piekarna" - telonowela 19.05 Na żywo - widowisko publ. 19.45 Przed Opolem 20.00 Węzyczynka 20.30 Wiadomości 20.59 Sport 21.05 Pogoda 21.08 Pogoda dla kierowców 21.20 S., "Agentka o stu twarzach" 22.10 Sprawa dla reportera - program polityczny Jedynki 23.30 Studio Rewalta TV Programów Religijny 23.50 Serokle tory - reportaz 0.15 Mornitor Wiadomości 0.35 Biznes - perspektywy 0.40 "Pajka zina magazyzacja" - film tab

TVP1

- 10.30, 18.15 Takemnie rosyjskiej dyplomacji 11.00, 14.00, 18.00, 22.00 Wydarzenia 11.15, 18.55 Telesklep 12.40 Komedia "Pierwsza rekawica" 14.15, 20.45 Film fab. "Granica państwa" 15.25 Specjalna teczka 15.55 Zaprasza Boris Notkin 16.25 Jestem mamą 16.50 Film anim. 17.00 Tajemnica zielonej komnaty 18.40 Humor 19.15 Film fab. "Zielony furgon" 20.35 Kolszanka 0.40 Nasza muzyka 23.30 "Wremiczko" 0.25 Pietrowka 38 9.30 Piłka nożna 10.00, 18.30 Sporty wodne. Mistrzostwa Europy 12.00 Igrzyska olimpijskie 12.30, 15.30 Piłka nożna juniów 14.00 Tennis 16.30 Kolarstwo 21.30 Boks 23.00 Samochody 23.30 Nowości Eurosportu 11.00 Samoloty, które nie latały 12.00 Encyklopedia pogody 13.00 Nietrudogadnięte zagadki 14.00 "Goręca" sztuka 15.00 Ostatnia koda podwodna Hitlera 16.00 Pierwsze cywilizacje 17.00, 2.00 Pola bitew 19.00 Wysypisko 20.00 Powietrzni ratownicy 21.00 Szybkie maszyny 22.00 Kryminolodzy 23.00 Archiwa FBI 24.00 Oskarżyciele 1.00 Miesiące wojny 3.00 Planety Tanie tłumaczenie dokumentów (zwrotu ziemi, pełnomocnictwo dyplomatów i in.). Zawiadomamy polpisen notariusza. Tel. 210 86 66, 8 659 69979, godz. 9.00-17.00 (rozwijez w soboty) (Zam. 054)

6.00 Dzień dobry
8.00 S. „Komisarz Rex”
8.50 Filmy anim.
10.15 Film dok.
11.10 Klub prasowy
12.05 Szukam pracy
13.00 „Dziękuję ci, 2004”
13.30 Gwiazdy nowej Europy
14.00 W święcie kina
14.30 Honor króla
15.25 Pytanko
15.40 Styl
16.25 Kobiety i mężczyźni
17.20 Wiadomości (ros.)
17.30 Melomania
18.00 Film anim.
18.30 Wiadomości
18.45 S. „Komisarz Rex”
19.40 Znajdź kąt
20.25, 21.59 Loteria „Perlas”
20.30 Panorama
21.00 Proszę o głos
22.00 Telefon pomocy
23.00 Wiadomości
23.10 Melomania
21.35 Niech żyje klasyka

2

15.25 Znajdź kąt
16.00 Film anim.
17.25 Dla dzieci
17.45 „Jewus piewos” — magazyn nie tylko dla kobiet
18.15 Wętrołki
kulinarne
18.40 Lotnisko
18.55 Poglądy
Eartkusa

6.00, 8.00 Dział w Ameryce
6.30 Teleskop 7.00, 15.30 Film anim. 7.30 Specjalna tecka 9.00, 16.00 Film fab. „Brzydka Betty”
9.00, 23.00 Film fab. „Spisek”
11.00 S. „Spożyczenie kobiety”
12.00 Z Nowego Jorku
14.30 S. „Strefa zmięku”
15.00 Dział w Rosji 17.00 S. „Bogaci i sławni”
18.00 S. „Tajemnice miłości”
19.00, 22.00 Dział na święcie
20.00 S. „Za rogiem, przy

CZWARTEK 13. V

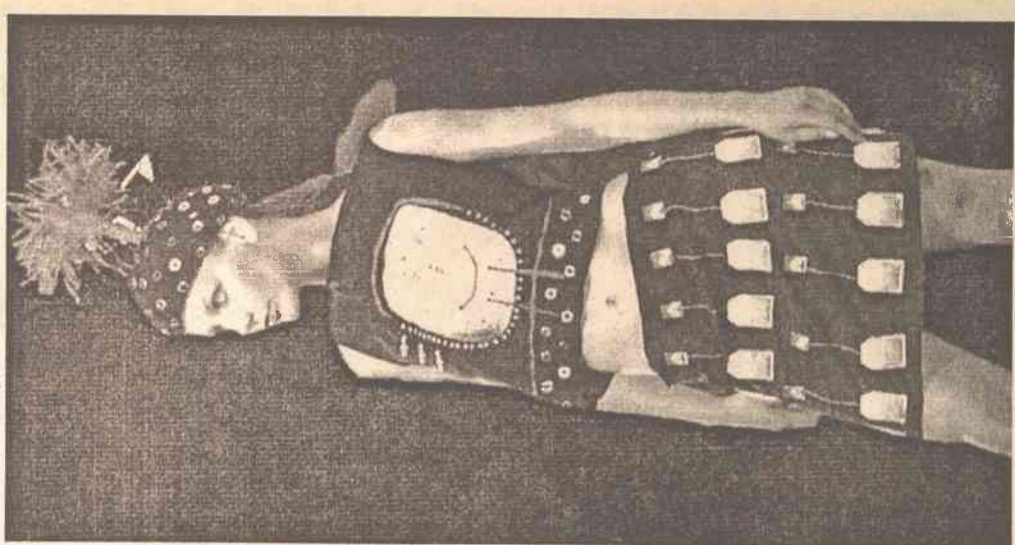
9.50 Rajdowe mistrzostwa świata
10.20 S. „Helikoptery”
11.20 S. „Skradziony milosc”
12.20 Pora zmierzchu
13.10 Koncert
13.50 Dramat „Sierpień”
15.50 S. „Niebezpieczne więzi”
16.55 S. „Skradziony milosc”
18.55 Finałowy mecz mistrzostw LLK
19.15 S. „Dąkusowie i Bukusowie”
20.00 Dżę
20.20 S. „Głiny”
21.20 Thriller „24 godziny”
23.05 S. „Mieszkanie II”
23.45 Dla wędkarzy
0.15 Rozrywki SMS
3.15 Telegra „Rozbierz mnie”
5.00-6.45 DW
7.05 Teleskop
7.20 Film anim.
7.45 Pomoc TV
8.15 Numerka
9.15 S. „Dzikuska”
10.15 S. „Wirginia”
11.10 Wersja
12.00 Dramat „Dom wariatów”
14.00 Dla dzieci
15.40 S. „Camilla”
16.40 S. „Dzikuska”
17.40 Nomedia
18.45 Wiadomości
19.10 Telegra
20.00 Pomoc TV
20.30 Telegra

20.45 Koncert
22.40 Wiadomości
23.05 S. „X-Files”
0.05 Złoty człowiek
1.00 S. „Żonaty i dzieci”
8.00 Z Wilna
8.20 Autofani
8.45 Lekarz domowy
9.15 S. „Złodziejka”
10.00 Wiadomości
10.30 Z Moskwy
10.50 S. „Idiota”
11.45 Wiadomości
11.55 Magazyn „Czego chce kobieta?”
12.40 Nowości kulturalne
13.00 Wiadomości
13.10 Z Moskwy
13.25 Hazard SMS
14.15 Film dok.
14.40 Krótkie spiekie
15.30 Wiadomości
15.40 Z Moskwy
16.00 Dziennik
16.10 Film fab.
17.40 Film anim.
17.40 S. „Zwierzajne prawy”
18.10 Ciepły dom
18.30 Z Wilna
19.00 Wiadomości
19.30 Puls
20.20 S. „Złodziejka”
21.05 S. „Idiota”
22.00 Z Wilna
22.20 Film fab.

23.30 Dla myśliwych
8.30 Film dok
9.00 W święcie koszykówki
9.30 Jestem
17.05 Film fab. „Majowe wino”
18.55, 20.00 Proponujemy!
19.00 Poglądy
19.30 Świat kobiety
20.05 Film fab. „Czocznia”
21.45 Poglądy
22.15 Chodź — zobacz
9.00, 17.00 Komedia „Zamklam w podróży”
10.40 Dramat „Powrót błędnego pta”
12.15 Dramat „Człowiek z klanu”
14.00 Thriller „Energia za”
15.30 Komedia „Syberia”
18.40 Kanały XXI i Hallmark
18.50 Kalejdoskop zniezek
18.55 Komedia „Dembel 4”
20.05 Komiczna rodzina
21.45 Dramat „Poza granicą”
23.25 Dramat „Rym”

Jaki naprawdę jest Twój styl?

- Twoje ciuchy muszą być przede wszystkim:
  - wygodne
  - delikatne
  - na luzie
  - najmodniejsze
- Kupując nowy ciuch w sklepie sugerujesz się:
  - własną wygodą
  - wzorami i ich ozdobami
  - im bardziej skeyciarskie, tym bardziej cool!
  - tylko modne ciuchy wchodzą w grę
- Z jakim krajem kojarzy Ci się Twój strój:
  - Anglia
  - Indie
  - USA
  - Francja
- Jak komentują Twój styl inni:
  - „Ta to ma dobrze, zawsze jej wygodnie!”
  - „Chodzący kwiatek — taka delikatność tu nie pasuje”
  - „Niedługo to tylko z chłopakami będzie chodzić, luzaczka od siedmiu boleści!”
  - „Nie zdążysz się spoznać, a ona znów ma nowy ciuch!”

ROZRYWKA

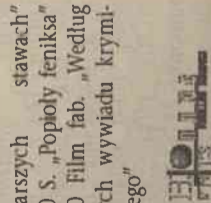
Test „Ludziki”

Narysuj na kartce jakąś postać, a następnie naciśnij „Wyniki” aby dowiedzieć się jakim jesteś człowiekiem.

Wyniki:
Włosy — intelekt: pojedyncze — umysł analityczny, krytyczny; loki, gęste — inteligencja twórcza, błyskotliwy; lisy — rozważny, spokojny, obdarzony dobrą pamięcią.
Głowa — zdolności: okrągła — matematyczne, nie, umiejętność logicznego myślenia; owalna — humanistyczne, umiejętność rozumienia ludzi; podłużna (szeroka) — językowe, często zdolności twórcze; trójkątna — zdolności manualne, techniczne.
Usta — stosunek do świata i ludzi: uśmiechnięte, szerokie — pogodny, optymistyczny, wesoły, współczujący, rozumie ludzi; proste (kreska) — realistyczny, krytyczny; od ludzi wymaga zrozumienia; brak ust — pesymista, ostrożny w kontaktach z ludźmi.

Jesteś geniuszem?

Zasady:
Czytając bardzo szybko ko policz wszystkie „F” w poniższym tekście:
FINISHED FILES ARE THE RESULT OF YEARS OF SCIENTIFIC STUDY WITH THE EXPERIENCE OF YEARS
Gotowe? Jaki wynik? Trzy? Błąd!!! W sumie jest ich sześć! To nie żart! Przeczytaj jeszcze raz! Mózg nie zauważa „OF”... Fascynujące? Geniusza widzą wszystkie szczęście; trzy — to norma; cztery zdarza się rzadko...

Patriarszych stawach”
21.00 S. „Poptoly feniksa”
24.00 Film fab. „Według danych wywiadu kryminalnego”
9.00, 16.00 „Legenda o Tilu”
10.20 „Sława Bałtyku”
11.50 „Na imię ma Wiosna”
13.05 „Ty — mnie, a ja — tobie”
14.30 „Bez świadków”
17.30 „Majowa noc, czyli Topielica”
18.25

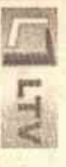
14.35 S. „Brzeg marzeń”
15.35 Zgodnij melodie
16.00 Wielkie pranie
Muzyka 17.40 Pamięci Bogosławskiego
19.00 S. „Inne życie”
20.00 Czas 21.35 Film fab. „Życie według pani Grace”
22.25 Człowiek i prawo
23.15 Nocny „Czas”
23.35 Fabryka gwiazd
24.00 Siła uderzenia
0.25 Skaner
0.50 Muzyka
Białoruska TV
7.00, 8.00, 9.00, 10.00, 11.00, 14.00, 17.00
Wiadomości 9.25, 18.10 S.
„Klon”
10.10 S. „Pod prąd”
11.35 Film fab. „Zaufać sobie”
13.15 Miasto kobiet

11.00, 12.00, 13.00, 14.00, 15.00, 16.00, 17.00, 18.00, 19.00, 23.00
Wiadomości 7.05, 7.35, 8.10, 8.35
Dzień dobry Białorusi 7.30, 8.30, 19.55
Program ekonomiczny 9.15, 19.10 S. „Saga rodziny Forsytów”
10.05, 20.00 S. „Siedemnaście mgnień wiosny”
11.05, 17.30 S. „Bogaci i sławni”
12.10 Film dok. 12.25 Film fab. „Zegar zatrzymał się o północy”
14.15 Punkt 15.10 S. „Samy, sami,

8.00 Świąteczne myśli	17.15 Magazyn wspólnot narodowych	7.50 Turzy rog	21.15 Teledio	9.30 Rozmowy w aptece
8.30 Filmy anim.	17.25 Memoria	8.25 Budulec dom	22.25 S. „Tajna agentka”	10.00 Świąt kobiety
9.45 Jestsfony	17.35 Świąteczne myśli	9.00 Zdrówka i szczęścia	23.25 S. „Znani i dzieciacy”	10.30 Oaza
10.00 „Tele film barn”	18.00 Dokumentalistyka	10.00 Śmieszka	11.00 Nacze zwierzeła	11.00 Konkert
10.30 „Dartu dhanle”	18.00 Dokumentalistyka	11.00 Nacze zwierzeła	11.30 Film przyg. „Filipper”	12.25 Filmy dok.
11.00 Trembla	19.00, 20.00 Retrospektywa	12.20 Dramat	12.50 W swiecie koszykowi	12.50 W swiecie koszykowi
11.10 Magazyn	21.10 Drog.	12.20 Dramat	8.00 Film anim.	13.20 Tezca
wspólnot narodowych	Samochody. Ludzie	14.10 Konkert zyczeni	8.15 Niewesle myśli	15.00 Filmy anim.
11.20 Memoria	21.35 Nowosci i prognozy naukowe	15.55 Finałowy mecz mistrzostw LLK	wesolego zohierza	16.00 Hunia
11.30 400-letcie Kosciola sw.	22.00 Pantomama	17.55 Niedzielne lotto	8.55 Defilada wojskowa	16.00 Hunia
Kazimierza w Wilanie	22.20 Muzyka powazna	18.55 Telegra	10.35 Konkert dla uczniow	16.30 Iestem
13.10 Wychowok kulinarne		19.10 Kamera VRS	11.05 Sam sobe reżyserem	17.00 Poglądy
13.40 „Jewos piewos” — magazyn nie tylko dla kobiet		19.50 Medycynat „Letni sen”	11.45 Film fab.	17.25 Film fab. „Dwa serca przeciwko koronie”
14.10 Podziże		21.35 S. „Helikoptery”	13.00 Wialomosci	19.00 Nie tylko dla wedkarzy
14.40 Nowe gwiazdy		22.35 Bushido	13.15 Dziennik	19.30 Studio URS
15.10 Filmy dok. Europy		23.05 Akademia galerii „Domus”	13.25 Hazard SMS	20.05 Film fab.
16.00 Wiadomosci		0.10 Rozrywki SMS	14.15 Puls	15.05 Szelca
16.10 S. „Jack, Gritas i pias”		2.10 Telegra „Rozbiez mnie”	15.25 Kantien węgeln	15.25 Kantien węgeln
17.00 Drog.		5.00 6.30 DW mlósk	16.00 Prawo i czlowiek	22.00 Kamikadze!
Samochody. Ludzie		16.00 Program kulturalny	16.30 Dla myslivych	9.00, 17.00 Dramat „Sio dni do rozkazu”
17.30 Popoludnie z Čekiolikem		16.02 Konkert zyczeni	17.00 Reklama	10.10 Komedia „Negroda dohitora Schutza”
18.00 Sryl		18.00 Druga polowa	17.30 Rosyjska romanjyka	12.00 Dramat krym. „Reż”
18.55 Tangowski brel		18.45 Wiadomosci	18.15 Program z sepru	13.45 Melodramat „Niczyn jaket swieto”
20.30 Pantomama		19.10 Pantomama tygodnia	18.45 Monolog z Bulalem	15.25 Dramat „Potroha kontrola”
21.00 Dramat hist. „Salona Juana”		19.45 Pantomama rownowego show	19.15 Konkert	18.10 Program kanalow
23.05 24 sekundy		23.35 Mecz NBA	21.05 S. „Powok Muchtar”	18.20 Kalendarik XXI i Hallmark

2

13.25 Pokolenie pieniatza	20.15 Thriller „Przeklety czar”	22.25 S. „Scipranowie Kramka maif”	0.25 S. „Straznik”
14.20 Dokumentalistyka swiatowa			
15.15 W interese spoleczestwa			
16.10 Sreklam pracy			
17.05 Trenhla			

3

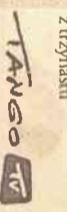
7.35 Teleklap	7.35 Teleklap	7.50 Program dla dzieci	10.00 Film anim. „Pierwoha ziemia VIII”	12.00 S. „Xena”	13.00 Film dok. „Czary anioł”	13.40 S. „Czary anioł”	14.45 Formula-1	16.45 S. „Zonaty i dzieciacy”	17.10 Telegra	18.00 Leca: IRI	18.45 Wiadomosci	19.05 Dramat „Dom wariatow”
---------------	---------------	-------------------------	---	-----------------	-------------------------------	------------------------	-----------------	-------------------------------	---------------	-----------------	------------------	-----------------------------

9.00 Bez pracy nie ma kotlarczy

9.00, 17.00 Dramat „Sio dni do rozkazu”	10.10 Komedia „Negroda dohitora Schutza”	12.00 Dramat krym. „Reż”	13.45 Melodramat „Niczyn jaket swieto”	15.25 Dramat „Potroha kontrola”	18.10 Program kanalow	18.20 Kalendarik XXI i Hallmark	18.20 Kalendarik zntiek	18.25 Dramat hist. „Popioły”	20.35 Melodramat „Okce namletkosć”	22.10 Film krym. „Telefon policki 110”	23.45 Film fab. „Rozdany
---	--	--------------------------	--	---------------------------------	-----------------------	---------------------------------	-------------------------	------------------------------	------------------------------------	--	--------------------------

10.00 S. anim. „Kaszniaki”	10.10 Pielsetnik i przyjaciele	10.30 Oaza	11.00 Konkert	12.25 Filmy dok.	12.50 W swiecie koszykowi	13.20 Tezca	15.00 Filmy anim.	16.00 Hunia	16.30 Iestem	17.00 Poglądy	17.25 Film fab. „Dwa serca przeciwko koronie”	19.00 Nie tylko dla wedkarzy	19.30 Studio URS	20.05 Film fab. „Lowelas”	22.00 Kamikadze!
----------------------------	--------------------------------	------------	---------------	------------------	---------------------------	-------------	-------------------	-------------	--------------	---------------	---	------------------------------	------------------	---------------------------	------------------

7.00 10 minut tylko dla siebie	7.15 Kawa czy herbata	9.00 Wiadomosci	9.12 Pogoda	9.15 Wotomota 17	9.25 „Klan” — telenowela	9.50 Eurotel — magazyn
--------------------------------	-----------------------	-----------------	-------------	------------------	--------------------------	------------------------

7.50 Teleklap	8.20 S. „Mkidy nani facemni”	8.50 „Mała księżniczka” — telenowela	9.40 „Przyjacielki i rywalki” — telenowela	10.35 „Młosc i nienawisk” — telenowela	11.30 S. „Mission Impossible”
---------------	------------------------------	--------------------------------------	--	--	-------------------------------

7.00 Telezakupy	7.15 Kawa czy herbata	9.00 Wiadomosci	9.12 Pogoda	9.15 Woroniza 17	9.25 S. „Mocla na sukces”	9.50 S. anim. „Kalek”	10.15 Jedynecka	10.45 Bajeczki i rymki — program dla dzieci	10.50 S. „Super Rupert Truciel”	11.15 „Bogne biestawo” — film biograficzny	12.05 Wielki swiat malych odkrywcow — program poradnikowy	12.25 Zooteka — magazyn poradnikowy dla	13.20 Eko-Europa — magazyn ekologiczny	13.40 S. „Piebania”	14.10 S. komed. „Systezia”	14.35 S. komed. „Lokatorzy”	15.05 Latkatorium — magazyn	15.25 „Zwierzeta swiata — grozne pieszczoty” — film dok.	15.50 Parandik europejski	16.00 Wiadomosci	16.10 Otraz niekontrolowany — magazyn „portalski	16.30 Otwarte drzwi	17.00 Rower Blazera — program dla mlodziety	17.25 S. „Mocla na sukces”	17.50 Sportowy Express	18.00 Teleexpress	18.20 Gok i jedynki	18.30 Parandik europejski	18.35 „Klan” — telenowela	19.05 Forum — program publ.	20.00 Wiedzorynka	20.30 Wiadomosci	20.59 Sport	21.05 Prigoda	21.20 „Norynberga” — dramat	23.00 Zwazse po 21. — magazyn reporterow	23.30 Plus minus — magazyn ekonomiczny	24.00 Monitor Wiadomosci	0.15 „Nie ulaj znajomemu” — dramat	1.45 Program dok.
-----------------	-----------------------	-----------------	-------------	------------------	---------------------------	-----------------------	-----------------	---	---------------------------------	--	---	---	--	---------------------	----------------------------	-----------------------------	-----------------------------	--	---------------------------	------------------	--	---------------------	---	----------------------------	------------------------	-------------------	---------------------	---------------------------	---------------------------	-----------------------------	-------------------	------------------	-------------	---------------	-----------------------------	--	--	--------------------------	------------------------------------	-------------------

6.00 Dzie na swiecie	6.30 Telesklep 7.00 Film anim. 7.30 Nasze utalen-towane dzieci 8.00, 9.00, 16.00 S. „Brzyzka Betty”	10.00 Konkert 11.00 S. „Spoizenie kobiety”	12.00 Z Nowego Jorku	13.00 Europa 14.00 Sektor X 14.30 Vis a vis z Barata	15.00 Zdrowie 15.30 Film anim. 17.00 Czekaj na mnie 18.00 Echa
----------------------	---	--	----------------------	--	--

20.20 „Prawowite matzenstwo”	21.50 „Wydarzenie w kwa-dracie 36-80”	23.00 „Trzečia mlodosć”	0.30 „Przewoznik powietrza”	6.50, 14.00, 18.00 Wiadomosci	7.00 Dzień Zwyciestwa	9.00 Defilada wojskowa	9.55 Piesni zwycięstwa	11.50 Film „Dworzec bialoruski”	17.30 Film fab. „Jego tytuł — Maestro”	14.10 Film
------------------------------	---------------------------------------	-------------------------	-----------------------------	-------------------------------	-----------------------	------------------------	------------------------	---------------------------------	--	------------

4

9.00 „Stopień ryzyka”	10.30 „Perkola”	11.50 „Handlarka i poeta”	13.25 „Staker”	16.00 „Droga do Rubecalu”	17.30 „Kain XVIII”	19.00 „Zeszli z oblokow”
-----------------------	-----------------	---------------------------	----------------	---------------------------	--------------------	--------------------------

20.20 „Prawowite matzenstwo”	21.50 „Wydarzenie w kwa-dracie 36-80”	23.00 „Trzečia mlodosć”	0.30 „Przewoznik powietrza”	6.50, 14.00, 18.00 Wiadomosci	7.00 Dzień Zwyciestwa	9.00 Defilada wojskowa	9.55 Piesni zwycięstwa	11.50 Film „Dworzec bialoruski”	17.30 Film fab. „Jego tytuł — Maestro”	14.10 Film
------------------------------	---------------------------------------	-------------------------	-----------------------------	-------------------------------	-----------------------	------------------------	------------------------	---------------------------------	--	------------

20.20 „Prawowite matzenstwo”	21.50 „Wydarzenie w kwa-dracie 36-80”	23.00 „Trzečia mlodosć”	0.30 „Przewoznik powietrza”	6.50, 14.00, 18.00 Wiadomosci	7.00 Dzień Zwyciestwa	9.00 Defilada wojskowa	9.55 Piesni zwycięstwa	11.50 Film „Dworzec bialoruski”	17.30 Film fab. „Jego tytuł — Maestro”	14.10 Film
------------------------------	---------------------------------------	-------------------------	-----------------------------	-------------------------------	-----------------------	------------------------	------------------------	---------------------------------	--	------------

20.20 „Prawowite matzenstwo”	21.50 „Wydarzenie w kwa-dracie 36-80”	23.00 „Trzečia mlodosć”	0.30 „Przewoznik powietrza”	6.50, 14.00, 18.00 Wiadomosci	7.00 Dzień Zwyciestwa	9.00 Defilada wojskowa	9.55 Piesni zwycięstwa	11.50 Film „Dworzec bialoruski”	17.30 Film fab. „Jego tytuł — Maestro”	14.10 Film
------------------------------	---------------------------------------	-------------------------	-----------------------------	-------------------------------	-----------------------	------------------------	------------------------	---------------------------------	--	------------

20.20 „Prawowite matzenstwo”	21.50 „Wydarzenie w kwa-dracie 36-80”	23.00 „Trzečia mlodosć”	0.30 „Przewoznik powietrza”	6.50, 14.00, 18.00 Wiadomosci	7.00 Dzień Zwyciestwa	9.00 Defilada wojskowa	9.55 Piesni zwycięstwa	11.50 Film „Dworzec bialoruski”	17.30 Film fab. „Jego tytuł — Maestro”	14.10 Film
------------------------------	---------------------------------------	-------------------------	-----------------------------	-------------------------------	-----------------------	------------------------	------------------------	---------------------------------	--	------------

23.15 „Instytut mordercy”

21.30 „Natalie Wood” 0.45 „Tagert”

9.30, 12.00, 13.30, 14.30, 16.00 Piła nozna 10.00, 12.30, 18.30, 20.30 Sporty wodne

15.00 Eurobramki

16.30 Kolarstwo 21.30 Boks

24.00 Igrzyska olimpijskie

10.00, 18.00, 18.30

LISENAS PRODUKCJA CUKIERKÓW

UDZIAŁY WYKONAWCÓW: WILNUS, TEL. 265 32 61

6.00 Dzień dobry
8.00 S. „Komisarz Rex”
8.50 Dla dzieci
9.45 „Tele bim bam”
10.15 Film dok.
11.10 Zeszyt wileński
11.25 „Album Wileńskie” (pol.)
11.40 Rosyjska ulica
11.45 Słowo chrześcijanina
12.10 W interesie społeczeństwa
13.00 Targowisko bied
13.45 Gwiazda z prof. Kazdauskasem
14.00 Podróże
14.30 „Levos piewos” — magazyn nie tylko dla kobiet
15.00 Wędrowni kulinarni
15.30 Koncert na Dzień Matki
17.20 Wiadomości (ros)
17.30 Program 5
18.00 Film anim.
18.30 Wiadomości
18.45 S. „Komisarz Rex”
20.25, 21.59 Loteria „Petlas”
20.30 Panorama
21.00 Pokolenie pieniądza
22.00 Szukam pracy
23.00 Wiadomości
23.10 Rajd samochodowy

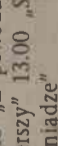
6.25 Rowery show
6.50 Filmy anim.
8.15 S. „Zona Juliasza”
9.10, 15.45 S. „Brzydka Betty”
10.05 „Maximania”
11.15 Film przyg.
12.55 Filmy anim.
17.40 S. „Ziemia nadziei”
18.45 Wiadomości
19.10 Nurty
20.00 Rowery show
20.25 Od... do
21.45 Wywiad dnia
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratownicza”
23.35 Film erot.
„Rozmowy o seksie”
11.15 Filmy anim.
14.40 Program dla dzieci
15.40 S. „Camila”
16.40 S. „Dziuska”
17.40 Nomena

8.10 S. „Wioskie namiętności IV”
9.20 900 sekund z Eigracsem
9.40 Krwawa fala
10.05 S. „Cilny 5”
11.20 S. „Skradziona miłość”
12.20 Akademia galerii „Domus”
13.20 Muzyka roz.
13.55 Melodramat „Letni sn”
15.40 S. „Niebezpieczne więzi”
16.45 S. „Skradziona miłość”
18.45 S. „Wioskie namiętności”
18.55 Finałowy mecz mistrzostw LNK. Podczas przerwy — Dzień
21.40 Teoria : pisku
21.50 Przegląd sportowy
22.40 Rajdowe mistrzostwa świata
23.20 S. „Anatomia zdrady”
0.15 Buduje dom
0.45 Rozrywki SMS
2.45 Telegra „Rozbierz mnie”
5.00-6.40 DW
7.05 Telesklep
7.20 Film anim.
7.45 Reality show „Pomoc TV”
8.15 Nomena
9.15 S. „Dziuska”
10.15 S. „Wigilia”
11.15 Tydzień bez tabu
12.15 Filmy anim.
14.40 Program dla dzieci
15.40 S. „Camila”
16.40 S. „Dziuska”
17.40 Nomena

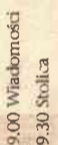

17.50 Menora dla wsi
18.30 W interesie społeczeństwa
19.30 Wiadomości
20.00 Dum Kultury
21.00 Retrospektywa
22.00 Panorama
22.30 Honor kraju
23.35 Drogi. Samochody. Lubież
6.25 Rowery show
6.50 Filmy anim.
8.15 S. „Zona Juliasza”
9.10, 15.45 S. „Brzydka Betty”
10.05 „Maximania”
11.15 Film przyg.
12.55 Filmy anim.
17.40 S. „Ziemia nadziei”
18.45 Wiadomości
19.10 Nurty
20.00 Rowery show
20.25 Od... do
21.45 Wywiad dnia
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratownicza”
23.35 Film erot.
„Rozmowy o seksie”
11.15 Filmy anim.
14.40 Program dla dzieci
15.40 S. „Camila”
16.40 S. „Dziuska”
17.40 Nomena

17.50 Menora dla wsi
18.30 W interesie społeczeństwa
19.30 Wiadomości
20.00 Dum Kultury
21.00 Retrospektywa
22.00 Panorama
22.30 Honor kraju
23.35 Drogi. Samochody. Lubież
6.25 Rowery show
6.50 Filmy anim.
8.15 S. „Zona Juliasza”
9.10, 15.45 S. „Brzydka Betty”
10.05 „Maximania”
11.15 Film przyg.
12.55 Filmy anim.
17.40 S. „Ziemia nadziei”
18.45 Wiadomości
19.10 Nurty
20.00 Rowery show
20.25 Od... do
21.45 Wywiad dnia
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratownicza”
23.35 Film erot.
„Rozmowy o seksie”
11.15 Filmy anim.
14.40 Program dla dzieci
15.40 S. „Camila”
16.40 S. „Dziuska”
17.40 Nomena

17.50 Menora dla wsi
18.30 W interesie społeczeństwa
19.30 Wiadomości
20.00 Dum Kultury
21.00 Retrospektywa
22.00 Panorama
22.30 Honor kraju
23.35 Drogi. Samochody. Lubież
6.25 Rowery show
6.50 Filmy anim.
8.15 S. „Zona Juliasza”
9.10, 15.45 S. „Brzydka Betty”
10.05 „Maximania”
11.15 Film przyg.
12.55 Filmy anim.
17.40 S. „Ziemia nadziei”
18.45 Wiadomości
19.10 Nurty
20.00 Rowery show
20.25 Od... do
21.45 Wywiad dnia
22.00 Wiadomości
22.35 S. „Ekipa ratownicza”
23.35 Film erot.
„Rozmowy o seksie”
11.15 Filmy anim.
14.40 Program dla dzieci
15.40 S. „Camila”
16.40 S. „Dziuska”
17.40 Nomena

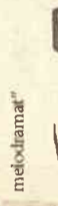
9.40 Telesklep
9.55 Smaczny weekend z Maralem
10.50 Samochody
11.20 S. „Garfield i przyjaciele”
11.45 Dramat „Ucieczka przed śmiercią”
13.55 Komputery
14.25 Magazyn dla miłośników „Czynnik Chilly”
14.55 Surf Mag
15.20 S. „Cilny”
17.00 S. „Tarzan”
18.00 S. „Ekipa A”
18.50 Magazyn muz.
19.50 Program muz.
20.30 S. „Złota raczka”
21.00 Film anim.
22.00 Mistrzostwa piłki nożnej Litwy
22.50 S. „Pasazerowie”
23.20 Znajomość SMS

18.45 Wiadomości
19.30 Stolica
19.50 Prawo i chwilkę
20.20 S. „Złodziejka”
21.05 S. „Idiota”
22.00 Z Wilna
22.20 Film fab.
23.50 Autofani
8.30 Próg
9.00 Dla wędkarzy
9.30 Oaza
10.00-14.00 Transmisja z Sejmu
17.05 Film fab. „Wszelamocny”
19.00 Twój wychowanek
19.30 Bądźmy zdrowi!
20.00 Proponujemy
20.05 Film fab. „Rozpoznanie kobiety”
22.10 Film dok.
9.00, 17.00 Komedie „Zandarm w Nowym Jorku”
10.40 Thriller „Opetany”
12.20 Dramat „Diabły”
13.35 Komedie „Kres marzeń”
15.20 Dramat „Samotni”
18.40 Kanały XXI i Hallmark
18.50 Kalejdoskop zniebek
18.55 Film fant. „Ewa”
20.55 Film przyg.

18.45 Wiadomości
19.30 Stolica
19.50 Prawo i chwilkę
20.20 S. „Złodziejka”
21.05 S. „Idiota”
22.00 Z Wilna
22.20 Film fab.
23.50 Autofani
8.30 Próg
9.00 Dla wędkarzy
9.30 Oaza
10.00-14.00 Transmisja z Sejmu
17.05 Film fab. „Wszelamocny”
19.00 Twój wychowanek
19.30 Bądźmy zdrowi!
20.00 Proponujemy
20.05 Film fab. „Rozpoznanie kobiety”
22.10 Film dok.
9.00, 17.00 Komedie „Zandarm w Nowym Jorku”
10.40 Thriller „Opetany”
12.20 Dramat „Diabły”
13.35 Komedie „Kres marzeń”
15.20 Dramat „Samotni”
18.40 Kanały XXI i Hallmark
18.50 Kalejdoskop zniebek
18.55 Film fant. „Ewa”
20.55 Film przyg.

11.05 Zabawy językiem polskim — teleturniej językowy
11.30 Zaproszenie: Przez dwa księżstwa — program krajoznawczy
11.50 Sekula pod bałabanem — reportaż
12.05 „Złotopolski” — telenowela
13.00 Regina Coeli — transmisja modlitwy z wierzyni
13.15 Nicielnie muzykowanie: Arcydziała Witolda Lutosańskiego — koncert
14.00 Transmisja Mszy Świętej z fary św. Jankuba w Mogilnie
15.15 S. „Przybłoc i kaptury”
16.15 Mecz piłki nożnej: skoczowie narciarscy — imperzy
18.00 Telespress
18.20 Sportowy Express
18.25 Dziennik telewizyjny — program
18.40 S. „M jak miłość”
19.25 Salon Kresowy
19.40 Zaproszenie: Przez dwa księżstwa — program krajoznawczy
20.15 Dobranocna
20.30 Wiadomości

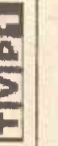

11.05 Zabawy językiem polskim — teleturniej językowy
11.30 Zaproszenie: Przez dwa księżstwa — program krajoznawczy
11.50 Sekula pod bałabanem — reportaż
12.05 „Złotopolski” — telenowela
13.00 Regina Coeli — transmisja modlitwy z wierzyni
13.15 Nicielnie muzykowanie: Arcydziała Witolda Lutosańskiego — koncert
14.00 Transmisja Mszy Świętej z fary św. Jankuba w Mogilnie
15.15 S. „Przybłoc i kaptury”
16.15 Mecz piłki nożnej: skoczowie narciarscy — imperzy
18.00 Telespress
18.20 Sportowy Express
18.25 Dziennik telewizyjny — program
18.40 S. „M jak miłość”
19.25 Salon Kresowy
19.40 Zaproszenie: Przez dwa księżstwa — program krajoznawczy
20.15 Dobranocna
20.30 Wiadomości

18.00 Telespress
18.20 Sportowy Express
18.25 Dziennik telewizyjny — program
18.40 S. „M jak miłość”
19.25 Salon Kresowy
19.40 Zaproszenie: Przez dwa księżstwa — program krajoznawczy
20.15 Dobranocna
20.30 Wiadomości

20.00 S. „Ścigany”
21.00 „Pieniądze to nie wszystko” — komedia
23.05 S. „Nocny kurs”
0.05 Co za tydzień — magazyn rolno-spożywczy
1.30 „Zładziona” — film sensac.
3.25 „Boże, czuwej nad moim dzieckiem” — film obycz.
7.00 S. „Iłód Gąsieniców”
8.00 Europa bez między
8.40 S. dok. „Przeszkolandia”
9.05 S. „Moda na sukces”
9.30 S. „Nowe przygody Flippera”
10.15 Lipiny & Messy — język angielski dla dzieci
10.25 Myślisz o kims? — Wybierz telestyl — program muz.
10.40 Do góry nogami — program dla młodzi, 12-17
11.10 Gamebox — program poświęcony grum
11.35 Od przedszkola do Opola — program roz.
12.15 S. „Bezpieczna przystań”
13.00 Regina Coeli

20.00 S. „Ścigany”
21.00 „Pieniądze to nie wszystko” — komedia
23.05 S. „Nocny kurs”
0.05 Co za tydzień — magazyn rolno-spożywczy
1.30 „Zładziona” — film sensac.
3.25 „Boże, czuwej nad moim dzieckiem” — film obycz.
7.00 S. „Iłód Gąsieniców”
8.00 Europa bez między
8.40 S. dok. „Przeszkolandia”
9.05 S. „Moda na sukces”
9.30 S. „Nowe przygody Flippera”
10.15 Lipiny & Messy — język angielski dla dzieci
10.25 Myślisz o kims? — Wybierz telestyl — program muz.
10.40 Do góry nogami — program dla młodzi, 12-17
11.10 Gamebox — program poświęcony grum
11.35 Od przedszkola do Opola — program roz.
12.15 S. „Bezpieczna przystań”
13.00 Regina Coeli

20.00 S. „Ścigany”
21.00 „Pieniądze to nie wszystko” — komedia
23.05 S. „Nocny kurs”
0.05 Co za tydzień — magazyn rolno-spożywczy
1.30 „Zładziona” — film sensac.
3.25 „Boże, czuwej nad moim dzieckiem” — film obycz.
7.00 S. „Iłód Gąsieniców”
8.00 Europa bez między
8.40 S. dok. „Przeszkolandia”
9.05 S. „Moda na sukces”
9.30 S. „Nowe przygody Flippera”
10.15 Lipiny & Messy — język angielski dla dzieci
10.25 Myślisz o kims? — Wybierz telestyl — program muz.
10.40 Do góry nogami — program dla młodzi, 12-17
11.10 Gamebox — program poświęcony grum
11.35 Od przedszkola do Opola — program roz.
12.15 S. „Bezpieczna przystań”
13.00 Regina Coeli

20.51 Sport
21.00 Pogoda
21.05 Na zdrowie: Jagielski — talk show
21.45 S. „Siedlisko”
22.40 Benefis zespołu Krywan, cz. 1
23.35 Taki powrót — koncert
Haliny Franczowiak
0.15 Benefis zespołu Krywan, cz. 2
0.40 Panorama
1.00 Sport-telegram
1.03 Pogoda
1.05 Pogoda dla alergików
1.10 S. „M jak miłość”
6.25 Telesiecp
8.25 S. „Wbrew regułom”
9.20 Kto was tak urządził? — program rozrywkowy
9.50 Multikino — magazyn filmowy
10.20 Na osi — program motoryzacyjny
10.45 S. „Klenci”
11.45 Western „Czowiek prefil”
13.50 S. „Powrót do Eden”
14.50 S. „Magiczny amulet”
15.50 S. „Szpital pod palmami”
16.50 S. „Agent”
18.05 „Niebo nad Luizjaną” — film obycz.

20.51 Sport
21.00 Pogoda
21.05 Na zdrowie: Jagielski — talk show
21.45 S. „Siedlisko”
22.40 Benefis zespołu Krywan, cz. 1
23.35 Taki powrót — koncert
Haliny Franczowiak
0.15 Benefis zespołu Krywan, cz. 2
0.40 Panorama
1.00 Sport-telegram
1.03 Pogoda
1.05 Pogoda dla alergików
1.10 S. „M jak miłość”
6.25 Telesiecp
8.25 S. „Wbrew regułom”
9.20 Kto was tak urządził? — program rozrywkowy
9.50 Multikino — magazyn filmowy
10.20 Na osi — program motoryzacyjny
10.45 S. „Klenci”
11.45 Western „Czowiek prefil”
13.50 S. „Powrót do Eden”
14.50 S. „Magiczny amulet”
15.50 S. „Szpital pod palmami”
16.50 S. „Agent”
18.05 „Niebo nad Luizjaną” — film obycz.

20.51 Sport
21.00 Pogoda
21.05 Na zdrowie: Jagielski — talk show
21.45 S. „Siedlisko”
22.40 Benefis zespołu Krywan, cz. 1
23.35 Taki powrót — koncert
Haliny Franczowiak
0.15 Benefis zespołu Krywan, cz. 2
0.40 Panorama
1.00 Sport-telegram
1.03 Pogoda
1.05 Pogoda dla alergików
1.10 S. „M jak miłość”
6.25 Telesiecp
8.25 S. „Wbrew regułom”
9.20 Kto was tak urządził? — program rozrywkowy
9.50 Multikino — magazyn filmowy
10.20 Na osi — program motoryzacyjny
10.45 S. „Klenci”
11.45 Western „Czowiek prefil”
13.50 S. „Powrót do Eden”
14.50 S. „Magiczny amulet”
15.50 S. „Szpital pod palmami”
16.50 S. „Agent”
18.05 „Niebo nad Luizjaną” — film obycz.

Nieodgadnięte zagadki
21.00 Sztuka przetwarzania
22.00 Tajemnica czarnej mumii 23.00 Mumie, które pogrzebały siebie
24.00 Yeti 1.00 Ciało 2.00 Gorąca sztuka

Stale kupujemy konie
Zwracać się: tel. 232 03 60, 8 699 92554, 8 685 53045 codziennie (Zam. 051)

17.50 Chwilica z y
18.05 Koncert 19.05 Film fab. „Bezimienny front”
19.30 Reporter 19.45 Film fab. „O godzinie 6 wieczorem po wojnie”
21.20 Wielka iluzja 22.20 Film fab. „Oddział specjalnego przeznaczenia”
23.35 Koncert
9.30, 16.00, 20.15 Sporty wodne. Mistrzostwa Europy 11.00 Wioślarstwo
14.30 Tenis 16.30 Kolarstwo 18.30, 21.00 Piłka nożna juniorów
22.45 Samochody 23.15 Sumo 0.15 Nowości Eurosportu

17.50 Chwilica z y
18.05 Koncert 19.05 Film fab. „Bezimienny front”
19.30 Reporter 19.45 Film fab. „O godzinie 6 wieczorem po wojnie”
21.20 Wielka iluzja 22.20 Film fab. „Oddział specjalnego przeznaczenia”
23.35 Koncert
9.30, 16.00, 20.15 Sporty wodne. Mistrzostwa Europy 11.00 Wioślarstwo
14.30 Tenis 16.30 Kolarstwo 18.30, 21.00 Piłka nożna juniorów
22.45 Samochody 23.15 Sumo 0.15 Nowości Eurosportu

17.50 Chwilica z y
18.05 Koncert 19.05 Film fab. „Bezimienny front”
19.30 Reporter 19.45 Film fab. „O godzinie 6 wieczorem po wojnie”
21.20 Wielka iluzja 22.20 Film fab. „Oddział specjalnego przeznaczenia”
23.35 Koncert
9.30, 16.00, 20.15 Sporty wodne. Mistrzostwa Europy 11.00 Wioślarstwo
14.30 Tenis 16.30 Kolarstwo 18.30, 21.00 Piłka nożna juniorów
22.45 Samochody 23.15 Sumo 0.15 Nowości Eurosportu

17.50 Chwilica z y
18.05 Koncert 19.05 Film fab. „Bezimienny front”
19.30 Reporter 19.45 Film fab. „O godzinie 6 wieczorem po wojnie”
21.20 Wielka iluzja 22.20 Film fab. „Oddział specjalnego przeznaczenia”
23.35 Koncert
9.30, 16.00, 20.15 Sporty wodne. Mistrzostwa Europy 11.00 Wioślarstwo
14.30 Tenis 16.30 Kolarstwo 18.30, 21.00 Piłka nożna juniorów
22.45 Samochody 23.15 Sumo 0.15 Nowości Eurosportu

17.50 Chwilica z y
18.05 Koncert 19.05 Film fab. „Bezimienny front”
19.30 Reporter 19.45 Film fab. „O godzinie 6 wieczorem po wojnie”
21.20 Wielka iluzja 22.20 Film fab. „Oddział specjalnego przeznaczenia”
23.35 Koncert
9.30, 16.00, 20.15 Sporty wodne. Mistrzostwa Europy 11.00 Wioślarstwo
14.30 Tenis 16.30 Kolarstwo 18.30, 21.00 Piłka nożna juniorów
22.45 Samochody 23.15 Sumo 0.15 Nowości Eurosportu

17.50 Chwilica z y
18.05 Koncert 19.05 Film fab. „Bezimienny front”
19.30 Reporter 19.45 Film fab. „O godzinie 6 wieczorem po wojnie”
21.20 Wielka iluzja 22.20 Film fab. „Oddział specjalnego przeznaczenia”
23.35 Koncert
9.30, 16.00, 20.15 Sporty wodne. Mistrzostwa Europy 11.00 Wioślarstwo
14.30 Tenis 16.30 Kolarstwo 18.30, 21.00 Piłka nożna juniorów
22.45 Samochody 23.15 Sumo 0.15 Nowości Eurosportu

17.50 Chwilica z y
18.05 Koncert 19.05 Film fab. „Bezimienny front”
19.30 Reporter 19.45 Film fab. „O godzinie 6 wieczorem po wojnie”
21.20 Wielka iluzja 22.20 Film fab. „Oddział specjalnego przeznaczenia”
23.35 Koncert
9.30, 16.00, 20.15 Sporty wodne. Mistrzostwa Europy 11.00 Wioślarstwo
14.30 Tenis 16.30 Kolarstwo 18.30, 21.00 Piłka nożna juniorów
22.45 Samochody 23.15 Sumo 0.15 Nowości Eurosportu

Wileńskie Seminarium Duchowne pw. św. Józefa ukończyło 10 lat

„Tyś kapłan na wieki”

(Dokończenie ze str. 1)

Są to ręcznie tkane gobeliny o dość jaskrawych i kontrastowych barwach. Na pierwszy rzut oka nie jest łatwo dopatrzeć się tam postaci Jezusa, ani Krzyża. Mistrzynie przyświecała idea, że Męka Chrystusa jest tak niepojęta i tajemnicza, iż nie da się jej na żaden sposób przekazać, dlatego autorka na każdą stację wybrała tylko określone symbole. Pozostała reszta, jej zdaniem, to ludzka fantazja, bo każdy człowiek inaczej to sobie widzi i inaczej odbiera.

Korytarze seminarium stale upiększają zieleń i kwiaty oraz różne wystawy malarskie. Aktualnie mieliśmy okazję obejrzeć malowidła ponad 20 wiejskich kościółków pędzla Valdasa Gurskisa. Zwiedziliśmy także salę sportową, gdzie klerycy grają w koszykówkę, siatkówkę, tenisa, szachy, warcaby. Odbywają się tu nawet zawody pomiędzy poszczególnymi rocznikami.

„Siedem lat studiów — to dostateczny okres, żeby poznać siebie i własne powołanie” — mówi rektor ks. Ričardas Šalaševičius

Od „zerówki”...

Chętni wstąpienia do seminarium powinni przede wszystkim być pełnoletni i mieć świadectwo dojrzałości. Pomimo że nie ma ściśle określonej górnej bariery wieku, to w zasadzie do seminarium przyjmowana jest młodzież do 35 roku życia, co nie oznacza, że nie zdarzają się wyjątki. Wstąpić np. do seminarium może także wdowiec, jeśli ma już pełnoletnie dzieci, które nie potrzebują jego opieki. Kandydaci z wileńskiej diecezji są przyjmowani bez skierowań, natomiast z innych — muszą mieć skierowanie od biskupa. W każdym jednak przypadku wymagana jest charakterystyka od proboszcza parafii. Egzaminy wstępne

Kiedyś rosły tu grzyby, dziś jest „kuźnia” duszpasterzy

polegają na pisaniu wypracowania z jęz. litewskiego oraz egzaminu ustnego z prawd wiary. W ramach egzaminu kandydat powinien odbyć rozmowę z psychologiem i odpowiedzieć na zadawane przez niego pytania oraz tzw. rozmowę osobistą z ojcem duchownym. Ostateczną decyzję o przyjęciu lub nie podejmuje komisja kwalifikacyjna.

Warto nadmienić, że o przyjęciu decydują tylko i wyłącznie walory osobiste i nastawienie kandydata. Nie jest ważne, z jakiej rodziny pochodzi (np. ojciec pijak), ani jakiej jest narodowości (uczą się tu Polacy, młodzież z mieszanych rodzin, a nawet Rosjanie). Najważniejsze, jakie nastawienie ma sam kandydat i czego w życiu chce. W przypadku pozytywnego werdyktu, każdy, tak jak w szkole, zaczyna od „zerówki”, czyli roku przygotowawczego. Jest to szczególnie rok. Aktualnie funkcję kierownika kursu przygotowawczego pełni ks. Wacław Wołodkiewicz. Ks. Wacław z ogromnym zaangażowaniem mówi o swoich podopiecznych, o tym, jak się uczą, spędzają wolny czas. Zarówno sami seminarzyści, jak i kierownictwo, są zgodni co do tego, że taka „zerówka” to jakby swoisty nowicjat, który młodym jest bardzo potrzebny.

... do „matury”

Wliczając kurs przygotowawczy nauka w Seminarium Duchownym trwa siedem lat. Podstawowe przedmioty to: filozofia, liturgia, nowy katechizm Kościoła, fundamenty życia duchownego, psychologia, studiowanie Pisma św., nauka śpiewu oraz języki, a tych ostatnich jest aż osiem: litewski, łacina, grecki, pol-

ski, angielski, niemiecki, francuski oraz włoski. Okres nauki języków jest różny — od roku do trzech.

Pierwsze lata nauki — to zwykłe badanie siebie i własnego powołania. Dużym przeżyciem dla kleryków są na trzecim roku nauki obłóczyny. Kleryk wówczas otrzymuje koloratkę i sutannę oraz składa podanie do kierownictwa seminarium z prośbą, że chce zostać kandydatem. Drugim wielkim wydarzeniem w życiu seminarzystów jest akolitat na piątym roku, od kiedy kleryk może udzielać komunii św., chrztów, ślubów, grzebać zmarłych. Na szóstym roku nauki przyszli kapłani otrzymują święcenia diakonatu, które uprawniają do udzielania wielu sakramentów, oprócz sakramentu pokuty. Nie mogą jednak jeszcze odprawiać Mszy św.

Zarówno podczas studiów, jak i tuż przed samymi święczeniami, nawet gdy leży krzyżem przed ołtarzem, każdy mający wątpliwości kleryk może wstać i odejść. Do momentu, gdy biskup położy na jego głowie rękę i wypowie sakramentalne: „Tyś jest kapłan na wieki”.

— W ostatnim momencie raczej nie odchodzą, ale w trakcie nauki często się zdarza. Niektórzy nie bardzo sobie dają radę z nauką, inni przekonują się, że kapłaństwo nie jest ich powołaniem, a jeszcze innym ojciec duchowny, czyli spowiednik radzi, by odeszli, bo ma wątpliwości, czy będą dobrymi duszpasterzami. W ciągu 7 lat nauki mniej więcej trzecia część seminarzystów rezygnuje z obranej drogi i nie dochodzi do święceń — mówi rektor Robertas Šalaševičius.

Tak mija dzień

Nie budzą ich rano trąbki ani alarmy, jak to ma miejsce w wojsku, i nie ma określonej godziny na pobudkę. Każdy może wstać wtedy, kiedy chce, jednak o 6.30 musi być już w kaplicy na modlitwie, która trwa 1,5 godziny — mówi ks. Wacław. Potem śniadanie oraz wykłady (5 godzin). Po wykładach znowu krótka modlitwa, następnie obiad i samodzielne zajęcia dodatkowe. W wolnym od nauki i modlitwy czasie klerycy odwiedzają szpitale, wykonują prace pomocnicze w stołówce „Betania”, odwiedzają centra dzienne, więzienia, udzielają się pracy charytatywnej, pracują z mło-

Sily moralne młodzi klerycy czerpią podczas rozmowy z Bogiem

dzieżą, dziećmi z ulicy oraz wykonują wszelkie prace domowe: sprzątanie, drobne pranie, pomoc siostrom zakonnym w kuchni itp.

— Pomimo wielu obowiązków klerycy mają też czas dla siebie: na przechadzkę, zagranie w koszykówkę itp. Raz w miesiącu mają wolną sobotę i niedzielę. W każdą niedzielę od godz. 14.00 do 18.00 mają wolny czas na wyjazd do miasta, mogą wówczas odwiedzić rodziców. Zresztą, rodzice, krewni i koledzy również mogą odwiedzić kleryków w seminarium w specjalnym pokoju dla gości.

O godz. 18.30 wszyscy zbierają się na modlitwę wieczorną, a o 19.00 jest kolacja. Po 20-minutowej wspólnej modlitwie o godz. 21.15 obowiązuje okres ciszy oraz czytania duchownego.

Więcej luzu mają seminarzyści podczas wakacji, ale też nie do końca. Miesiąc powinni spędzić w jakiejś parafii na tzw. „stażu”, drugi miesiąc — z młodzieżą w obozie. Pomimo wszystko zarówno wykładowcy, jak i sami klerycy są zdania, że w sumie relaksu wystarczy.

Rektor piecze bliny

Wbrew pozorom, seminarium to nie tylko modlitwa, nauka i praca. Jest tu również czas na rozrywkę. 2-3 razy do roku z okazji świąt klerycy organizują uroczyste obiady lub kolacje, podczas których dozwolony jest kieliszek wina, gdyż wino jest używane nawet we Mszy św. Zresztą nikogo nie obowiązuje całkowita abstynencja, choć picie wina lub innych trunków alkoholowych na własną rękę w seminarium jest surowo zabronione. Nie wolno też na terenie seminarium palić, co nie oznacza, że nie można tego robić poza murami. Jest to sprawa własnego sumienia, moralności i, oczywiście, umiaru.

W seminarium jest co roku organizowany Dzień Rodziców, odbywają się spotkania z politykami, kleryków regularnie odwiedza kardynał.

— Mamy tu różne swoje uroczystości, podczas których „szalejemy” jak wszyscy młodzi — mówi ksiądz rektor.

Do takich szaleństw zaliczył „chrzest”, kiedy to drugi rok urzędu chrzciny „pierwszacom”. Są to różne zabawy z wodą: picie wody, noszenie wody łyżką, wzajemne po-

krapianie się, a nawet oblewanie. Obrzędowi temu podlegają wszyscy, nawet wykładowcy i rektor tego dnia bywają zlni do nitki.

W sposób szczególny obchodzi się tu zapusty. Nie jedzą wprawdzie 12 razy i nie popijają suto, nie urządzają potańcówek, jak to wśród ludu przyjęto, ale jest inna frajda... sam rektor tego dnia dla wszystkich kleryków i wykładowców pół dnia w kuchni piecze bliny. To prawdziwa posługa (przez żołądek do serca) „maluczkim”.

Powołanie czy zawód?

Jak twierdzi ksiądz rektor, „żniwo duże, a pracowników wciąż mało”. Seminarium jest w stanie przyjmując więcej niż dotąd (60 kleryków) chętnych, zresztą księża wciąż brakuje, bowiem ostatnio zwiększył się zakres ich obowiązków. Rocznie Wileńskie Seminarium Duchowne wyswiera średnio 4-6 kapłanów, a to jest mało. Dziś księża odwiedzają domy starców, szpitale, więzienia, opiekują się dziećmi ulicy itp.

— Kiedyś się mówiło: „Kto ma w rodzinie księdza, tego bieda nie dosięga”. I rzeczywiście dawniej wielu rodziców kierowało swoje dzieci do stanu duchownego, by potem pomagały rodzinie. Jak jest obecnie. Kapłaństwo to powołanie, czy może czasem zawód?

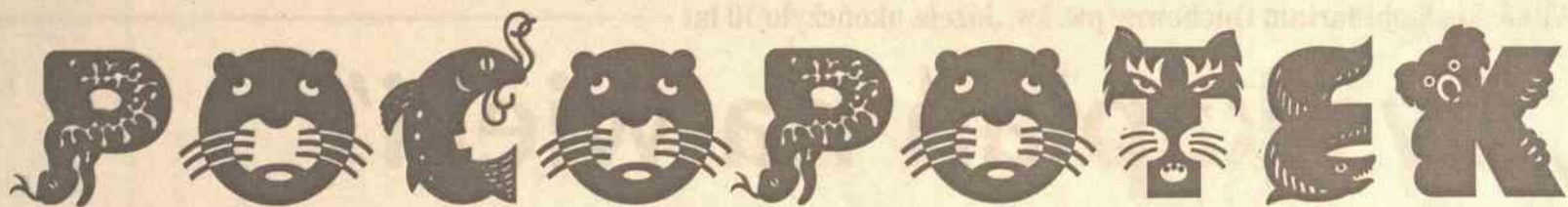
— Każde powołanie jest naznaczone krzyżem i jest wielką tajemnicą Bożą, a jeśli chodzi o kapłaństwo, to tu obowiązuje powołanie szczególne, nacechowane mnóstwem pytań, niekiedy wątpliwościami w rodzaju: „Czy potrafię tak właśnie żyć?” Jeśli zaś chodzi o stronę materialną, to dziś jest wiele innych zawodów, które się bardziej opłacają — mówi z nutką goryczy, że niektórzy chcą taką metkę księżom przykleić, Andrzej Bogdziewicz, student VI roku, który ma już święcenia diakonskie.

Kleryk V kursu Sigitas Grigas nie ukrywa, że czasem się boi przyszłości. Twierdzi jednak, że kapłaństwo jest jego powołaniem i celem, do którego dąży, a łaska Boża w tym mu z pewnością pomoże.

Mówią, że człowiek strzela, a Pan Bóg kule nosi. Może rzeczywiście w przypadku powołania kapłańskiego, Bóg tymi „kulami” w sposób szczególnie kieruje. **Julitta Tryk**
Fot. Marian Paluszkiewicz

Komputer jest dziś niezbędny w nauce

Kiedyś, kiedy chodziłam do szkoły, a właściwie zaczynałam naukę (tu muszę powiedzieć, że nie było to tak bardzo dawno), bardzo lubiłam ten wiersz. Kiedy czytałam go, a później recytowałam na pamięć, oglądałam się dookoła i za każdym razem widziałam więcej niż zwykle.

Rozejrzyjcie się i Wy uważnie, a na pewno dostrzeżecie coś, co umykało waszej uwadze.

A zawsze to będzie coś niezwykle pięknego i wartościowego. Otwórzcie szerzej oczy!

NASZE PODWÓRKO

Nasze podwórko to miejsce,
które najlepiej znamy.

Wszyscy,
bez żadnych wyjątków,
takie podwórko mamy.
Gdy słońce świeci na niebie,
wesole jest zawsze podwórko.
Smutniejsze zaś, gdy się zjawi
pan deszcz
z ponurą córką chmurką.
Czasami z naszego podwórka,
na którym się co dzień bawimy,
widać wieże kopalni
lub wielkiej huty kominy.
I czy to będzie w Gliwicach,
w Toruniu, w Łomży czy w Krośnie,
gdy spojrzysz na nasze podwórko,
to stwierdzisz, że ono rośnie!
I już podwórkiem twym nie jest
to tylko, co jest blisko.
Ale i traktor w polu,
fabryka i lotnisko.
I jakiś stary zamek,
i lasy na pagórkach,
i Wisła, która płynie
środkiem Naszego Podwórka.

Ludwik Jerzy Kern

Proponuję również, żeby zamiast nazw polskich miast wymieniliście te, które bliskie są Waszemu sercu. Nie muszą to być duże miasta, ale też wieś lub miasteczko rejonowe.

Piękne jest nasze podwórko, miasteczko, kraj i świat cały. Dobrze, że ludzie wymyślili coś takiego, jak aparat fotograficzny i teraz z łatwością prawie każdy może nacisnąć przycisk i mieć na co dzień zdjęcie swego domu latem i zimą, uwiecznić dzień swoich urodzin, choinkę przepięknie ubraną na święta i wiele, wiele innych rzeczy i wydarzeń. Zanim jednak wynaleziono aparat fotograficzny, ludzie malowali.

ZAGADKA

*Nie liść, a na łące
zielony.
Nie zegar, a cyka,
jak szalony!
Nie w stajni – skacze
wolny!
Już wiemy – to...!*

Oto kilka najslawniejszych obrazów największych, jak dotychczas, artystów malarzy. Dzieła te są wręcz bezcenne, a posiadanie ich kosztuje całe fortuny, albo i jeszcze więcej.

- * Leonardo da Vinci „Mona Liza” (inaczej: „Gioconda”, czytaj: Dziokonda)
- * Vincent van Gogh „Słoneczniki”
- * Pablo Picasso „Guernica” (czytaj: Guernika)
- * Claude Monet „Impresja. Wschód słońca”
- * Canaletto „Krakowskie Przedmieście od strony Bramy Krakowskiej”
- * Stanisław Wyspiański „Dziewczynka z wazonem z kwiatami”
- * Jan Matejko „Bitwa pod Grunwaldem”
- * Józef Chełmoński „Babie lato”
- * Wojciech Kossak „Portret marszałka Piłsudskiego na kasztance”

Nazwiska polskich twórców przeczytaliście bez trudu. A nazwiska malarzy zagranicznych? Ich nazwiska inaczej się pisze, a inaczej czyta. Nauczcie się wymawiać nazwiska tych artystów już dziś i na zawsze:

Leonardo da Vinci – czytaj: Leonardo da Winczi;
Claude Monet – czytaj: Klod Mone;
Canaletto – czytaj: Kanaletto;
Vincent van Gogh – czytaj: Winsent wan Gog;
Pablo Picasso – czytaj: Pablo Pikasso.

Wasza
Puculka

MALARSTWO

Malarstwo – to przedstawienie czegoś na płaszczyźnie za pomocą koloru i linii. Ze względu na położenie malarstwo dzieli się na ściennie, wykonane na płótnie, książkowe. Według stosowanej techniki rozróżniamy freski, temperę, malarstwo olejne i akwarele. Jako odzwierciedlenie rzeczywistości malarstwo może stworzyć wrażenie przestrzeni, oddawać świat realny lub czysto wymyślony, abstrakcyjny, czego, oczywiście, nie może dokonać żaden najbardziej nowoczesny aparat fotograficzny.

Jako pierwsze na świecie pojawiło się malarstwo jaskiniowe, które już tylko w kilku miejscach na świecie i we fragmentach można odnaleźć na ścianach jaskiń. Przedstawia ono najczęściej rysunki zwierząt i ludzi. Rysunki te pochodzą z końca starszego okresu kamiennego (40000-10000 p. n. e.). Między innymi można je podziwiać we Francji i Hiszpanii. Może tam kiedyś wybierze się, przecież nie jest to aż tak daleko. Kto wie?

Fresk – jest sposobem malarstwa bardzo starym i bardzo pięknym. Są to malowidła

ściennie lub sufitowe, wykonywane na świeżym tynku. Nie-sa-

mowicie trwale! Jeżeli chcecie to obejrzeć, to zapraszam do księgarni Uniwersytetu Wileńskiego. Jest tam, jak w bajce!

Technika malarstwa olejnego została udoskonalona w XV wieku przez braci van Eyck. Połączyli oni farby na palecie z olejem i właśnie takie nakładali na płótno lub drewno.

Akwarela jest znana i bardzo nam wszystkim bliska. Każdy z nas próbował coś malować na lekcjach plastyki. Jednemu udawało się lepiej, innym gorzej. Niestety, nie wszyscy mogą mieć ten wspaniały dar umiejętności przeniesienia na papier czy płótno tego, co widzimy lub chcemy przekazać w takiej postaci, a nie innej. Jest to technika malarska z zastosowaniem farb wodnych, które po nałożeniu pozostają półprzezroczyste.

SŁOWNICZEK MALARSKI

REPRODUKUCJA – jest to kopia oryginału obrazu. Może być sfotografowana, wydrukowana lub namalowana.

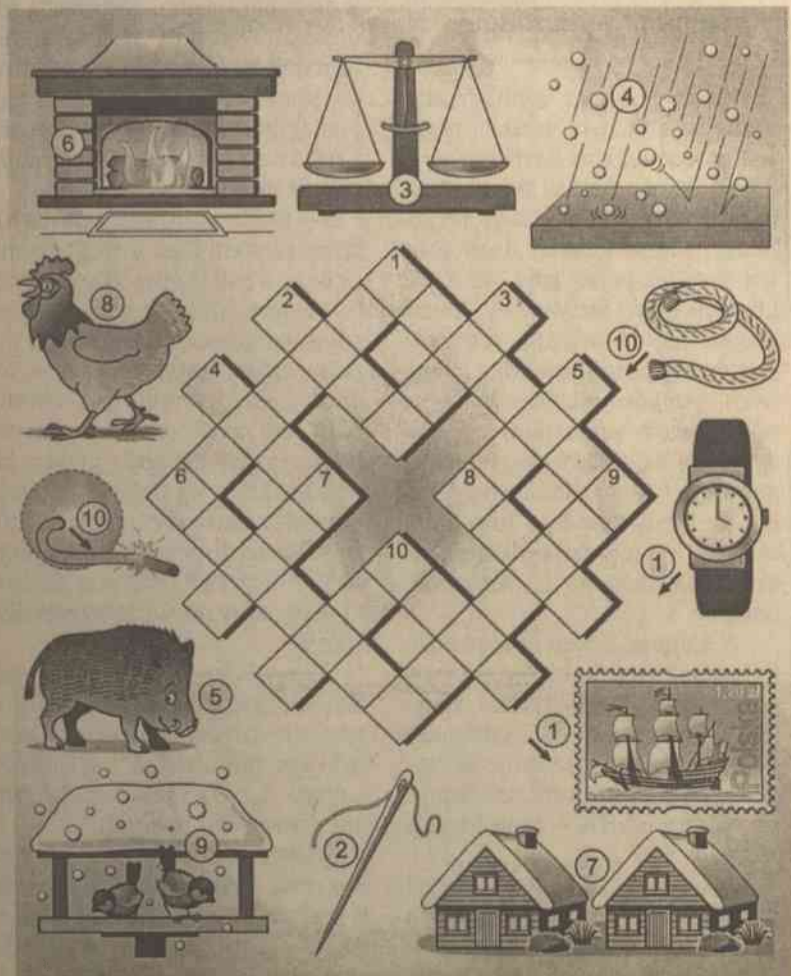
GALERIA – to salon wystawowy, w którym można obejrzeć, a także kupić dzieła sztuki.

AUTOPORTRET – to portret artysty wykonany przez niego samego.

BLEJTRAM – to inaczej krośna malarskie, drewniana rama z naciągniętym na płótnem, na którym ma być malowany obraz.

Ukośnik rysunkowy

Odgadnięte znaczenia rysunków wpiszcie do diagramu, tak, aby powstała krzyżówka.

Wakacyjna oferta firmy „Kelrodis” dla młodzieży

Słońce, egzotyka, zabawa...

Mimo niektórych wybryków przyrody lato zbliża się wielkimi krokami. Wakacje za pasem. O czym marzą dzieciaki, planując letni odpoczynek? Wiadomo — o podróżach, przygodach, nowych przyjaciółach, wieczorach przy ognisku...

Zapracowani rodzice nie zawsze potrafią odpowiednio zorganizować wakacje swoich pociech. W tym wypadku na ratunek przychodzi agencja turystyczna „Kelrodis”, która niczym prawdziwy drogowskaz słusnie pokieruje planami na lato. Wśród wielu ofert firma nie zapomina o najmłodszych — dzieciach i młodzieży. Dla nich właśnie proponuje niezapomniane trzy tygodnie na Krymie.

Dobra zabawa, czujna opieka

W rozlokowanym w odległości 6 km od miasta Eupatoria obozie uczniowskim „Junost” na nastolatków czeka pobyt pod każdym względem profesjonalnie zorganizowany, ciekawy i pełen wrażeń.

Terytorium obozu jest duże, fachowo urządzone. Kwiaty i zieleń otaczają je ze wszystkich stron. Szeroka plaża z czystym złotym piaskiem posługuje jako miejsce odpoczynku i zabaw. Tu można wylegiwać się na słończku, budować zamki z piasku, ganiać z kolegami... A gdy znuży pobyt na słońcu, już kusi przepiękne, modre morze. Mamusie niech nie obawiają się o bezpieczeństwo swych latorośli — na plaży (i nie tylko), cały czas są pod okiem opiekunów

Mamusie niech nie obawiają się o bezpieczeństwo swych latorośli — na plaży (i nie tylko), cały czas są pod okiem opiekunów i ratowników Fot. archiwum

i ratowników. Ci, którzy jeszcze nie umieją pływać, z pomocą instruktora szybko się nauczą. Sprzyja temu zwłaszcza bezpieczny, wolno pogłębiający się brzeg, w sam raz dla początkujących.

Na plaży są ustawione altanki, by można było odpocząć w cieniu oraz prysznic z wodą pitną.

W ogromnej stołówce dzieciaki będą posilać się pięć razy dziennie. Menu urozmaicone — znajdują się tu i potrawy mięsne, i mączne, i mnóstwo warzyw i owoców, a także słodczyce na umilenie życia.

Litewscy Europejczycy

„Junost” dysponuje 550 miejscami. Co roku zjeżdżają się tu dzieci

z Rosji, Ukrainy, Białorusi. Agencja „Kelrodis” trzeci rok z rzędu organizuje takie wakacje dla dzieci z Litwy. Integracja międzynarodowa przebiega błyskawicznie i bezboleśnie — młodzież szybko nawiązuje kontakt, zaprzyjaźnia się. Obcowanie z zagranicznymi kolegami pomoże nastolatkom udoskonalić znajomość języka rosyjskiego. Chociaż, jak wiecie, nasze dzieciaki są na Krymie traktowane jak Europejczycy, a nie przybysze z byłego Związku Radzieckiego. Niejeden próbuje rozmawiać z nimi po angielsku...

Telefon do mamy i... na dyskotekę!

Rozrywek nie brak, zwłaszcza,

że organizują je profesjonalni kierownicy kolonii. Wczasowicze wezmą udział w „Turnieju rycerzy”, „Dniu piratów”, „Dniu rzeźbiarzy”. Dziewczeta będą mogły zмагаć się o tytuł „Miss wybrzeża”. Są w planach także dni „Nepuna”, „Duchów”, „Humoru i oszukańców”. Oprócz tego na terenie „Junosti” działa biblioteka, kawiarnia dla dzieci. Są automaty do gry. Komu za mało będzie akcji, może kopać piłkę na boisku dla piłki nożnej, pograć w siatkówkę albo ping-ponga. Mało tego, zainstalowano też letnią salę kinową — po prostu dla każdego coś dobrego. Poza tym, za dodatkową opłatą, można jeździć na wycieczki po okolicznych miejscowościach.

Rodzice nie będą musieli martwić się o dzieciaki i trzy tygodnie czekać na ich wrażenia z cudownych wakacji. Bowiem telefon, umożliwiający połączenia międzynarodowe, zawsze będzie do dyspozycji obozowiczów. Ci, dla których rozstanie wydaje się całkiem nieznośne, również mają wyjście. Tuż obok kolonii „Junost” znajduje się dom wypoczynkowy dla dorosłych, gdzie rodzice mogą się zatrzymać. Rozkoszując się gorącym słońcem, przezroczystym morzem, niesamowitymi widokami przyrody i luksusowym odpoczynkiem, jednocześnie nie tracą z oczu swoich pociech.

Nie zechcą wracać

Póki rodzice opalają się na siedniej plaży, albo daleko na Li-

twie oczekują na telefon, dzieciaki mogą dalej korzystać z wiru rozrywek. Po fantastycznym dniu czekają jeszcze wieczorne atrakcje. Codziennie odbywają się dyskoteki albo spotkania integracyjne. Zabawy, wieczory przy ognisku, z gitarą, ze wspólną piosenką na ustach... Każdy musi tego doświadczyć przynajmniej raz w życiu.

Taki bajkowy pobyt, jak wszystkie jakościowe rzeczy, nie należy może do najtańszych. Jednak i z tego problemu można wybrnąć, splacając wakacje na raty, bo właśnie taką możliwość oferuje „Kelrodis”.

Nie ma więc co się zastanawiać! Wymarzone wakacje dla każdego nastolatka, których nie zapomni przez długie lata. Co prawda, jest w tym wszystkim jeden minus... Przecież możliwe, że z takiego miejsca dzieci w ogóle nie zechcą wracać...

Małgorzata Kozicz
(Zam. 231)

PODRÓŻE NA RATY

WYPOCZYNEK DZIECI

NAD MORZEM CZARNYM

EUPATORIA (22 dni)

06.24 - 07.16 — 1080 Lt

07.14 - 08.04 — 1130 Lt

08.02 - 08.24 — 1130 Lt

ODPOCZYNEK NA KRYMIE

Jałta, Ałupka, Eupatoria (prywatny sektor)

Pociągiem • Samolotem

Tel. (5)213 13 24, 213 13 25

Wszystkie podróże www.kelrodis.lt

Wytacie — odpowiadamy

Porady lekarza kosmetologa Dali Totoriūtė

Kosmetolog Dalia Totoriūtė

Miałam zdrowe piękne włosy. Po farbowaniu i ondulacji chemicznej stały się one suche i postrzępione. Wypróbowałam niektóre zalecane środki, ale bez skutku. Proszę poradzić, jak odzyskać piękne włosy. (Daiva, 24 lata).

Farbowanie, ondulacja chemiczna, środki do układania fryzury, niesprzyjające warunki atmosferyczne wysuszają włosy. Stają się szorstkie, nieposłuszne, zaczynają się strzępić i wypadać.

W tym przypadku mogę zaproponować sprawdzony jeszcze przez naszych przodków środek — olej

lniany. Nawet w naszych czasach hodowcy zwierząt futerkowych karmią swych wychowanków lnianym siemieniem, aby futerko było delikatne i lśniące.

Dla kobiet i mężczyzn zalecam nowy olej lniany „LINOLIA”, w którego składzie jest aż 50 proc. kwasu omega-3, 24 proc. omega-6 i 16 proc. omega-9. Przed myciem należy wetrzeć w skórę głowy i włosy łyżeczkę oleju „LINOLIA”, ubrać czepkę kąpielową, a na to suchy frotowy ręcznik. Po upływie 1-2 godzin umyć głowę szamponem.

Dla uzyskania lepszego efektu należy stosować ten olej nie tylko na zewnątrz, ale też do posiłków. Można dodać go do sałatki, sosu, kaszy, zupy lub rano wypić łyżeczkę oleju przed jedzeniem. Jest to przede wszystkim aktualne dla kobiet stosujących dietę, których stan włosów pogorszył się, skóra straciła jędrność i powstały zmarszczki. Dzięki zastosowaniu produktów siemienia lnianego włosy stają się mocniejsze, ładniejsze i bardziej lśniące, a skóra delikatna i równa jak aksamit.

Z nadejściem lata chciałabym poprawić swoją wrażliwą, podrażnioną w okresie zimowym i zwiótzałą cerę. Wychowuję

trójkę dzieci, a więc nie stać mnie na drogie środki. Czy możecie zaoferować coś skutecznego, ale nie drogiego? (Nijolė 33 lata).

Pani Nijolė, nie wskazała Pani rodzaju swej cery, toteż zalecam kilka przepisów na różne rodzaje cery.

— Dla cery tłustej bądź mieszanej, skóry podrażnionej pomocna będzie maseczka z lnu mielonego „BIOFLAX” (200 g kosztuje około 5-6 Lt). W tym siemieniu lnianym jest prawie dwukrotnie więcej słuzy o działaniu łagodzącym, białka oraz hormonów pochodzenia roślinnego (lignanów) w porównaniu z tradycyjnym siemieniem lnianym.

Należy zalać łyżeczkę lnu „BIOFLAX” ciepłą wodą i wymieszać, aby powstała rzadka kaszka. Następnie dodać do niej kilka kropel oleju lnianego „LINOLIA” (250 ml kosztuje około 6-6,50 Lt). Kaszką należy posmarować umytą wilgotną twarz i potrzymać około 20 minut, a następnie zmyć letnią wodą. Ta maseczka przyda się też młodzieży, cierpiącej na młodzieżowy trądzik.

Dla cery suchej pasuje olej „LINOLIA”. Twarz należy umyć letnią wodą, serwetką usunąć kropelki wody i posmarować olejem. Po 15-20 minutach trzeba zmyć wodą.

Ten zabieg można też zastosować na popękane ręce, łokcie, stopy, kolana. Najlepiej przed snem. Posmarowane olejem miejsca trzeba przykryć błoną polietylenową i ubrać rękawiczki lub skarpety.

Powyższe produkty są do nabycia w aptekach i sklepach zdrowej żywności.

(Zam. 209)

„O te produkty pytajcie w aptekach i sklepach zdrowego żywienia”

Formuła 1 — Grand Prix Hiszpanii

Czy wreszcie ktoś pokona Schumachera?

Niemiec Michael Schumacher z zespołu Ferrari stanie w niedzielę przed szansą odniesienia szóstego zwycięstwa w wyścigu o Grand Prix Hiszpanii, na torze Catalunya położonym koło Barcelony.

Będzie to jego 200. start w Formule 1. Schumacher wygrywał w Barcelonie w ostatnich trzech sezonach jako kierowca Ferrari, a w latach 1995-96 w barwach innego włoskiego zespołu Benetton. O dwie wygrane mniej w GP Hiszpanii odnieśli czterej kierowcy: Brytyjczyk Nigel Mansell (1987, 1991-92), Francuz Alain Prost (1988, 1990 i 1993), Brytyjczyk Jackie Stewart (1969-71) oraz Fin Mika Hakkinen (1998-2000). Po niedzielnej wyścigu 35-letni Niemiec — z dorobkiem 200 startów w cyklu Grand Prix — będzie zajmował szóste miejsce na liście wszech czasów, mając na koncie o jeden występ mniej od Francuza Jeana Alesiego. Najwięcej ze wszystkich kierowców, bo 256 startów, ma na koncie Włoch Riccardo Patrese, który zakończył karierę w połowie lat 90. Wyprzedza Austriaka Gerharda Bergera — 210, Włocha Andreę de Cesarisa — 208 i Brazylijczyka Nelsona Piqueta — 204. Po obecnym sezonie Schumacher może awansować na drugie miejsce w tej klasyfikacji z dorobkiem 213 startów w Formule 1.

Tor znany na wylot

Tor Catalunya wybudowano pod koniec lat 80. ze środków Królewskiego Klubu Automobilowego, który ma swoją siedzibę w stolicy Katalonii. Jest to jeden z najbardziej popularnych obiektów, na którym wszystkie zespoły Formuły 1 przeprowadzają jazdy testowe przed nowym sezonem. Ma to jednak pewną wadę, gdyż zespoły i kierowcy znają go na wylot i rozgrywane tu wyścigi są często niezbyt ciekawe. Jest tu także mało dogodnych miejsc do wyprzedzenia. Sytuacja ta może jednak ulec zmianie, gdyż organizatorzy doko-

nali ostatnio pewnych zmian w układzie toru. Zaostrzony został między innymi znajdujący się na końcu drugiej pod względem długości prostej zakręt La Caixa. W wielu miejscach położono również nowy asfalt. Tor ten wymaga średniej siły dociskowej, a bardzo długa prosta startowa umożliwia bolidom rozwijanie prędkości około 325 km/h.

Obiekt smagany wiatrami

Po raz pierwszy GP Hiszpanii rozegrano na Catalunji w 1991 roku. Obiekt ten zastąpił wtedy tor Jerez, który był organizatorem pięciu wyścigów z tego cyklu w latach 1986-90.

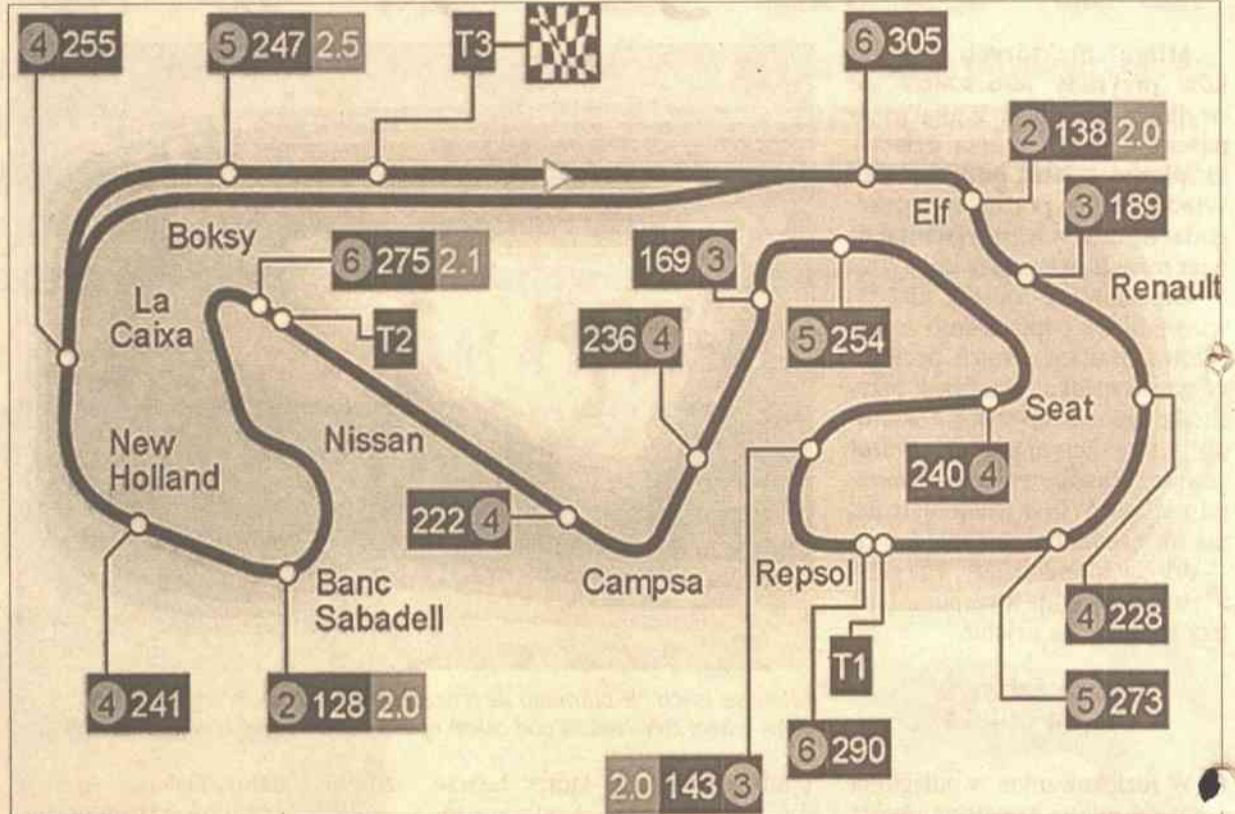
„Catalunya liczy 4727 metrów. Obiekt ten stanowi doskonałą kombinację 14 szybkich, ale dosyć łagodnych i wolnych wiraży, w tym sześciu lewo- i ośmiu prawoskrętnych, na których można osiągnąć średnią prędkość 200 km/h. Nawierzchnia toru jest bardzo chropowata, co sprawia, że bardzo szybko zużywają się opony” — można przeczytać w folderze Międzynarodowej Federacji Samochodowej (FIA).

Charakterystyczną cechą toru są też silne porywy wiatru, który wieje w różnych kierunkach. Może to sprawiać kierowcom wiele problemów z utrzymaniem właściwego toru jazdy. Catalunya położona jest kilka kilometrów od starego barcelońskiego toru ulicznego Montjuich Park, który zamknięto w latach 70., ponieważ nie spełniał wymogów bezpieczeństwa.

Wyścig o GP Hiszpanii organizowano w sumie na pięciu torach. Oprócz Catalunji (11 razy), Jerez (5) i Montjuich Park (4), były to Jarama położony pod Madrytem (9, w latach 1968-81) oraz nieistniejący już Pedrables (2, w 1951 i 1954 roku).

Schumacher ma się kogo obawiać

Przed rokiem na Catalunji

Catalunya — Gran Premio Marlboro de Espana, 5 runda sezonu 2004, 9 maja. Kierowcy będą mieli do pokonania dystans 305,259 km

triumfował — startujący z pole position — Schumacher, wyprzedzając Hiszpana Fernando Alonso (Renault) oraz swojego kolegę z zespołu Ferrari Brazylijczyka Rubensa Barrichello. W niedzielę kierowcy będą mieli do pokonania dystans 305,259 km, czyli 66 okrążeń po 4627 m.

Podczas zeszłorocznego wyścigu o Grand Prix Hiszpanii zespół Ferrari zadebiutował z bolidem F2003-GA i chociaż Michael Schumacher był na mecie pierwszy, to jednak jego przewaga nad Fernando Alonso wyniosła zaledwie pięć sekund. W tym roku Renault jest w nieco słabszej formie, ale to nie znaczy, że sześciokrotny mistrz świata nie ma się kogo obawiać. Wręcz przeciwnie — będący obecnie w szczytowej formie zespół B.A.R. wydaje się być doskonale przygotowany do wyścigu na torze Catalunya, na którym podczas przedsezonowych testów spisywał się znakomicie.

Honda w natarciu

Wówczas wydawało się, że mogą to być jedynie czysto marketingowe zagrania, mające na celu przyciągnięcie uwagi sponsorów, gdyż jako że były to prywatne testy, bolidy wcale nie musiały mieć np. regulaminowej wagi. Po czterech rozegranych dotąd wyścigach sezonu 2004 można już chyba śmiało powiedzieć, że było to jednak odzworowanie postępu dokonanego przez stajnię z Brackley od zeszłego roku. Duży wpływ na to miała zmiana dostawcy opon z Bridgestone na Michelin i szczególnie w Barcelonie może się to okazać istotne, gdyż właśnie tutaj zespół B.A.R. przeprowadził najwięcej testów po zmianie dostawcy opon i wie dokładnie, czego może się spodziewać po nowym ogumieniu.

B.A.R. w Hiszpanii dysponować będzie ulepszoną wersją silnika Hondy i poprawionymi elementami aerodynamicznymi do bolidu

Legenda

- ◁ kierunek jazdy
- start/meta
- 5 bieg
- 251 prędkość w km/h
- 2.4 przeciążenie
- T3 sektor pomiarowy

006. "Po tak udanym początku sezonu jestem zdeterminowany do utrzymania naszej konkurencyjnej formy i wywalczenia pierwszego zwycięstwa dla B.A.R. Honda jak najszybciej się da. Podobnie jak na Imoli musimy być nadal najlepszym zespołem na oponach Michelin i jednocześnie starać się o zmniejszenie dystansu dzielącego nas od Schumachera i Ferrari" — powiedział Shuhei Nakamoto, główny inżynier z Honda Racing Development.

Inżynieria genetyczna groźbą dla przyszłych igrzysk

Nowy doping stworzy nadludzi

W dawnych czasach sportowcy używali korzenia żeń-szenia, opium lub sterydów z jąder baranów. Sterydy anaboliczne pojawiły się w sporcie w latach 40. i 50. Obecnie nową groźbą dla czystości rywalizacji sportowej jest zaawansowana biotechnologia i terapia genowa.

Ta ostatnia może stworzyć zmodyfikowanego genetycznie nadczłowieka, z ciałem greckiego boga i sprawnością Supermana, który nie da szans zwykłym śmiertelnikom w przyszłych igrzyskach olimpijskich.

Prawdopodobnie doping genetyczny nie będzie jeszcze "bólem głowy strażników fair play" igrzysk 2004 r. w Atenach i zimowych

igrzysk 2006 r. w Turynie, ale może się nim stać w 2008 r. w Pekinie.

"To poważny problem, z którym — być może — trzeba będzie się zmierzyć, choć jeszcze nie dziś. Pekinские igrzyska mogą być jednak okazją do takiej konfrontacji" — powiedział dyrektor Centrum Badań Mięśniowych Uniwersytetu Kopenhaskiego i członek Komisji Nauki MKOl, dr Bengt Saltin.

Jednym z głównych problemów dopingowych w sporcie są sterydy anaboliczne. Androstenedion, nandrolon, stanazolol — powiększają masę mięśniową i poprawiają siłę.

"W wielu sportach masa mięśniowa i siła są ważnymi czynnikami sukcesu. Są na tym polu bardzo

dobre wyniki badań naukowych, ponieważ u pacjentów z dystrofią mięśniową następuje utrata masy mięśniowej. Gdybyśmy znaleźli sposób przeciwdziałania tym zmianom, pomogliśmy wielu pacjentom na całym świecie" — mówi dr Saltin, mając na myśli genetyczną modyfikację mięśni.

Transfer genów, decydujących o wzroście masy mięśniowej, już jest w fazie eksperymentalnej. Zespół naukowców z Uniwersytetu Pensylwania kierowany przez doktora Lee Sweeneya już zmusił mięśnie myszy do wzrostu siły o 30 procent, poprzez wstrzykiwanie genu wzrostu mięśni o angielskiej nazwie — insulin like growth factor I (IGF-I).

"Jest wysoce prawdopodobne, że transfer genu wzrostu mięśni będzie stosowany do poprawy wydolności sportowej" — powiedział dr Sweeney na konferencji naukowej, podczas której przedstawił wyniki swych badań. W tej chwili naukowcy uważają, że inżynieria genetyczna jest zbyt niebezpieczna i zbyt mało poznana, jeśli chodzi o skutki jej stosowania, i że nie stanowi obecnie problemu. Jednak stanie się nim, zanim dotrze do sportu. Nie czekając na to Światowa Agencja Antydopingowa (WADA) zamierza śledzić rozwój tej

technologii oraz ludzi, którzy będą skłonni naginać lub naruszać przepisy.

"Jeśli chodzi o kwestię dopingowania genetycznego, sądzę, że dżin zostanie uwolniony z butelki, zanim ludzie zdadzą sobie sprawę ze wszystkich konsekwencji i zanim nauka rozwinie się do tego stopnia, by można było wykrywać tego rodzaju sprawy" — powiedział szef WADA, Richard Pound. Ze środowiska naukowego wciąż słychać głosy, że kontrolerzy antydopingowi nigdy nie nadążą za postępem technologicznym.

Stronę na podstawie PAP, BNS i "Rz" przygotował Walenty Dunowski

TEATRY

Opery

A. Vienuolio 1, tel. 262 07 27
8.05, o godz. 18.00 — premiera: wiecór choreografii amerykańskiej „Padające liście”.

9.05, o godz. 12.00 dzieci obejrzą mogą spektakl „Kopciuszek”.

Narodowy Dramatyczny
Gedimino 4, tel. 262 97 71
9.05, godz. 12.00 — „Czerwony kapturek”.

Mały (scena Dramatycznego)
9.05, godz. 15.00 — „Wiśniowy sad”.

Młodzieżowy
Arklių 5
Arklių 5, tel. 261 61 26
8 i 9.05, godz. 18.00 — „Kaligula”.

Rosyjski
J. Basanavičiaus 13, tel. 262 05 52
9.05, godz. 18.00 — „Niec subtelności”.

Lėle
Arklių 5, tel. 26140 17
9.05, godz. 12.00 — „Pszczółka Maja”.

Mała sala
8.05, godz. 14.00 — „Calineczka”.

„Raganiukės”
S. Stankevičiūtės 24
8.05, godz. 12.00 — premiera spektaklu „Matylda”.

9.05, o tej samej porze — „Wujek clown”.

MUZEA

Narodowe
Arsenal 1
„Łotewski portret historyczny XVII–XVIII w.” — ze zbiorów Muzeum Historii Łotwy. Przed kilkoma dniami otwarty został pokaz „Kult św. Kazimierza i ikonografia na Litwie”.

Pałac Chodkiewiczów
Didžioji 4
„Modny świat. Ubiory z XVIII i XIX w.” — ekspozycja ze zbiorów Muzeum Narodowego w Warszawie. Jednocześnie obejrzyć można wystawę fotograficzną „Salve, Italia!”

Pałac Radziwiłłów
Vilniaus 22
Pokaz autorski znanego plastyka litewskiego Leonardasa Tuleikisa. Na wystawę

złożyły się prace twórcy za ostatnie piętnaście lat. Jednocześnie można tu obejrzeć bardzo ciekawy pokaz portretów rodziny Radziwiłłów.

Ratusz
Didžioji 31
„Ptaki i dzieci mogą latać” — tak się nazywa pokaz, który przygotowała organizacja społeczna „Klub gorących serc”.

Centrum
Sztuki Współczesnej
Vokiečių 2
Szeroka prezentacja polskiej sztuki współczesnej pt. „Pod flagą biało-czerwoną. Nowa sztuka z Polski”, jak też pokaz autorstwa D. Liškevičiaus.

Ratusz
Didžioji 31
Pokaz autorski Linasa Katinasa.

Wieża Giedymina
Broń oraz ikonografia.

Architektury
Šv. Mykolo 9
„Kościoł św. Kazimierza na zakrętach historii” — nazwa tej ekspozycji mówi sama za siebie.

GALERIE

P.G.A. „Znad Wilii”
Ilganytojo 2/4
Pokaz malarstwa Linasa Budrysa.

„Arka”
Aušros Vartų 7
W ramach Dni Kultury Polskiej na Litwie ekspozycja „Warszawa w Wilnie”.

„Vartai”
Vilniaus 39
Malarstwo S. Staniūnasa.

„Akademija”
Pilies 44
„Gra w pułapce” — tak się nazywa mający tu miejsce pokaz studencki.

Fotograficzna
Didžioji 19
Pokaz autorski fotografika z Czech Idy Saudukowej.

Zarzecza
Užupio 3
Wyroby jubilerskie z Estonii.

„Kairė-dešinė”
Latako 3
Grafika Warszawy w Wilnie.

Šv. Jono
Šv. Jono 11

16.30, 19.30, 22.20.
„Tajemnicze okno” — godz. 15.10, 17.20, 19.30, 21.40.

„Skradzione życie” — godz. 14.40, 17.00, 19.20, 21.40.

„Hidalgo” — godz. 11.40, 16.30, 19.10.
„Uśmiech Mony Lizy” — 8-11.V — godz. 11.10, 13.30, 19.10; 12.V — godz. 11.10, 19.10; 13.V — godz. 11.10, 13.30.

„Pewnego razu w Meksyku” — godz. 14.20, 21.50.

„Głodne ciała” — godz. 13.10, 20.00.
„Scooby Doo 2: uwolnienie monstrów” — godz. 11.10, 13.10.

„Męki Chrystusa” — godz. 11.10, 13.50, 16.30, 19.10, 21.50.

„Zagubieni w tłumaczeniu” — godz. 15.20, 22.10.

„Przyjemnie jest kochać (się)” — godz. 10.40, 17.30.

„Kot w kapeluszu” — 8, 9.V — godz. 11.00, 12.50; 10-13.V — godz. 12.50.

„Brać niedźwiedź” — godz. 10.50, 15.00.

„Dogwille” — 8-11.V — godz. 15.50, 21.30; 12.V — godz. 21.30; 13.V — godz. 15.50.

Akropolis

„Pewnego razu w Meksyku” — 12.V — godz. 22.00.

Tekstylija Juratė Urbonienė.

„Prospektas”
Gedimino 43
Ekspozycja fotograficzna A. Valiaugi.

„Kuparas”
Šv. Jono 3
Ceramika Ony Magdaleny Malunavičienė oraz rękodzieło Živilė Burokienė.

UNESCO
Šv. Jono 11

Wystawa malarstwa i ceramiki Rolany Čečkauskaitė-Norkunienė pt. „Pory roku”. Złożyło się na ten pokaz ponad 30 prac stworzonych w 2003 r. i w ciągu kilku miesięcy roku bieżącego.

„Rojaus kalnas”
Užupio 14
Malarstwo i rysunki Aleksandra Vozbinasa pt. „Centrum Europy”.

„Rotunda”
A. Rotundo 3

Malarstwo D. Andrulionisa.
„Maldis”
J. Basanavičiaus 1/13

„Wilno i Wileńszczyzna w pracach artystów drugiej połowy XIX — pierwszej połowy XX wieku”.

„Meno niša”
J. Basanavičiaus 1/13
Pokaz rodziny Saukų pt. „Nowe prace”.

ELGRECO
Gedimino 49
Współczesne malarstwo i grafika.

KONCERTY

Filharmonia
9.05, godz. 19.00 — koncert z cyklu „Alternatywa 2004” zaprezentuje orkiestra symfoniczna Akademii Muzycznej, którą kieruje dyrygent Robertas Šervennikas. Weźmie też w nim udział skrzypek M. Švežda von Beker.

Pałac Kongresowy
8.05, godz. 18.00 — koncert kameralny. Wystąpi chór „Jauna musica”.

Katedra
9.05, godz. 14.00 — chór „Vilnius”. Na organach gra B. Vasiliauskas.

Kościół św. Kazimierza
9.05, godz. 13.00 — godzina skupienia. Wieczorem o godz. 21.00 — chór kameralny „Breviis” wykona muzykę sakralną krajów UE.

„Van Helsing” — 8-11, 13.V — godz. 10.00, 13.00, 16.00, 19.00, 22.00; 12.V — godz. 10.00, 13.00, 16.00, 19.00.

„21 gramów” — godz. 12.05, 16.35, 19.10, 21.40.

„Troja” — 13.V — godz. 22.00.
„Szkoła rocka” — 8-12.V — godz. 15.15, 17.25, 19.35, 21.50; 13.V — godz. 15.15, 17.25, 19.35.

„Tajemnicze okno” — godz. 12.45, 17.10, 19.05, 21.10.

„Skradzione życie” — godz. 10.30, 14.35, 18.50, 21.00.

„Ojciec mego dziecka” — godz. 12.35, 16.35.

„Hidalgo” — godz. 13.25, 16.00, 21.55.

„Uśmiech Mony Lizy” — godz. 12.10, 16.50, 21.20.

„Dewd” — godz. 10.05, 18.35.

„Pewnego razu w Meksyku” — 8-11, 13.V — godz. 10.00, 14.35, 19.15; 12.V — godz. 10.00, 14.35, 19.15, 21.50.

„Scooby Doo 2: uwolnienie monstrów” — godz. 10.20, 12.20.

„Piotruś Pen” — godz. 10.15, 14.50.

„Męki Chrystusa” — godz. 14.20, 16.55, 19.30, 22.05.

„Kot w kapeluszu” — godz. 11.55, 13.35.

„Brać niedźwiedź” — godz. 10.15, 14.45.

„Samotni” — godz. 10.10.

Niedzielne Msze św. w języku polskim

W kościołach wileńskich

Kościół pw. św. Teresy (Ostra Brama), ul. Aušros Vartų 14, tel. (8-5) 212 35 13, godz. 9.00, 13.00, 17.30;

Kościół pw. Duchy Świętego (podominikański), ul. Dominikonų 8, tel. (8-5) 262 95 95, godz. 8.00, 9.00, 10.30, 12.00, 13.30, 18.00;

Kościół pw. Franciszkanów, ul. Trakų, godz. 11.30, 13.00;

Kościół pw. Wszystkich Świętych, ul. Rudnikų 20, tel. (8-5) 261 74 34, godz. 10.30;

Kościół pw. św. św. Piotra i Pawła, ul. Antakalnio 1, tel. (8-5) 234 02 29, godz. 8.30, 13.00;

Kościół pw. św. Bartłomieja, Užupio, godz. 12.00;

Kościół pw. św. Rafała, ul. Upės 1, tel. (8-5) 272 41 64, godz. 8.00, 9.00, 13.00;

Kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NMP, ul. Selių 17, (8-5) 273 31 62, godz. 8.30, 13.00;

Kościół pw. bł. Jerzego Matulewicza, pl. Matulevičiaus, tel. (8-5) 243 10 80, godz. 14.00;

Kościół pw. św. Jana Bosko (Lazdynai), ul. Erfurto 3, tel. (8-5) 244 76 66, godz. 9.30, 13.00;

Kościół pw. Serca Jezusowego, ul. Gerosios Vilties 17, tel. (8-5) 263 28 98, godz. 8.30 13.00;

Kościół pw. Chrystusa Króla (Kolonja Wileńska), ul. Švarioji 3, tel. (8-5) 267 25 75, godz. 9.00;

Kościół pw. św. Kazimierza (Nowa Wilejka), ul. Palydovo 15, tel. (8-5) 267 16 50, godz. 9.00, 13.00;

Kościół pw. Odnalezienia Krzyża św. (Kalwaria Wileńska), ul. Kalvarijų 225, tel. (8-5) 269 74 69, godz. 9.00, 13.30;

Kościół pw. Królowej Pokoju, ul. Parko 15, godz. 10.00, godz. 14.00;

Kościół pw. św. Józefa, ul. Tolmienkiemio 4, tel. (8-5) 230 82 56, godz. 10, 13, 17.30.

W kościołach Wileńszczyzny

Balingródek — kościół pw. Opatrzności Boskiej, godz. 11.00;

Bezdany — kościół pw. Najświętszej Maryi Matki Miłosiernej Ostrobramskiej, godz. 12.00;

Bujwidze — kościół pw. św. Jerzego, godz. 14.00;

Butrymańce — kościół pw. św. Michała, godz. 9.00 i 13.00;

Dukszy — kościół pw. św. Anny, godz. 9.30;

Ejszyski — kościół pw. Wniebowstąpienia Pańskiego, tel. (8-380) 5 67 27, godz. 8.30, 12.00, 18.00;

Grzegorzewo — kaplica pw. Duchy Świętego, godz. 12.00;

Jaszuny — kościół pw. św. Anny, tel. (8-380) 556 78, godz. 11.00;

Jęczmieniszki — kościół pw. św. Antoniego, godz. 10.30;

Kamionka — kościół pw. św. Teresy, godz. 10.30;

Kiena — kościół pw. Matki Bożej Miłosierdzia; godz. 11.00;

Koleśniki — kościół pw. Niepokalanego Poczęcia NMP, tel. (8-380) 4 83 80, godz. 12.00;

Kowalczyki — kościół pw. Miłosierdzia Bożego, godz. 9.45;

Korkożyski — kościół pw. św. św. Piotra i Pawła, godz. 12.00;

Landwarów — kościół pw. Zwiastowania NMP, tel. (8-528) 281 41, godz. 10.00;

Ławaryszki — kościół pw. św. Jana Chrzyciela, godz. 7.30, 12.00;

Małe Soleczniki — kościół pw. św. Jerzego, godz. 13.30;

Mejszagola — kościół pw. Wniebowzięcia NMP, tel. (8-5) 249 44 93, godz. 11.00;

Mickuny — kościół pw. Wniebowzięcia NMP, tel. (8-5) 238 63 97, godz. 7.00, 11.00;

Miedniki — kościół pw. Trójcy św., tel. (8-5) 259 72 96, godz. 9.00, 12.15;

Mościszki — kaplica pw. Matki Bożej Królowej Rodzin, godz. 10.00;

Niemczyn — kościół pw. św. Michała Archanioła, tel. (8-5) 237 26 52, godz. 9.00, 10.30;

Podborze — kościół pw. Wniebowzięcia NMP, godz. 11.00;

Podbrzezie — kościół pw. Serca Jezusowego, tel. (8-5) 258 62 18, godz. 12.15;

Połuknie — kościół pw. św. Jana, godz. 9.00;

Porudomino — kościół pw. Przemienienia Pańskiego, godz. 10.30;

Podbrodzie — kościół pw. św. Józefa, tel. (8-387) 545 14, godz. 13.30;

Powiewiora — kościół pw. św. Kazimierza, godz. 9.00;

Rudomino — kościół pw. M. B. Dobrej Rady, tel. (8-5) 234 04 41, godz. 8.00, 12.00;

Rudniki — kościół pw. Trójcy św., tel. (8-380) 479 22, godz. 11.00;

Rudziszki — kościół pw. Najświętszego Serca Jezusa, tel. (8-528) 574 74, godz. 13.00;

Rukojnie — kościół pw. św. Michała Archanioła, tel. (8-5) 235 20 68, godz. 9.00, 11.30;

Rzesza — kościół pw. św. Stanisława, tel. (8-5) 246 93 55, godz., 11.30;

Skojdziszki — kaplica pw. św. Faustyny, tel. (8-5) 234 04 41, godz. 15.00;

Soleczniki — kościół pw. św. Piotra, godz. 10.00, 12.00;

Sużany — kościół pw. św. Feliksa, tel. (8-5) 255 02 36, godz. 11.00;

Suderwa — kościół pw. Trójcy Świętej, tel. (8-5) 249 02 87, godz. 11.00;

Szumsk — kościół pw. św. Michała Archanioła, tel. (8-5) 253 21 91, godz. 8.00, 12.15;

Turgiele — kościół pw. Wniebowzięcia NMP, tel. (8-380) 413 30, godz. 9.00;

Troki — kościół pw. Nawiedzenia NMP, tel. (8-528) 516 56, godz. 10.00;

Stare Troki — kościół pw. Zwiastowania Pańskiego i św. Benedykta, tel. (8-528) 665 00, godz. 13.00;

Wojdaty — kościół pw. Nawrócenia św. Pawła, tel. (8-5) 352 715, godz. 11.00 16.00;

J. T.

REPERTUAR KIN

OD 8 MAJA

Lietuva

Wielka sala
Festiwal „Wiosna filmowa 04” — 8, 9.V
„Japońska historia” — 10-13.V — godz. 12.00, 16.30.

„Boże miasto” — 10-13.V — godz. 14.00, 18.30.

„Marzyciele” — 10-13.V — godz. 21.00.

Sala 88
Festiwal „Wiosna filmowa” — 8, 9.V

„Pocałunek z zaświatów” — 10-13.V — godz. 10.00, 15.00, 19.30.

„Jan i John” — 10-13.V — godz. 13.00, 17.00, 21.30.

„Białe płamy na niebieskim tle” — 10-13.V — godz. 19.00.

Coca-Cola Plaza Vingis

„21 gramów” — godz. 11.50, 14.20, 16.50, 19.20, 21.50.

„Troja” — 13.V — godz. 20.30.

„Szkoła rocka” — godz. 12.40, 16.50, 19.00, 21.20.

„Van Helsing” — godz. 10.30, 13.30,

Kalendarium

* Sobota (8. V) jest 129 dniem 2004 roku. Do końca roku pozostało 240 dni.

* Znak Zodiaku — Byk.

* Imieniny: Stanisława, Wiktora, Lizy.

* Wschód Słońca — 5.25, zachód — 21.06.

* Długość dnia 15 godz. 41 min.

* Mieczyn. Pełnia — od 3 maja.

* Międzynarodowy Dzień Zwycięstwa

* Niedziela (9. V) jest 130 dniem 2004 roku. Do końca roku pozostało 239 dni.

* Znak Zodiaku — Byk.

* Imieniny: Karoliny, Katarzyny, Grzegorza.

* Wschód Słońca — 5.23, zachód — 21.08.

* Długość dnia 15 godz. 45 min.

* Księżyc. Pełnia — od 3 maja.

ZDROWIE

„Geromeda”: Badania medyczne. Cytologia. Echoscopia. Endokrynolog. Ginekolog. LOR. Neurolog. Kardiolog. Gastroenterolog.

Vilnius, Naugarduko 50-11, tel. 216 20 50, 216 26 99

Gabinet medyczny Rostowej: porady, badania, leczenie. Ginekologia, wenerologia, grzybica skóry i paznokci.

Vilnius, Matulaičio 11 (w pobliżu sklepu „Mada”), tel. 230 30 08, 271 06 88 (wieczorem), 8 687 96 919

PRACA

Oddział krawiecki zatrudni szwaczki obsługujące overlock, pracowników do prasowania.

Tel. 277 87 66, 8 614 05877

Firma zatrudni konsultantów-dystrybutorów kosmetyków FABERLIC.

Tel. 8 686 61420, 247 03 24

Doświadczona główna księgowa poszukuje pracy. Może być dorywcza. Vilnius, tel. 246 03 82, 8 685 04119

Szybkie zatrudnienie! Duża oferta miejsc pracy. Vilnius, plac J. Matulaičio 5, (Wirszulizki), zwracać się od godz. 8 do 12

SPRZEDAŻ/KUPNO

Kupię działkę ziemi o przeznaczeniu rolniczym w Wilnie lub rejonie wileńskim (od 0,5 ha). Tel. 8 601 11050, 8 614 71002

Sprzedajemy bloczki z betonu porowatego produkcji grodzieńskiej o wymiarach:

0,6x0,3x0,2

0,6x0,15x0,2

0,6x0,4x0,19

Dostarczamy na miejsce. Vilnius, tel. 240 22 90, 8 652 98573

Sprzedam lub wypożyczę suknię do pierwszej komunii. Tel. 8 650 28057

Sprzedam bierwiona. Tel. 8 60018083

Tanio sprzedajemy ziemniaki nasienne. Tel. 8 671 22788

Sprzedam tanio używane, w dobrym stanie, damskie i dziecięce ubrania oraz książki w języku polskim i rosyjskim. Tel. 8 676 52851

Tanio sprzedam nasienne i paszowe: jęczmień, żyto, łubin, groch, grykę, ziemniaki nasienne (po 0,20 Lt/kg). Mogę dostarczyć. Sprzedam rozdrabniacz do ziemiopłodów. Vilnius, tel. 264 53 54, 8 650 13044

Sprzedam maszynę do szycia „Singer” (100 Lt). Tel. 8 683 80200

Skupujemy krowy. Za dostarczony żywiec rozliczamy się gotówką. Dla dostawy udostępniamy płatny transport. Tel. 243 79 97, 8 380 35555

Sprzedaję garaż w pobliżu sklepu „Gandras”. Vilnius, tel. 275 02 38

Drzwi plyninowe z ościeżnicą — od 195 Lt. Vilnius, tel. 231 94 26, 8 686 26922

Skupujemy w dowolnej ilości pierwotny i wtórny surowiec mas plastycznych. Vilnius, tel. 243 65 76, 8 698 21317

Pomniki, nagrobki, ogrodzenia pod dostępnej cenie. Udzielamy zniżek. Vilnius, ul. Kauno 28, tel. 233 27 66

USŁUGI

Instalujemy komplety telewizji satelitarnej i lokalnej (ponad 200 programów). Kredyt, gwarancja. Tel. 216 60 48, 8 659 63384, 8 684 54298

Pokrywamy i ocieplamy płaskie (pokryte ruberoidem) dachy, garaże, balkony. Udzielamy gwarancji. Cena od 17 Lt za m². Wykonujemy inne prace budowlane. Tel. 243 88 04, 259 21 56, 8 614 95017

Szkoła jazdy A. Bialo zaprasza na kursy kierowców kategorii „B”. Nauka odbywa się w Wilnie i Nowej Wilejce.

Vilnius, tel. 216 33 39 (w godz. 9.00-21.00), 8 615 69132, www.bialomokykla.lt

Artystyczne i reportażowe zdjęcia na każdą okazję. Szybko, fachowo, pomysłowo, tanio. Vilnius, tel. +370 6824 40895

Fotoceramika. Zdjęcia na pomniki. Vilnius, L. Asanavičiūtės 20/2, (obok sklepu „Vaivorykštė” — Rimi), tel. 216 97 79, 8 650 89050

Gramy na weselach, jubileuszach, innych uroczystościach. Wynajmujemy domek weselny, naczynia. Vilnius, tel. 8 611 52 668, 8 610 35595

UAB „Aušrida” zaprasza na kursy kierowców kategorii B. Zajęcia odbywają się wieczorami i w dzień, w językach litewskim i rosyjskim. Możliwe rozliczenie się na raty.

Vilnius, ul. Kauno 15/Algirdo 51a, tel. 216 23 40 (od godz. 9.00 do 18.00), 237 27 86 (wieczorem), kom. 8 685 54555

Artysta-plastyk z Wilna Tadeusz Popławski maluje obrazy i portrety na zamówienie. Tel. 8 600 02910

Szkoła jazdy „JTMC” zaprasza na kursy kierowców kategorii A, B, C, D, E. Vilnius, tel. 261 90 27, 233 99 42, 267 92 18, 269 75 79, 8 616 00163, www.jtmc-vairavimas.mums.lt

Naprawiamy różne pralki i lodówki. Jakość. Gwarancja. Vilnius, tel. 232 66 00, 8 682 40894

Produkujemy i wstawiamy plyninowe drzwi, ramy balkonowe, okna (szyby zespolone), budujemy altanki. Vilnius, tel. 267 75 93, 8 687 22741

Naprawiam kuchenki elektryczne, mikrofalowe, pralki automatyczne. Bez dni wolnych. Vilnius, tel. 279 24 43, 8 673 77780, 8 650 29411

Naprawiamy miękkie meble w domu klienta. Gwarancja, emerytom zniżki. Vilnius, tel. 233 38 81, 8 621 12625

Hotel „Asimare”. Doba hotelowa od 30 Lt od osoby. Za dodatkową opłatę proponujemy śniadanie. Jest też parking samochodowy. Vilnius, Žirmūnų 149, tel. 271 40 01, 8 682 23300, http://www.asimare.uab.info

Oferujemy niedrogie i dobrej jakości Garnitury męskie
Wszelkie drobne usługi krawieckie
5% zniżka kuponowa
J. Basanavičius 30, Vilnius, tel. 265 01 16

Wróżenie, zdjęcie uroku, przełknięcia oraz rozwiązanie innych problemów. Vilnius, tel. 277 82 17

Jasnovidz Judita diagnozuje i usuwa przyczyny niepowodzeń. Prognozy na przyszłość. Regulowanie wagi i in. Vilnius, tel. 231 76 48 (w godz. 8-14), 8 676 17584

DO WYNAJĘCIA

Do wynajęcia dla turystów 3-pokojowe komfortowe mieszkanie przy Rossie. Bezpieczny parking. Vilnius, tel. 8 611 40432

RÓŻNE

Organizuję wyjazd do Szwecji na zbiór jagód leśnych. Tel. 8 687 56301

Szkoła Średnia im. J. Lelewela (była „piątka”)

ogłasza zapisy dzieci w wieku 6-7 lat do 1-ej klasy z polskim językiem nauczania

Oferujemy:

- * nietradycyjne, atrakcyjne metody nauczania
  - * nauczanie jęz. litewskiego od klasy 1-ej, angielskiego od klasy 2-ej
  - * w szkole działają kółka: muzyczne, plastyczne, sportowe, teatralne, taneczne
  - * szkoła pracuje w jedną zmianę
  - * od września będzie działać grupa dnia przedłużonego.
- Szczególną uwagę zwracamy na treść i jakość pracy wychowawczej. Logopeda, psycholog i lekarz pediatra zawsze służą pomocą naszym dzieciom.

Czekamy na Was.
Informacja: tel. 234 60 65

(Zam. 232)

5-miesięczne kursy fryzjerów o szerokim zakresie, nowa metodyka ścinania i układania włosów.

Gwarancyjna praktyka we fryzjerni.

V. Maciulevičiaus 51,
tel. 245 74 14.

(Zam. 210)

Do wynajęcia apartament w Sopocie 100 m od morza na 3-4 osoby (może być rodzina). Cena od 1 osoby — 10 USD.

Polska, tel. +48 501275521,
prosić panią Halinę.

(Zam. 214)

SEJFOWE
DRZWI

NIEDROGO ZROBIMY:

- drzwi wejściowe
- kraty
- wrota garażowe

Kalvarijų 88, tel. (8-5) 272 83 05,
(8-5) 238 02 84 (wieczorem) 8 685 824 024

Zapłaćcie 100⁰ Lt i oglądajcie do 300 różnych kanałów TV!

(W tym w językach rosyjskim i polskim) Pierwsza wpłata przy kupnie na raty

Vilnius, Verklų 44,
Tel.: 273 77 63, (8-652) 87616

WYPOCZYNEK I LECZENIE

Truskawiec
Bułgaria — od 800 Lt
Turcja — od 799 Lt
Tunczja — od 899 Lt
Chorwacja — od 550 Lt

KRYM
od 489 Lt
Wizy • Ubezpieczenie • Bilety • Hotele

Podróże na kredyt • Podróże autobusem do stolic europejskich

Vilnius ul. Algirdo 11/9, tel. (8-5) 265 06 89, 265 21 28;
info@ukralita; www.ukralita.lt

(Zam. 229)

KUPON

BEZPŁATNEGO OGŁOSZENIA

Osobiste ogłoszenia (do 10 słów) wydrukujemy nieodpłatnie (oprócz pozdrowień i kondolencji)

Wypełniony kupon prosimy przelać na adres redakcji z dopiskiem „Dział reklamy”:
Birbynių 4 a, 02121 Vilnius-30

Tekst ogłoszenia _____

telefon, (kod miasta) _____

KURIER
WILANSKI

Birbynių 4 a, 02121 Vilnius-30

KURIER
WILANSKI

Birbynių 4 a, 02121 Vilnius-30

KURIER
WILANSKI

Serdeczne „Bóg zapłać” wszystkim —
rodzinie, bliskim, sąsiadom —

którzy w ciężkiej chwili utraty Męża i Ojca, byli razem z nami.

Szczególne podziękowania składamy

dyrektorom spółki „Sigibertas” —

Władysławowi Sinkiewiczowi i Zbigniewowi Szemifowi

Krystyna Tiunajtis z synem i córką

KABALDA
www.kabalda.lt
TEGO JESZCZE NIE BYŁO...

DRZWI LAMINOWANE
Również sprzedajemy: drzwi forniowane, malowane, stalowe, z naturalnego drewna i in.
EKSPOZYCJA, PRZYJMOWANIE ZAMÓWIEŃ ul. Vytenio 10, Vilnius.
Tel. (8-5) 265 27 55, faks. 216 28 66, poczta el.: durys@kabalda.lt
Sklep: "Burbiškių prekybos centras" ul. Kuršių 2, tel. (8-5) 215 05 89 (Zam. 173)

Spectus Reynaers
ALUMINIUM

OKNA
DRZWI, BALKONY, SEKCYJNE WROTA GARAŻOWE

UAB "Cerfeda" jest członkiem Krajowego Stowarzyszenia Producentów Okien i Drzwi
Vilnius, tel. (8-5) 264 50 56, 8 698 74763, faks 264 50 57;
Kaunas, tel. (8-37) 22 00 31;
Klaipėda, tel. (8-46) 38 27 79;
Visaginas, tel. (8-386) 50422
Dogodne warunki zakupu na raty

Źle słyszycie?
Centrum Rehabilitacji Słuchu służy wszechstronną pomocą niedosłyszącym:
Badanie słuchu i konsultowanie
Dopasowanie i przystosowanie aparatu słuchowego
Handel aparatami słuchowymi i środkami ich doglądu
Naprawa aparatów słuchowych i części
Produkcja indywidualnych dousznych aparatów słuchowych
Różne sposoby opłaty

Będziecie słyszeli lepiej! (Zam. 116)

Centrum Rehabilitacji Słuchu
Vilnius, Kalvarijų 119, tel. (8-5) 270 00 09; Eivenių 17, Kaunas, tel. (8-37) 79 69 14

HOTEL Saulės Ziedas
do Państwa usług

Vilnius, Nemenčinės plentas 13 A
Tel. /faks (8-5) 276 54 81
277 41 58, 277 41 59
E-mail: info@saulės-ziedas.lt
http://www.saulės-ziedas.lt

Cztery sale restauracyjne, w tym wspaniałe

CZERWONA I BIAŁA

Bankiety, wesela, fourchety ze zniżką **30%**

Pokoje jednoosobowe - 35 euro
Pokoje dwuosobowe - 52 euro (Zam. 194)

GARBUS

Z okazji swego dziesięciolecia firma „Garbus” pozdrawia wszystkich, którzy kochają swoje samochody i oferuje na wszystkie części zamienne **zniżkę do 10%**

Uwaga! Promocja! Kup wycieraczki firmy „Valeo” z 20% rabatem. Oferujemy też nową gamę wycieraczek „Flate Blade” w cenie okazyjnej.

UAB "Garbus", Vilnius, Kareivių 6, tel.: (+3705) 276 07 45, 276 08 72, faks: 230 02 45
Vilnius, Ukmergės 317b, tel.: (+3705) 249 10 71, 249 10 72, faks: 240 75 02
e-mail: garbus@post.omnitel.net; http://www.garbus.lt (Zam. 205)

Dziecięce studio tańca i mody „Bona Familia”,
związcza konkursu republikańskiego i międzynarodowego,
zaprasza dzieci w wieku 3-15 lat do naszego zespołu.
Planujemy wiele ciekawych imprez, wesołych podróży i zapewniamy dobry nastrój.
Zajęcia odbywają się w lokalu Telewizji Litewskiej przy ul. Konarskio 49, tel. +370 698 05353 (Zam. 078)

Wielokrotne i jednorazowe wizy do Rosji, na Białoruś, Ukrainę, do Kazachstanu, Uzbekistanu, Mołdowy. Załatwianie dokumentów na wyjazd do obwodu kaliningradzkiego.
Ubezpieczenie zdrowia, ubezpieczenie kierowców, udających się do Europy, Łotwy.
Vilnius, tel. 233 34 37, 8 699 21975. (Zam. 376)

Centrum lecznicze „Santaura”
Doktorzy nauk medycznych: urolog, proktolog, dermatolog, ginekolog. Wszelkstronnie, anonimowo, dokładnie badają, skutecznie leczą: impotencję, prostatę, zapalenie gruczołu krokowego, wszystkie schorzenia urologiczne, odbytu, ginekologiczne, skórne, płciowe. Zapalenia dróg moczowych, jajników, macicy, wydzieliny, świerzb, poronienia, bezpłodność, hemoroidy.
Badania: echoskopia, kolposkopia, rektoskopia, onkocytologia, chlamidie, ureaplazmy i in.
Vilnius, Rygos g. 3, tel. /faks: (8-5) 270 54 57, http://santaura.netfirms.com (Zam. 297)

Polsko – Litewskie Biuro Tłumaczeń „HALITEKSA”
oferuje jakościowe i profesjonalne tłumaczenia tekstów ekonomicznych, prawniczych, bankowych, technicznych i innych we wszystkich językach europejskich.
Zapewniamy wysoką jakość po niewygórowanych cenach oraz ściśle współpracę z klientem.
Tel. biura: 275 68 62, tel./fax: 275 03 34; E-mail: haliteksa@delfi.lt, halinawilczewska@takas.lt. Adres biura: Vilnius, Kalvarijų 88 – 7. (Zam. 015)

GABINET STOMATOLOGICZNY dla dorosłych i dzieci
Leczenie, plombowanie i protezowanie zębów
Zdjęcia rentgenowskie
Estetyczne plombowanie zębów
Ortodontyczne leczenie krzywo wyrośniętych zębów oraz zgryzu
Usuwanie kamienia nazębnego
Wybielanie zębów w ciągu 30 min.

Vilnius, A. Juozapavičiaus g. 6a, tel. 272 391 3.
Czas pracy: od godz. 8.00 do 20.00, w soboty – od 9.00 do 13.00. (Zam. 406)

DOM KULTURY POLSKIEJ W WILNIE
Vilnius, Naugarduko 76, tel. 370 5 233 36 63, 233 68 14, fax 233 35 96, e-mail: info@polskidom.lt, http://www.polskidom.lt

HOTEL Polonez

ATRAKCYJNE WARUNKI NAJNIŻSZE CENY

Noclegi dla grup od 25 Lt!

- ★ restauracja
- ★ 5 sal konferencyjnych
- ★ sala koncertowa
- ★ organizacja imprez, zabaw itp.

UAB "VITJUMA" oferuje: wate kamienną, szklaną, piankę poliuretanową, błone budowlaną, klej, szalówkę PVC, gipsokarton, tynk, szpachlówkę (KNAUF). Wszystkie materiały fasadowe. Przywozimy. Vilnius, Linkmenų 13, tel./faks. 275 09 34 (Zam. 096)

Poważnie myślicie o imigracji?
Wasz drugi dowód osobisty może być USA, Kanady, Australii lub Nowej Zelandii. Konsultanci spółki nieodpłatnie ocenią Wasze możliwości, załatwią dokumenty, pomogą otrzymać kartę stałego pobytu. Pomoc w adaptacji i zatrudnieniu. Przedstawicielstwo spółki działa na Litwie od roku 1998.
Dokonajcie słusznego wyboru i zmieńcie swoje życie już teraz!
Adres: ul. Pušų 36, Vilnius LT-08116, tel. +3705 212 03 72, poczta el.: oz-link@post.omnitel.net; http://www.immigration.lt (Zam. 080)

Licencjonowany salon **PARADIZĖ**
Umieszczanie kolczyków w pępku, nosie, na języku, in. Tatuaze
Permanentny makijaż 5 lat bez codziennego makijażu
Vilnius, Senaměstis, Totorių g. 15 Tel. (8-5) 261 4120 www.paradize.lt (Zam. 476)

Przytulne, nowoczesnie urządzone **dwumiejscowe pokoje w MINI HOTELU** na godzinę, dobę i dłużej
Ceny umowne.
Vilnius, tel. 230 00 40, 230 00 41, 8 682 44950 (Zam. 225)

Satelitarne i lokalne anteny TV
HOT BIRD™
Odczuć różnorodność!
Otwarte kanały w językach rosyjskim, ukraińskim, polskim i in.
Vilnius, tel.: 272 47 17, 8 659 08 475 (Zam. 539)

UAB "Amžinasis akmuo"
DUŻY WYBÓR POMNIKÓW
POMNIKI NAGROBNE, OGRODZENIA, WYKOŃCZENIE Z GRANITU, WYROBY Z TERAKOTY GRANIT NA WYKOŃCZENIE
PRODUKUJEMY, PROJEKTUJEMY STAWIAMY
SPRZEDAŻ NA RATY
Cmentarz w Karwieliszkach Tel. 232 49 99, 8 615 61584
Zaułek Viršuliškių 54, za "Norfą" Tel.-faks. 242 12 90, 8 687 30963
Svitrigailos 30 Tel. 216 11 27, 8 615 61586 (Zam. 100)

DOBRY WĘGIEL – TANIE CIEPŁO!
Już od dzisiaj kupujcie najwyższej jakości **WĘGIEL KUZBASKI SSOM** oraz **WĘGIEL CHAKASKI DKO**
Dostarczamy własnym transportem.
Vilnius, Panerių 54 A, tel./faks. 232 60 49 (Zam. 231)

Tradycyjny konkurs fotograficzny „Moje dziecko w obiektywie”

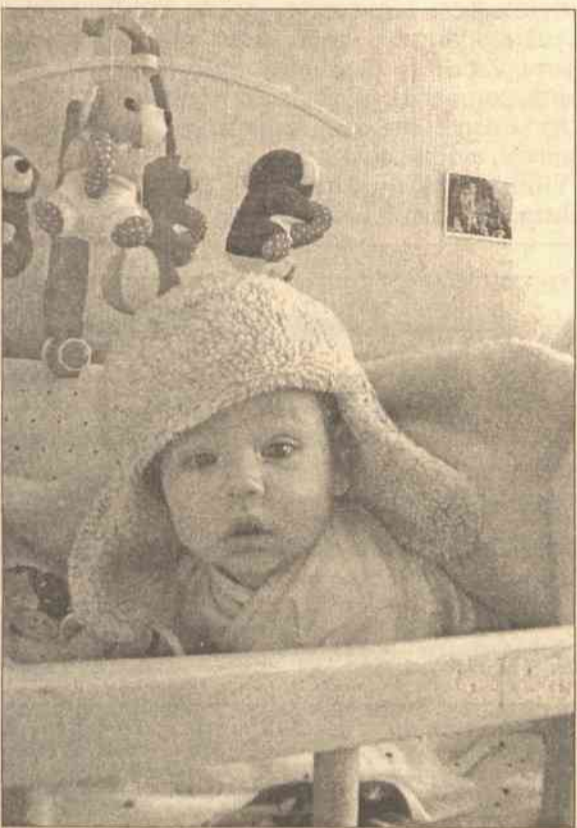
„Krasnoludki”
Edgar i Ernest Juckiewiczowie (Kowalczyki, rej. wileński)

„O herbatę poproszę”
Tomasz Błażys (Wilno)

„Moja pierwsza gwiazdka”
Dorota Kuncewicz (Wilno)

„Tato, zwróć mi moją czapkę, bo twoja mi jest za duża!”
Bruno Jaswin (Wilno)

15 maja — Dzień „Kuriera Wileńskiego” w Mejszagole

Zespół Pieśni i Tańca BORUTA (Polska)

zaprasza na koncert, który się odbędzie
w auli szkoły polskiej w Mejszagole
15 maja br. o godz. 18.00.

Jednocześnie odbędzie się spotkanie z dziennikarzami „Kuriera Wileńskiego”. Wśród widzów zostanie rozlosowanych 15 prenumerat „Kuriera Wileńskiego”.

Brigitte Bardot broni się przed zarzutem rasizmu

„Nie chciała nikogo zranić”

Legenda francuskiego kina Brigitte Bardot broniła się w czwartek przed sądem przed oskarżeniem, że głosi idee rasistowskie. Była gwiazda zapewniała, że stara się jedynie przedstawić „wizję społeczeństwa w stanie pełnego rozkładu”.

69-letnia aktorka powiedziała przed sądem w Paryżu, że „nie żywi nienawiści, wbrew temu, co jej się zarzuca”. Bardot, która już dwukrotnie została skazana na karę grzywny za „podsycanie nienawiści rasowej”, stanęła przed sądem za opinie, jakie wygłasza w swej książce z 2003 roku pod tytułem „Krzyk w milczeniu”.

Aktorke, znaną od lat działaczkę na rzecz obrony zwierząt, podały do sądu organizacje walki z rasizmem i praw człowieka z powodu fragmentu wymienionej książki, w którym napisała: „Jestem przeciwko islamizacji Francji. Przez wieki nasi przodkowie, nasi dziadkowie i ojcowie oddawali życie, żeby wypędzić z Francji kolejnych najeźdźców”.

Brigitte Bardot broniła się, że

Uśmiechnij się

Gdzie i kiedy odbyło się pierwsze na Ziemi referendum według unijnego wzorca?

— W raju. Gdy Pan Bóg stworzył kobietę, przyprowadził ją do Adama i powiedział: „Wybierz sobie żonę!”.

***

W przedszkolu dla VIP-ów nauczycielka pyta dzieci, czym zajmują się ich ojcowie. Dzieci opowiadają, a to że tata pracuje w ministerstwie, a to że jest posłem, a to że jest dyrektorem banku.

Nagle Jasio wstaje i mówi:

— Mój tato jest zegarmistrzem.

— Jak to, Jasiu? — pyta zdziwiona przedszkolanka.

— No bo ciągle mówi, że jedzie po wskazówki do Brukseli — odpowiada rezolutnie Jasio.

Skuteczny apel

Sąsiedzi pomogli

Strajk kierowców ciężarówek w Norwegii, który rozpoczął się 21 marca i wciąż rozszerza się, spowodował, że supermarkety w tym kraju zaczęły odczuwać braki w zaopatrzeniu w niektóre towary.

Mimo, że nie dotyczyły one — jak na razie — papieru toaletowego, zapobiegliwi Norwegowie zaczęli wykupywać go na zapas, co spowodowało, że zniknął on z półek sklepowych, zwłaszcza w dużych miastach. Dowiedziała się o tym jedna z duńskich stacji radiowych i niezwłocznie wystosowała żartobliwy apel do słuchaczy, aby wybawili swych skandynewskich krewniaków z kłopotliwego położenia.

Apel nie pozostał bez echa; transport 1000 rolek tego niezbędnego artykułu dotarł do Oslo w piątek i został natychmiast sprzedany, jeszcze na ulicy. PAP

Pogoda

Deszcz

Podczas weekendu ma być deszcz, miejscami burza, ale nadal będzie ciepło.

W sobotę w większości rejonów lokalne opady, miejscami burze. Wiatry z kierunków wschodnich, w porach 15-18 m/sek., temperatura 13-18 stopni.

W niedzielę deszcz, miejscami ulewny, w dzień przelotne opady, burze. Temperatura w nocy 8-13, w dzień 12-17 stopni.

W poniedziałek krótki deszcz. W nocy 7-12, w dzień 11-16 stopni ciepła.

Grzmot w maju nie szkodzi, sad dobrze obrodzi.

Kurs walut

Bank Litewski
Oficjalny kurs
na 7 maja 2004 r.

Relacja lita do walut obcych

Nazwa waluty Lt/za jedn.walut.

UE euro 3,4528

Dolar USD 2,8658

Dolar australijski 2,0557

1000 rubli białoruskich 1,3274

Dolar kanadyjski 2,0738

Frank szwajcarski 2,2282

Korona czeska 0,1072

Korona duńska 0,4640

Korona estońska 0,2207

Funt brytyjski 5,1287

100 forintów

węgierskich 1,3654

Juanie chińskie 0,3462

Łat lotewski 5,2713

Korona norweska 0,4244

Złoty polski 0,7273

Rubel rosyjski 0,0989

Korona szwedzka 0,3794

1 mln lir tureckich 1,9279

Griwna ukraińska 0,5377

Korona słowacka 0,0860

DODATKI KRAWIECKIE

Od maja
nowa kolekcja
podszewek
i dodatków
do sukienek.

(Zam. 119)

„Siuvimo reikmenų pasaulis”

Vilnius, Vytenio 42 a (wejscie z ulicy Naugarduko)
tel. +370 5 239 1419.

Wymieniamy obicia, sprzęt, wykonujemy drobne naprawy mebli. Udzielamy zniżek.

Vilnius, tel. 237 22 71,
8 675 16108; 8 676 39147

W chwili smutku dopomoże Wam zakład pogrzebowy

„ASTREVITA”

- Sala pogrzebowa
- załatwianie dokumentów,
- wypłata zasiłku,
- kopanie dołu,
- katafalk, przygotowanie i ubieranie zmarłego,
- ubrania, trumny, kremacja,
- kwiaty, wieńce.

Kojelavičiaus 172, Nowa Wilejka, tel. 260 70 80, 8 610 14302

(Zam. 359)